

Tautos garbė

Asmeniu rūpi geras vardas visuomenėje, šeimai — savo židinio prestižas, o tautai — viso didžiojo organizmo garbė. Pastebėjęs savo vardo niekinimą, žmogus ryžtasi ginti jį moralinėmis ir net fizinėmis priemonėmis. Dėl to kyla ginčai, bylos, dvikovos. Seima, įskaudinta savųjų ar svetimųjų, griebiasi priemonių savajam prestiži apginti. Visi šeimos nariai dalyvauja tokioje kovoje, nes jaučiasi vienodai paliesti. Seimų kovos kartais būna labai ilgos ir net paveldimos jaunosios kartos. Ko neapgynti vyresnieji, bando apginti jaunesni, nes jaučiasi įpareigoti ir toliau ginti savąj židinį. — Tai dar ryškiau matyti tautos gyvime. Įžeista tauta grumiasi kaip liūtas, kad išlaikytų, apgintų savo garbę. Tos rūšies kovos paprastai būna ne kurios nors valdžios padiktuotos, o spontaniški viso kolektyvo narių prasišveržimai, nes kiekvienas jo narys jaučiasi daugiau ar mažiau paliestas. Tauta, kuri nėra užgrobi daugiau svetimų žemių bei turtų, kovoja su imperiniu nusiuteikimu. Joje nėra tokio vidinio užsėdimo, kokį jaučia už savo garbę kovojanti tauta. Pagrindinis pastarosios motyvas, skatinąs į kovą, yra moralinio, ne materialinio pobūdžio — jai rūpi ne medžiaginių turtų didinimas, bet dvasinių savo vertybių apgynimas.

KAS GI sudaro tautos garbę? Ar tai nėra tuščias dalykas, dėl kurio kartais liejamas kraujas? Juk pvz. asmuo kartais pertemptai siekia garbės, net nežtarnautos. Tai garbėtroškų tipas. O ar tautos nėra toj pačioje kategorijoje? Ar jos kartais nebūna pagauamos didybės manijos, verčiančios kovoti bei kraują lieti už iliuzinius planus? Taip, istorija aiškiai rodo, kad tam tikrais atvejais tautos susgera didybės manija ir išeina kovoti už imperinius tikslus, tačiau tokiais atvejais tautos didybė yra ne jos tikroji garbė, o didžioji silpnybė, vedanti ne į tautos garbę, bet į jos suniekinimą. Kitaip tariant, tai nėra tautos kova už tikrąją garbę, nes pastarosios pagrindas yra moralinė didybė. Imperinė didybė yra grobuoniška, o tikroji didybė — morališka. Tauta, kovojanti už moralinį savo veidą, yra drauge kovojanti ir už savo garbę. Taigi, tautos garbės pagrindą sudaro moralinės vertybės. Tauta, kuri grobia svetima turta, yra smerktina. Tauta, kuri žudo kitus, yra didi nusikaltėlė. Tauta, kuri apgaulinėja kitus, parodo žemą dvasinį lygį... Panašiai, kaip asmuo ir Seima, tik daug dvasniui, kolektyviniui mastui. Tiesa, visų tautų istorijose žymią vietą užima įvairūs užkariavimai, teritorijų plėtimai ir t.t., bet tai yra imperinės didybės aspektai, kurie nebūtinai tauta daro garbingą tikrąja prasme.

BUVIMAS imperinės tautos nariu skatina didžiutis išorinė didybė, kuri dvasine prasme gali būti mažybė. Buvimas morališkai stiprios tautos nariu skatina didžiutis ne išorinė platybė, o dvasinė vertybė. Tautietis, matydamas, kad jo tautos dvasinis prestižas tarpautinėje plotmėje didelis, jaučia dvasinį pasitenkinimą. Pvz. kai išgirstame sakant kitataučius, jog lietuviai yra herojiška tauta, visiems darosi malonu, nes tai reiškia tikrąją tautos didybę. Deja, šalia tokios didybės yra ir menkybė, kuri reiškiasi paskirų asmenų darbais. Jei geri įvertinimai mus visus pakelia augstyn, tai blogi atsiliepiamai liūdina, nes jie primena ir visur lydinčią menkybę. Nėra pasaulyje morališkai tobulos tautos – šalia jos šventųjų gyvena ir piktadariai. Visi yra tos pačios tautos sūnūs bei dukros. Vis dėlto, kai kyla klausimas tautos atsakignumo už paskirų asmenų ar grupių nusikaltimus, tenka prisiminti, kad jie paprastai įvyksta prieš tautos valią. Jokia dora tauta neskatina savo žmonių daryti nusikaltimus. Panašiai, kaip šeimoje – pastaroji nėra atsakinga už savo nario nusikaltimą, nes jis padarytas prieš šeimos valią. Kas kita su gerais darbais – ir šeima, ir tauta skatina į gerus darbus, auklėja, daro viską, kad žmonės būtų geri. Jei nežiūrint visų pastangų, įvyksta kitaip, atsakomybė tenka tik nusikaltimų autoriams, nors liudėsio šešelis ir tuo atveju dengia visą tautą. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Peštynės dėl žuvų

Kanada pradėjo susikirtimą dėl žuvų su JAV, įsakydama amerikiečių žvejybos laivams išplaukti iš teritorinių Kanados vandenų Atlante ir Ramiajame vandenyne. Nesutarimo priežastimi tenka laikyti 200 mylių teritorinių vandenų ribą pakrantėse, kurią 1976 m. įsivedė JAV, o 1977 m. sausio 1 d. ir Kanada. Vadovaujantis šiuo principu, į kaikuriuos vandenis dabar pretenzijas reiškia abi šalys. Žvejybos reikalus tvarkė laikinė sutartis, amerikiečiams leidusi žvejoti Kanados vandenyse, kanadiečiams — JAV Valsybų. Amerikiečiai žvejai kaltinami kaikurių taisyklių nesilaikymu, nors iš tikrųjų nesupiratiną kelia nevisiškas tų taisyklių suvienodinimas. Valsybės departamentas į Kanados iššūkį reagavo žvejybos uždraudimu kanadiečiams teritoriniuose JAV vandenyse. Į šį draudimą buvo įtraukta ir sportinė žūklė — meškeriojimas didžiųjų ežeruose. Kanada meškeriojimo amerikiečiams turistams neuždraudė, nes jie Ka-

nadoje šiam tikslui kasmet išleidia apie \$230 milijonų. Problema taipgi sudaro ir komercinių žvejų kanadiečių sugautos žuvis, kurių net 80% eksportuojama į JAV. Įtampai augant, JAV valstybės departamentas gali sustabdyti žuvų importą iš Kanados. Užsienio reikalų min. D. Jamiesonas nesusipratinimą tikisi išspręsti naujos sutarties derybomis, kurios bus pradėtos birželio 19-20 d.d.

Ontario premjeras W. Davis po antro balsavimo parlamentē sustādē liberalo Alberta Roy pasiūlytą įstatymą, kuris būtų davęs teisę prancūzų kilmės kanadiečiams, siekiantiems pasklaug valdinės šios provincijos įstaigose, vartoti savo gimtąją kalbą. Dviejuose pradinuose balsavimuose parlamentarijai vienbalsiai pasisakė už įstatymo priėmimą. W. Davis į atšaukė specialiu raštu, motyvuodamas faktą, kad šis įstatymas esąs nereikalingas, nes ir be jo jau yra labai daug padaryta prancūzų kilmės Ontario gy-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Metināme JAV baltiešu komitēto posēdyje Vašingtonē. Iš kairēs: JAV latviu sajungos pirm. Janis Riekstins, JAV estu centrīnēs tarybos pirm. Juhan Simonson, JAV lietuvīu tarybos pirm. dr. K. Bobelis; antroje eļļeje: jungtīno baltiešu komitēto uzsienio reikāly vedējas Janis Bolsteins, atīnīrīnīks latviu atstovs Olgerts Pavlovskis, īzd. Marja Pedak-Kari, estu atstovs ir komitēto pirm. Maīdo Kari, lietuvīu atstovs dr. Jonas Genys. Cu-
traukroje trūksla latviu atstovo Gunars Meierovics ir sekretōres Ingridos O'Brien
Nuotr. Venus Art. No

Pasaulio Lietuvių Dienos

Pasikalbėjimas su organizacinio komiteto pirmininku J. R. Simanavičiu

— Ilgai planuotos Pasaulio Lietuvių Dienos Toronte sparčiai artėja. Ar rengėjai — Kanados Lietuvių Bendruomenės sudarytas organizacinis komitetas — yra pasiruošęs tam didžiam uždaviniui?

— Rengtasi buvo ilgai ir rūpestingai. Rengėjai yra pilnai pasiruošę atlikti visus numatytus išsipareigojimus ir nugalėti visas pasitaikysiančias kliūtis.

— Kiek tikėtės aktyvių PLD dalyvių — sportininkų, choristų, PLB seimo narių, mokytojų — ir kiek plačiosios visuomenės?

— Sportininkų dalyvauš iš vi-
sų kraštų gerokai per 1000. Su-
augusių ir jaunimo chorų yra
užsiregistravę 47 vienetai su
maždaug 1500 choristų. PLB
seimo narių bus apie 100 iš
įvairių pasaulio kraštų. Moky-
tojų studijų savaitės rengėjai
tikisi apie 100 mokytojų. Kiek
bus plačiosios visuomenės, la-
bai sunku būtų atspėti. Tiki-
mės labai daug. Be čia minėtų
skaičių, dar bus: jaunimo tauti-
nių instrumentų ansamblių apie
80, karinis estų orkestras — 30
asmenų ir simfoninis Toronto
orkestras — 38 muzikantai. Be
mūsų Kanados lietuvių labai
gausaus dalyvavimo, laukiame
daug tautiečių iš JAV.

— Ar tokios plačios apimties renginys per daug neapsunkins ir rengėjų, ir dalyvių, nes išsisą savaitę vyks daug renginių įvairiose vietose bei patalpose?

— PL Dienų rengėjai tikisi, kad visi, atvykę į PLD Toronte, bus patenkinti renginių gausumu. Neatrodą, kad dalyvių tai apsvinkintų, priešingai, čia bus daug progų ir galimybių ką nors gražaus pamatyti ir ilgai prisiminti. Šios PLD paliečia visas visuomeninio gyvenimo sritis ir turi bendruomeninį, meninį, sportinį, religinį, socialinį ir politinį atspalvį.

— Didelio masto renginiams reikia ir didelių patalpų, ir nakvynių jų dalyviams. Ar pavyko šį klausimą tinkamai išspręsti?

— Penktoji Kanados ir JAV dainų šventė vyks didžiausiose Torontė „Maple Leaf Gardens“ patalpose, kuriose telpa 16.307 asmenų. Mes tikimės, kad šios patalpos tikrai nebus permažos šiai šventei. Etobicoke sporto stadijonas yra moderniausias, „Royal York“ viesbutis, kuriame vyks PLB seimas, meno paroda, XII-ji mokytojų studijų savaitė, įvairių grupių su-

eigos, didysis susipažinimo va-
karas, užbaigiamasis PLD poky-
lis, yra žinomas kaip vienas gra-
žiausių ir erdviausių viešbučių,
kuriame bus ir daugiausia apsi-
stojusių tautiečių.

— Ar nebaugina lėšų klausimas? Juk reikės didelių sumų. Koks yra numatytas PLD biudžetas ir kaip manote tokias sumas sutelkti?

— PLD lėšų klausimą bando-
me spręsti, panaudodami visas

galimybės. Renkame aukas iš savo tautiečių Kanadoje ir JA V-se per Lietuvių Bendruomenės apylinkes. Padavime prašymus Kanados valdžios įstaigoms prašydami paramos. Prašome aukų iš savo lietuviškų finansinių institucijų. Labiausiai tikimės gausaus visų tautiečių atsilankymo į visus renginius, į kuriuos platinami bilietai. Tikimės iš savo tautiečių aukos ir gausaus dalyvavimo.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

MORALINĖ MATERIALISTINĖS VAKARŲ BENDRUOMENĖS
bankrotą atskleidė amerikiečių Harvardo universitete apsilankęs rašytojas Aleksandras Solženicinas, už savo raštus išimtas iš Sovietų Sąjungos 1974 m. Dabartinio Vakarų pasaulio jis negalėtų pasirinkti modelių ateities Rusijai, savo gimtajam kraštui. Pasak A. Solženicino, rytiečiai dvasiniu požiūriu sustiprėjo per savo kančias, o vakariečiai išsissėmė. Vakarų pasaulis šiandien yra praradęs pilietinę savo drąsą kiekvienoje valstybėje, vyriausybėje, net kiekvienoje politinėje partijoje ir Jungtinėse Tautose. Vietnamo karo buvo signalas amerikiečių tautai sutelkti savo jėgas, bet prieš jį nukreiptas vidinis sąjūdis išdavė Tolumųjų Rytų šalis, pamerkdamas 30 milijonų žmonių tautūdystei bei naujoms kančioms. Jeigu didžioji Amerika ●

pralaimėjo mažam komunistiniam Vietnamui, ar galima tikėtis tvirtesnės Vakarų laikysenos ateityje? A. Solženicinas

A. Moro žudikai

jaudinti su šiais atstovais. Italijos policija buvusi o jantys komunistinė Kinija. Jis premjero A. Moro pagrobimu ir taipgi pažėrė priekaištų Vaka- ir nužudymu apkaltino penkis rų politikams, diplomatoms, Romoje suimtus Raudonosios stokojantiems tvirtesnio nugar- Brigados teroristus. Jų tarpe kaulio ryšiuose su Maskva. Vi- yra ir viena mergina — Gab- nintele Vakarų atspirtimi prieš riella Mariani. Jį žudikų eiles gerai paruošė pasaulinę komun- iatraktas ir M. Moretti, kurio nizmo strategiją tegali būti policija jau įiesko šešerius me- moralinis svoris. Žmogus, gin- tautis. Įsakymas yra duotas sum- damas save, turi būti pasiruoi- ti devynis kitus teroristus, kur- šes mirti. Tokio pasirušimo rie taip pat sėkmingai slapsto- nedaug tėra bendruomenėje, si nuo policijos.

Naujieji bėgliai

Iš Vietnamo i komunistiņe
Kinija pabego dešimtys tūk-
stančū kinieči, iempdami bu-
vusiu sąjungininku santykius.
Kinija kaltina Vietnāmā kinie-
čū persekiojumu i jau prade-
da atšauti finansine paramā.
Kaltē dē kinieči bēgimo iš
Vietnamo greičiausiai tenka
prekybos i pramonēs suvalst-
binimui. Praradē darbā šioje
srtijē, kinieči siunčiami i
naujosius kaimus dzimlēsē

Dilema Maskvai

Prez. J. Carteris, kalbēdamas karo laivyno akademiĵoje Annapoljē, pasiūlē L. Brežņevim pasirinkti tikrĵj atoljd ar akistatų su JAV pasaulinējē politikojē. Amerika esanti pasiru-

Drasus žygis

Australas žurnalistas J. Everinghamas, iš Tailandijos pusės perplaukęs Mekongo upę, atsigabeno savo sužadėtinę K. Strisomfonę, jo laukusia Laoso pakrantėje. Plaukimas buvo atliktas pasinėrus, pasinaudojant deguonis kvėpavimo tankiais. Laoso kariai plaukikų nepastebėjo.

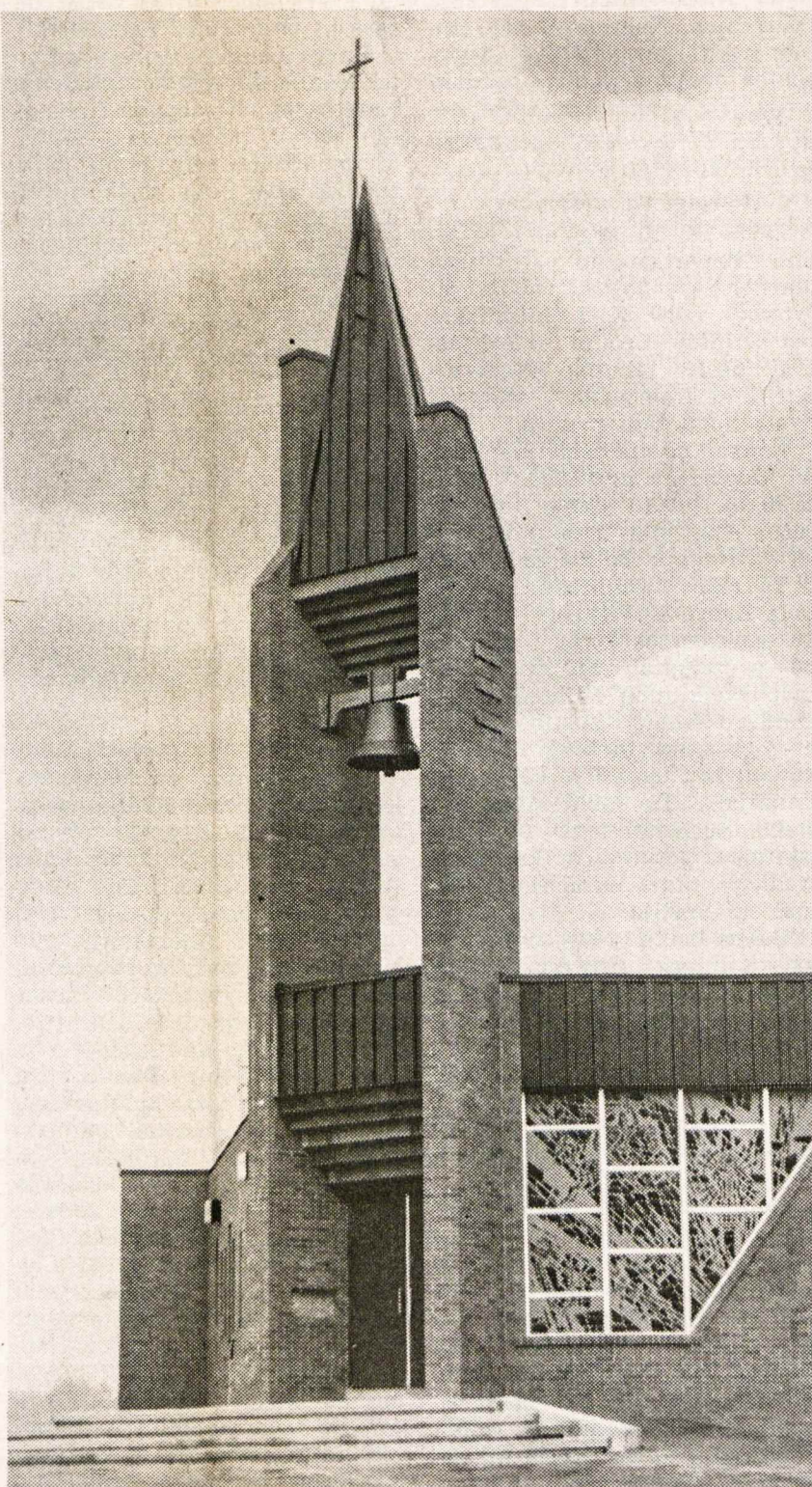
Nesėkmingi planai

neišima iš Vašingtono atmetė atolydžio ar akistatos pasirinkimą, teigdama, kad šį žingsnį turi padaryti ne Sovietų Sąjunga, o pačios JAV su prez. J. Carteriu. Prezidento kabinete buvusi pilna nepagrįstų išvedžiojimų apie Sovietų Sąjungos pastangas užkrauti savo sistemą kitiems. Maskvoje farsaiškai nuskaubė Sovietų Sąjungos pasiaiškinimas dėl elektroninių įrenginių, kurie buvo rasti JAV ambasados dūmtraukyje.

Šiame numeryje:

Tautos garbė

Tikroji garbė, jos saugojimas ir tautos atsakomybė
Pasaulio Lietuvių Dienos
 Informacinis pasakalėjimas su rengėjų komiteto pirmininku
"Kronikos" leidybos reikalai
 Aiškinami nesutarimai tarp religinės šalpos darbuotojų
Lenkų fronte nieko naujo
 Spaudos balsai apie politinius lenkų vingius
Vokiečiai Kanadoje — trečioje vietoje
 Duomenys apie vokiečių įsikūrimą ir gyvenimą
Romanas tarp politinių diskusijų
 Baltistikos konferencijos dalyvis primena būklę Lietuvoje
Pabiros "Holocaustui" praėjus
 Nevisų pastebėti nauji kaltinimai "Time" savaitraštyje
Atostogos išgelbėjo gyvybę
 Dr. V. Gutasuko odiseja nuo Lietuvos iki Venecuelos
Juodina dabartinę santvarką
 Mūsų bendradarbis apie raudonųjų pinkles Vokietijoje
Minėtinas išsivijęs šviesulys
 Dr. Fainhauso veikalas apie Čikagos lietuvius

Naujosios Lietuvos Kankinių šventovės Mississaugoje - Toronte bokštas ir pagrindinis įėjimas. Šventovės dedikacijos - šventinimo iškilmės įvyko š.m. birželio 11 diena, dalyvaujant poezijos atstovai – pranciūnijai Kanadoje arkiv. A. Palmas. Projektas—archit. dr. A. Kulpos. Nuotr. O. Burzdžiaus

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuošūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

"Kronikos" leidybos reikalai

Atsiradus neaiškumams ir nuomonių skirtumams "LKB Kronikos" leidybos reikalai, spausdiname platesnį paaiškinimą, atsiųstą Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos vedėjo kun. K. Pugevičiaus RED.

Lietuvių visuomenei informuoti apie Lietuvos katalikų padėtį Lietuvių Katalikų Religinės Salpos centro valdyba 1974 m. pavedė Lietuvių Katalikų Religinės Salpos Rėmėjų skyriui Chicagoje leisti "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką" po keletą numerių vienoje knygoje lietuviškai. Angliškai kalbancio pasaulio informacijai apie Lietuvos katalikų padėtį Kunigų Vienybė nuo 1973 m. leidžia iš Lietuvos gautus "LKB Kronikos" numerius atskirais sąsiuviniais ir siuntinėja Amerikos vyskupams, lietuviams kunigams, JAV senatoriams, kongresmanams, katalikiškiems laikraščiams, žinių agentūroms ir Vatikano tuo klausimu suinteresuotoms įstaigoms

1976 m. kun. Kaz. Kuzminkas, nepasitaręs ir nesutaręs nei su LK Religinės Salpos pirmininku vysk. V. Brizgiu, nei su Kunigų Vienybe bei Katalikų Tarnyba, net tiksliai nepainformavęs LK Religinės Salpos Rėmėjų valdybos Chicagoje, savą iniciatyvą sumanė įregistruoti JAV valdinėse įstaigose Lietuvių Katalikų Religinės Salpos Rėmėjų Sąjungą kaip atskirai veikiančią organizaciją ir tuo titulu be LK Religinės Salpos centro valdybos žinios išleido trečiąjį "LKB Kronikos" tomą, apimantį 16-22 nr. "Kronikų" leidimo darbas gražus ir reikalingas, tik atskiros organizacijos įkūrimas ir įregistravimas vedė į susiskaldymą ir bendros kovos prieš persekiojamus Lietuvos katalikus jėgų silpninimą.

Lietuvių Katalikų Religinės Salpos centro valdybos įgaliotiems atstovams 1977 m. spalio mėnesį teko nuvykti į Čikagą tais reikalais su LKR Salpos Rėmėjais aiškintis. Pavyko juos itikinti, kad Lietuvių Katalikų Religinės Salpos Rėmėjų Sąjungos įkūrimas bei JAV valdinėse įstaigose įregistravimas kaip savarankiškos organizacijos yra antros Lietuvių Katalikų Religinės Salpos (reorganizuotos) įsteigimas. Išsiaiškinus ir susitarus, Lietuvių Katalikų Religinės Salpos Rėmėjų Sąjunga buvo panaikinta, įregistravimo dokumentai atšaukti. Atrodė, kad vėl bus pradėtas vieningas darbas, kad Lietuvių Katalikų Religinės Salpos Rėmėjų skyrius Chicagoje talkins centro valdybai, kaip ir praityje buvo daroma, ir kas trys mėnesiai atsiųs LKR Salpos centro įstaigai piniginių atsiskaitymą. Dėl rėmėjų skyriaus ateities darbų bei užmojų bus tariamasi su LKR Salpos centro įstaiga ir pritaręs gauti centro valdybos privarimą bei patvirtinimą.

Deja, vėliau pasirodė spaudoje žinučių bei formalių skelbimų, kad įsteigta Lietuvos Kata-

likų Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga, prašanti aukų šiam reikalui

Cia ir norima lietuvių visuomenei pranešti, kad šios naujos organizacijos steigėjai ar steigėjas su JAV lietuvių katalikų centriniomis organizacijomis tuo reikalui nesitarė ir kad Lietuvių Katalikų Religinė Salpa su savo rėmėjų skyrių talka neatsakė pastangų toliau leisti lietuvių kalba "LKB Kronikos", sutelktos po kelis numerius vienoje knygoje lygiai taip pat Kunigų Vienybė neatsakė toliau leisti anglų kalba "LKB Kronikos" atskirais sąsiuviniais.

Kunigų Vienybė ir LKR Salpos centro valdyba bei direktoriai yra giliai įsitikinę, kad atskirais sąsiuviniais leidžiama "LKB Kronika" geriau pasieks savo tikslą, greičiau informuoja angliškai kalbantį pasaulį apie Katalikų Bendrijos padėtį Lietuvoje, yra daugiau skaitoma. Kai šiuo metu jau yra prauštos spaudai ar net spausdinamos prof. Vytauto Vardžio, Ph.D., ir Michael Bourdeaux knygos "LKB Kronikos" temomis anglų kalba apie katalikų padėtį Lietuvoje, — tai ištisas "Kronikos" perspausdinimas vienoje knygoje nėra tuo tarpu aktualus ir perdidelė finansinė našta.

Tiesą, Kunigų Vienybė buvo truputį atsilikusi su "Kronikos" išleidimu anglų kalba, bet stengiamasi pasivyti. Šiuo metu jau siuntinėjami nr 17 ir 18. Baigiamas spausdinti nr. 19, o išversta ir spaudai paruošta iki 29 nr. imtinai.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjungos įsteigimas yra tik vieno asmens (kun. K. Kuzminko) užmojis, su kuriuo nieko bendro neturi nei Lietuvių Katalikų Religinės Salpos vadovybė, nei Kunigų Vienybė, nei ALR Katalikų Federacija, nei Katalikų Tarnyba, kuri pirmųjų trijų katalikiškų institucijų darbus koordinuoja. Mums atrodo, kad ši savo titulu gražiai skambinti iniciatyva yra visuomenės klaidinimas ir skaldymas lietuvių katalikų bendros veiklos bei pastangų padėti persekiojamiems broliams tėvynėje.

Apgailėstaudami turime pranešti lietuvių visuomenei, kad minėtos lietuviškos katalikiškos institucijos visiškai atsiriboja nuo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjungos veiklos, bet drauge patikina, jog kaip iki šiol, taip ir ateityje "LKB Kronika" bus leidžiama lietuvių kalba LK Religinės Salpos, o anglų kalba, atskirais sąsiuviniais, Kunigų Vienybės.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANCFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalavimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Lietuvių kambaryje, kuris yra įrengtas Wayne State universitete Detroite. Jį aplankė Detroite gastroliavęs Los Angeles teatrinis lietuvių sambūris gegužės 21-22 dienomis. Pirmoje eilėje iš kairės: režisiorė Dalia Mackailienė, Danutė Barauskaitė, Viltis Jatulienė; antroje eilėje: Vincas Dovydasaitis, Inga Tumienė, Ema Dovydaitytė, dail. Vytautas Jonynas, lietuvių kambaryniui įrengti komiteto pirmininkas Jurgis Mikaila, vicepirm. Stefanija Kaunelienė, sekr. Vincas Tamošiūnas

Lenkų fronte nieko naujo

STEPAS VARANKA

Laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje kartas nuo karto pasirodo straipsniai, liečią lietuvių-lenkų santykius. Tai sveikas reiškiny. Geri santykiai ne tik su lenkais, bet ir su visais kaimynais yra visų svajonė. Mažai Lietuvai, turint didelių nedraugingus kaimynus, buvo labai sunku laviruoti. Iš jų lenkai pasirodė klastingiausi ir Lietuvą daugiausia nuskriaudė. Nuostabu, kaip greit žmonės užmiršta skriaudas. Klastingas Vilniaus užgrobimas tai nelengvai užmirštamas nusikaltimas. Vieni sako reikia užmiršti praeities nemalonumus ir žaizdas. Esą nereikia lenkų išeivių erzinti, jei norime turėti ateityje palankią jų laikyseną.

Lenkų išeivių nuomonė, taip pat ir Lenkijoje nevisai yra aiški. Jų emigracinė vyriausybė Anglijoje, Londone, su prezidentu dr. Stanislaw Ostrowski priešakyje nepripažįsta Jaltos nutarimų. Zvilgtėrėję į praeitį ir dabartį, matome daugiausia neigiamą lenkų elgesį. Unijos laikais buvo įvairiausių nesuipratimų. Vėliau lenkai, būdami priešpriešoje, lietuviams nebuvo palankūs. Vokiečiams užėmus Lietuvą, lenkai Vilniuje 1915 m. įsteigė įvairių lenkiškų partijų komitetą, kuriam priklausė Witold Abramowicz, Kazimierz Okulicz, Z. Nagrodzki, M. Romer ir kiti, kurie 1916. II. 3 paskelbė neaiškią lenkų - lietuvių uniją. To komiteto atstovai nepriklausomos Lietuvos, kaip valstybės, idėją atmetė.

Pareigūnų nuomonės

1919. IX. 20 augsėtas rytų žemių departamentu pareigūnas Marian Swiechowski laiške, rašytame 1919. X. 1 Pilsudskio patikėtiniui Leonui Wasilewskui, dėstė: "Kauną reikia užimti ku greičiausiai". Vilniaus dvarininkai tam pritarė.

Lenkai ne tik išeivijoje, bet ir tėvynėje neatsižada savo 1939 m. turėtų sienų. Jų laikraštis Anglijoje "Dziennik Polski i Dziennik Zolnierza" 1978. I. 11 rašė: "Emigracija neatsižada Lvovo ir Vilniaus" pareiškė emigracinės lenkų vyriausybės prezidentas St. Ostrowski savo sveikinimo kalboje lenkų bendruomenei. Konstitucinė jo pareiga esanti siekti, raginti ir kovoti, kad tos sritys vėl grįžtų Lenkijai. Tų žemių atgavimo siekti verčianti sena 700 metų istorinė, politinė ir kultūrinė tradicija, kuri surišusi tas žemes su Lenkija.

Buvęs lenkų okupacijos laikais Vilniaus Stepono Batoro universiteto ir Politinių Mokslų Akademijos prof. Wladislaw Wielhorski savo atsiminimų knygoje "Wspomnienia z przeżyc w niewoli sowieckiej" (Pergyvenimai sovietų vergijoje) rašo: premjerui gen. Sikorskiui, besilankančiam Sovietų Sąjungoje 1941. XI. 30, Lenkijos ambasadoje, Kujbysze, buvo surengtas priėmimas. Dalyvavo augsti lenkų karininkai, gen. Wladislaw Anders ir žymūs lenkų politikai. Svečių buvo apie 50, jų tarpe Jan Szczyrek, Lvovo sričių atstovas, ir atsiminimų autorius Wielhorski, lenkų vilniečių atstovas, kuris pareiškė: "Mes tikime, kad Jūs, Generalo, su savo armija įžengsite į Vilnių!" Generalas Sikorskis užtikrino svečius, sakdamas: "Būčiau netinkamas savo tau-

tos atstovas, jeigu atsakyčiau Lvovo ir Vilniaus".

1943. XII. 19 žymus veikėjas, buvęs Lenkijos premjeras A. Prystor lenkų užsienio socialistų vardu paskelbė deklaraciją, kurioje aiškiai sakoma, kad integralinė Lenkijos teritorija nėra daloma. 1945. II. 13 legali Tomasz Arciszewskio lenkų vyriausybė Anglijoje paskelbė Lenkijos vardu protestą prieš Teherano ir Jaltos nutarimus, kurių ji nepripažįsta.

Išleistoje 1960 m. lenkų knygoje "Między Niemnem a Dzwina" — (Tarp Nemuno ir Dauguvos) 252 psl. yra nuotrauka Vilniaus raktų, padėtų ant pagalvėlio su įrašu: "Vilniaus raktai, padovanoti maršalui Pilsudskiui, laukia naujo išvadotojo ir gynėjo". Čia jokių komentarų nereikia.

Lenkų veikla

Lenkų karo veteranų Anglijoje spausdinamo "Kombatant" žurnalo korespondentas prof. Zdzislaw Stahl važinėja po lenkų kolonijas, skaito paskaitas apie buvusias lenkų rytų žemes, ragindamas jų neatsisakyti ir už jas kovoti. Net lenkų mokyklų vadovėliuose rašoma, kad Vilnius ir rytų žemės yra neteisingai nuo Lenkijos atplėštos. Kanados lenkai piktinasi ir protestuoja, kai lietuviai tautybių savaitėje savo paviljoną pavadina Vilniaus vardu. Apie tai rašė jų biuletenis "Kresowia".

Buvęs Lenkijos korespondentas Kaune nuo 1930 m. Tadeusz Katelbach, vilniečiams žinomas kitu vardu, taip pat nepripažįsta dabartinės rytų žemių būklės. Jis savo laikui reikėsi Vilniaus krašte savo lenkiška veikla. Be to, redagavo Suvalkuose "Wiadomosci Suwalskie". Żeligowskio Vidurio Lietuvos laikais per "Gazeta Wileńska" stengėsi lenkinti Vilniaus kraštą.

Neapgaudinėjame savęs. Iš netolimos praeities istorijos gerai žinome: Lenkija nenorėjo, kad Lietuva būtų nepriklausoma valstybė. Buvo bandoma lenkų POW organizacijos 1919 m. padaryti perversmą ir pastatyti sau palankią vyriausybę. Lietuvoje vyko nuolatiniai gundymai prisivilioti lietuvius prie naujos unijos ar bent federacijos.

Diplomato mostas

Buvęs lenkų ambasadorius Anglijoje Edward Racynski savo atsiminimų knygoje "W Sojusznictwem Londynie, Dziennik Ambasadora 1939-1945", išleistoje 1960 m. Anglijoje, 132-133 psl. rašo: "Į einamųjų mūsų politinių reikalų paminėsiu derybas su lietuviams, kurios prasidėjo sekmadienį, sausio 11. Tada priėmiau ambasadoje Lietuvoje pasiuntinį Balutį. Tai įvyko, gavus žinias apie sovietų planus. Painformavau, kad jam gresia pavojus. Parodžiau jam mūsų notą, kurią turėjau įteikti Britanijos užsienio reikalų ministerijai. Joje sakoma, kad Lenkija yra suinteresuota Lietuva. Tuo pačiu metu parodžiau jam slapta mūsų savitarpinės karinės pagalbos protokolą, sudarytą 1939. VIII. 25. Pabaigai siūliau atramos jieškoti Europoje ir Amerikoje. Būtų geriau sia jieškoti atramos Lenkijoje, sudarant federaciją, panašią į tą, kokią norime sudaryti su čekais. Rezultatai to pasikalbėjimo buvo greitai ir dramatiški. ... Lietuvos pasiuntinių tary-

Padėka

Mielai žmonai ir mamytei

A+ A

JANINAI KAKNEVIČIENEI

iškeliavus į amžinybę, reiškiamė nuoširdžią padėką: visomenei, kuri rūpinosi, lankė, užjautė ją ir mus — šeimos narius jos sunkios ligos metu, prisidėjo prie karsto papuošimo gėlėmis, apvainikavo jos sielą šv. Mišiomis, aukas skyrė jos vardu laikraščiu, šventovei ar Vėžio draugijai, pareiškė užuojautą raštu, žodžiu ir savo nuoširdžia pagalba palengvino skaudžias mūsų dienas; visiems, kurie Velionę lankė laidotuvių namuose, palydėjo į amžino poilsio vietą ir prisidėjo kokiu nors būdu prie laidotuvių.

Visiems giliai dėkingi —

vyras Kazys,

sūnūs — Viktoras, Rimantas ir Linas,
marčias — Rymanta ir Rita

Padėka

A.A. JUOZUI MOCKUI

mirus, mūsų nuoširdžiausia padėka: Prisikėlimo parapijos kunigams už lankymą ligoninė, maldas prie mirusio, iškilmingas šv. Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą; dr. A. Pacevičiui už nuolatinę priežiūrą; visiems draugams, kurie malda, šv. Mišių aukomis, gėlėmis, užuojautomis laiškuose, telegramomis, spaudoje pagerbė Velionės atminimą; VI. Pūtvio Kuopos šauliams už garbės sargybą prie karsto, kuopos vadui St. Jokūbačiui už atsisveikinimo žodį, broliams šauliams; A. Artiškoniui, V. Bačėnui, A. Borkertui, V. Gražuliui, St. Jokūbačiui, P. Jurkšaičiui, B. Urbanavičiui, V. Vaitkui, nešusiems karstą; M. Petruliui už nuolatinį lankymą ligoninė ir jautrų atsisveikinimo žodį; Jurkšaičių šeimai už auką Prisikėlimo parapijai bei visokeriopą pagalbą; p.p. Ašokliams iš Detroito už auką Velionės atminimui; visiems, palydėjusiems į kapus ar kitaip prisidėjusiems palengvinti mums skaudžias valandas.

Dėkingi Jums —

žmona Genovaitė, duktė Dalia,
žentas Robertas ir anūkas Gilius

A+ A

JANINAI KAKNEVIČIENEI

mirus, vyrą KAZI, sūnus — LINĄ, RIMANTĄ, VIKTORĄ, marčias, seseris, brolių ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei drauge liūdime —

O. A. Krikščiūnai

R. A. Siručiai

D. R. Siručiai

A+ A

JANINAI KAKNEVIČIENEI

mirus, vyru, sūnams, jų žmonoms, broliui ADOLFUI, sesutėms STASEI, STEFAI, BRONEI ir ZITAI, jų vyrams bei artimiesiems giliausią užuojautą siunčia —

Marija ir Adolfas Ilmoniai

MYLIMAI MAMYTEI

Lietuvoje mirus, šauliui STASIUI DARGIUI gilią užuojautą reiškia —

VI. Pūtvio šaulių kuopa Toronte

Brangiai MAMYTEI

Suvalkų trikampyje mirus, šaulę JULIJĄ LIUT-KIENĘ ir jos vyrą nuoširdžiai užjaučiame —

VI. Pūtvio šaulių kuopa Toronte

A+ A

Mamytei Karolinai Butkienei

netikėtai iškeliavus amžinybėn, mielajai GINAI ir MORRIS ČAPKAUSKAMS reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą —

Sofija ir Stasys Vaškiai

Mūsų kredito unijos nare

a+ a Karolinai Butkienei

mirus, jos dukrai GINAI ČAPKAUSKIENEI ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

SVEIKINAME Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjus, dainininkus, sportininkus, seimą, kitus renginius ir visus šventės dalyvius. Jūsų visų pasiaukojimas tebūna atlygintas džiaugsmu. Geriausios sėkmės jums linki „**Klumpakojis**“ — tautinių šokių grupė su savo vadove ANELE KAMINSKAITE-MORKŪNIENE Melbourne, Australijoje

Vokiečiai Kanadoje - trečioje vietoje

— P. LELIS —

Po anglų ir prancūzų trečioji didžiausia etninė Kanados grupė yra vokiečiai.

Pagal 1970 m. statistiką, Kanados tautybės rikiavosi šia eile: anglų 9.6 milijono, prancūzų 6.2, vokiečių 1.3, italų 0.7, ukrainiečių 0.6, olandų 0.4, skandinavų 0.4, lenkų, žydų ir indėnų po 0.3 (skaičiai suapvalinti), visų kitų tautybių po mažiau. Dėl natūralaus prieauglio ir naujai atvykusių šie skaičiai dabartiniu metu (1978) bus žymiai padidėję, būtent: britų grupė (anglai, skotai, airiai) apie 10 mil., prancūzų 7 mil., vokiečių 1.5 mil., visų kitų tautybių 5 mil. Šie skaičiai rodo, kad didesnę Kanados gyventojų pusę, t.y. 12.5 mil., sudaro germaniškos rasės žmonės — anglai, vokiečiai, olandai, skandinavai.

Mums gali kilti klausimas — iš kur Kanadoje atsirado tiek daug vokiečių, kurie po II D. karo neturėjo DP statuso ir negalėjo masėmis emigruoti ir užjūrus, be to, jų nematyti kitų etninių grupių maišatyje.

Istoriniai duomenys

Atsakymą duoda istoriniai duomenys. Vokiečių emigracija į Kanadą prasidėjo prieš 300 metų. Pirmieji vokiečiai atvyko Kanadon tuo metu, kai dar buvo nežinoma kam tas milžiniškas kraštas priklausys — prancūzams, angliams ar amerikiečiams.

Nuo 1608 m. Kanadą valdė prancūzai 155 metus. Po to, kai jų maršalui Montcalmui 1759 m. nepavyko apginti nuo anglų Kvebeko, prancūzai su savo sąjungininkais indėnais turėjo pasiduoti. Pagal 1763 m. Paryžiaus sudarytą taikos sutartį, visos Kanados valdymą perėmė anglai.

Faktinai tas kolonijinis karas buvo Europoje vykusio „Septynerių metų karo“ (1756-63) tęsinys. Tada anglų ir olandų remiama Prūsija (Fridrichas Didysis) kovojo prieš visos Europos koaliciją — Austriją, Rusiją, Prancūziją, Saksoniją, Švediją.

Bet „Fricas“ buvo laimingesnis už Hitlerį. Carienė Elžbietai mirus, caras Petras III, pats būdamas vokiečių, atšaukė rusų armijas iš Vokietijos, sugrįvo koaliciją ir tuo būdu išgelbėjo „Fricą“.

Kariniai įvykiai

Išsklaidyti po nualintos Europos kraštus vokiečių kariai basėsi, plėšikavo, įieškodami maisto ir naujų darbavimų. Atsirado jiems gera proga. 1775 m. amerikiečiai sukilo prieš anglų valdymą ir paskelbė Jungtinių Valstijų nepriklausomybę. Kairur nugalėta anglų kariuomenė pasitraukė į Kanadą. 1776 m. rugsėjo mėn. amerikiečių kongresas nutarė inkorporuoti į JA V-bes ir Kanadą kaip keturioliką valstiją. Dvi amerikiečių armijos, vadovaujamos generolų Montgomerio ir Arnoldo, išvygo į šiaurę vaduoti iš anglų jungo „pavergtų kanadiečių“. Gen. Montgomeris užėmė Montrealį ir susijungė su gen. Arnoldo armija, kuri laikė apsupta Kvebeko miestą. Pastarąjį su mažomis jėgomis gynė anglų gen. Carleton. Kautynėse gen. Montgomeris buvo užmuštas, o Arnoldas sužeistas, bet amerikiečiai dar stipriai laikėsi, laukdami anglų pasidavimo. Atsitiko betgi kitaip. Atlpaukęs į Kve-

beką, britų laivynas atvežė daug amunicijos ir 4.000 vokiečių karių, kuriems vadovavo gen. Riedesel, gerai kaibėjęs angliškai ir prancūziškai. Sumušti amerikiečiai Kvebeke pasitraukė į Trois Rivières prie Sv. Lauryno upės, kur įsistiprino ir, surinkę 200 dailidžių, pradėjo statyti laivus. Jie planavo tais laivais sulaukyti anglų laivyną, keliantį kariuomenę prie Ticonderogos tvirtovės.

Carletono armijoj jau buvo apie 10.000 vokiečių. Dėlto jis pavedė gen. Riedeseliui vadovauti visiem vokiečių daliniam ir žygiuoti į pietus, paliekant Kvebeko tik dragūnus ir pėstininkų pulką. Birželio 5 d. vokiečiai, išžygiavę iš Kvebeko ir po dviejų savaitių vargingos kelionės pasiekę Trois Rivières, išvyjo amerikiečius ir nužygiavo į Sorelį, kur jų laukė atplaukęs anglų laivynas.

Pagijęs gen. Arnoldas drąsiai išplaukė savo naujais laivais ir ilgą Champlain ežerą ir jį skersai užblokavo. Spalio 11 d. įvykusioje kautynėse anglų laivais atvežti vokiečiai kareiviai sunaikino amerikiečių laivyną, o likusieji šeši laivai su kareiviais pasitraukė į Ticonderogą, Saratogą ir Albany. Tam žygiui reikėjo daug pasirošimo.

1777 m. liepos mėn. jungtinė anglų-vokiečių kariuomenė puolė pirmąją tvirtovę ir greit ją užėmė. Netrukus paėmė ir anturąją — Saratogą, tik 30 mylių nuo Albany. Bet čia išliko nesėkmė. Amerikiečiai, apsupę tą miestą iš visų pusių, pradėjo smarkų bombardavimą. Anglai su vokiečiais, negalėdami pasitraukti, po dviejų mėnesių apsupimo turėjo pasiduoti. Vėliau ir kita anglų armija Virginijoje pasidavė. Joje buvo 17.000 vokiečių.

Pagal pasidavimo sutartį, turėjo būti pasikeista balaisvais, bet tas pasikeitimas užtruko porą metų, nes, įsimačius į šį karą Prancūzijai, kovos kitose vietose tęsėsi. Vokiečių gen. Riedeselius buvo paleistas pasitiktin „garbės žodžiu“. Šis laisvai važinėjo po Amerikos miestus, lankydamas vokiečių dalinius. Tik 1779 m. jis buvo „iškeistas“ ir grįžo į Kanadą, kur gyveno jo žmona su vaikais.

Po karo

Paleisti vokiečių kariai galėjo pasirinkti gyvenamus kraštus — JAV ar Kanadą, bet dauguma jų grįžo į Kanadą, nes vyriausybė davė jiems nemokamai žemės ir pašalpas įsikūrimui. Vokiečiai pasirinko pietų Ontario Waterloo apskritį. Čia jie buvo pionieriai: steigė pramonę, prekybą, miestus, kuriuos pavadino vokiškais vardais — Berlin, Baden, Bamberg, Freiburg, Heidelberg, Mannheim, Petersburg, Strassburg. Tie vardai išsilaikė iki šiol, tik Berlin, dėl vykusio karo su Vokietija, 1916 m. pakeistas į Kitchener. Tas miestas iki šiol pasiliko kaip Kanados vokiečių tautinis

ir kultūrinis centras. Nuo 1873 m. isteigta dainos ir muzikos draugija „Concordia“ tebeveikia. Ten kasmet rengiamos tautinės vokiečių šventės vad. „Otoberfest“, panašiai kaip mūsų „Lietuvių Dienos“, tik didesnėje apimtyje.

Vokiečių prekybos, pramonės ir verslo imonės įsisteigė didesniame mieste — Toronte. V. Vokietija savo pramonės ir prekybos skyrius Kanadoje pavedė tvarkyti vietos vokiečiams, būtent, automobilių bendroves — Benz, Mercedes, Volkswagen, oro liniją Lufthansa, radijo bendroves Olympia, Telefunken, Nordmende ir t.t. Toronte išėina du vokiečių laikraščiai: „Torontoer Zeitung“ ir „Toronto Courier“.

Gal daugiausia Kanados vokiečiai pasižymėjo maisto pramonės srityje. Jų gamybos įvairiausių rūšių duonos, dešros, skanėstai ir kiti gaminiai yra plačiai žinomi.

Menonitai

Be minėtų vokiečių karių, dalyvavusių Kanados nepriklausomybės kovose ir įsikūrusių Ontario provincijoje, vėliau į Kanadą pradėjo plūsti kitos vokiečių imigrantų bangos iš... Rusijos. Vokietė carienė Kotryna II (1762-96) buvo įsileidusi daug vokiečių, kuriuos apgyvendino

Lenkų fronte

(Atkelta iš 2-ro psl.)

sričių gyventojų. Išlikę gyvi kariai priklausė lenkų veteranų sąjungai, kurie, kaip jau minėjau, reikalauja, kad Lenkijai atgautų laisvę rytų žemės su Vilniumi būtų prijungtos prie Lenkijos. Pats dr. Mačiulis rašo ir perspėja, kad politikoje neleistina neigti balso ir niekinti jo reikšmės.

Paneigė pareiškimą

1977. VI. 9 „T. Žiburiuose“ buvo paskelbtas to laikraščio korespondento Stepono Setkaus su dabartinės lenkų emigracijos vyriausybės premjeru Kazimierz Sabbatu pasikalbėjimas, kuriame, kaip korespondentas rašo, premjeras pareiškė: „Mielu noru grąžiname jums Vilnių“. Be to, jis duosniai pabėrė ir kitų komplimentų lietuviams. Prisipažino, kad jis pats pakeitė nuomonę apie lietuvius. Anksčiau jis manė, kad tarp lenkų ir lietuvių tautos nėra jokio skirtumo, kad skirtumą išgalvojo tik kauniečiai, trokštantys valdžios. Atrodo, kad už tą Vilniaus „grąžinimą“ Sabbat gavo nemažai karčių pipirų. Tai buvo nauji žodžiai, bet melodija liko 1920 metų.

Anglijoje leidžiamam „Dziennik Polski ir Dziennik Zolnierza“ 1978 m. 8 nr. rašoma: „Premier Kazimierz Sabbat stwierdził stanowczo niesłusznosc kolportowanych poglósok o jego rezygnacyjnym stanowisku z ziem wschodnich Rzeczypospolitej“. Reiškia paneigė, kad Vilnių lietuviams mielu noru grąžina. Dabar aiškiai matome, ar galima pasitikėti tokiu kaimynu, kuris viena kalba, o kita daro.

Kultūriniai ryšiai

Iš lenkų pusės kartas nuo karto pasiūnčiamas lietuviams nieko nekainuojantis komplimentas, kurį mes greitai priimame kaip gryną pinigą. Pa-

atskirose kolonijose prie Volgos, pietinėje Rusijoje ir Volynijoje. Dauguma jų buvo menonitai. Tai tikybinė bendruomenė, nepripažįstanti valstybinės prievartos tikybos ir švietimo reikaluose, atmetanti karinę tarnybą. V. Europos valstybėse jie buvo persekiojami. Vėliau ir Rusijos carai jų nepakentė, ypač už tai, kad jie atsisako karinės tarnybos. Menonitai įieškojo vietos, kur galėtų emigruoti, ir kreipėsi į Kanados vyriausybę, statydami ir savo sąlygas: netarnauti kariuomenėje, patiems kontroliuoti savo mokyklas ir gyventi atskiruose rajonuose. Kanada mielai sutiko ir nuo 1874 m. vokiečiai-mennonitai pradėjo masėmis imigruoti Kanadon. Iki 1911 m. iš Rusijos atvyko jų 150.000, iš kurių 10.000 įsikūrė Manitobos prov. pietinėje dalyje, o visi kiti įsikūrė Saskačevano provincijoje.

Dabartiniu metu vakarinėje Kanadoje vokiečių yra apie 250.000. Per 50% visų vokiečių gyvena Ontario provincijoje. Kanados vokiečiai, kaip ir visa jų tauta, yra darbštūs, tvarkingi, realistai. Jie daugiau rūpinasi ekonominiu gyvenimu, dėlto mažai dalyvauja ir įvairiuose etninių grupių renginiuose. Kaip giminingi anglosaksų rasei, atrodo, jie greičiau pasiduoda asimiliacijai.

Lenkų fronte nieko naujo

Imkime pvz. kad ir „Suvalkų trikampio“ religinę lietuvių padėtį. Augštas lenkų dvasiškis gražiai kalba, bet nesutinka leisti lietuviams melstis katedroje jų gimtąja kalba. Matyt, turi kokį nors politinį tikslą. Ar nebūtų gražus pavyzdys pradėti nuo altoriaus tuos „kultūrinius“ ryšius? Kodėl tie gerų santykių įieškotojai nesuranda „vaistų“, kurie lenkams įkvėptų nuosirdų norą įieškoti geresnių ryšių, sugyvenimo su lietuviais bei kitais kaimynais ir atsisakyti nuo to, kas jiems nepriklauso.

O kultūrinėje srityje lietuvių balsas yra gana stiprus. Antai, JAV lenkų laikraštis „Gwiadza Polarna“ 9 nr. išspausdino Marek Gordono straipsnį „Balsas tyruose“, kuriame rašoma: „Laisvojo pasaulio lenkai didžiuojasi, kad jų yra 6, 10 ir galbūt 12 milijonų. Iš to skaičiaus turime tik 12-16 rašytojų ir 70 profesorių, kurie dėsto universitetuose“. Ukrainiečiai sako, jų yra 3 milijonai. Jie turi 60 rašytojų. Lietuvių yra 1 milijonas. Jie turi 100 rašytojų. Vien tik poetų ir jų suvažiavimą atvyko 25. Vieno jo draugo, lietuvių žurnalisto, dėka teko jam dalyvauti poezijos vakare. Salė su 300 sėdimų vietų buvo pilnutėlė. Nemažas skaičius turėjo stovėti. Lenkams raudonuoti iš gėdos esą neužtenka — reikia sudegti. Lenkų solistas Stefan Wycik, kuris 25 metus lenkams parengimuose dainuoja bemaž be atlyginimo, nesusilaikė muzikos plokštelės. Lietuviai jam ją parūpino. Wycik dainuoja lietuvių operejoje.

Išvijos lenkai turi pakeisti nedraugišką savo nusistatymą ir viešai paskelbti, kad ateityje lenkai nereikš jokių pretenzijų į Vilnių ir jo kraštą. Tai vienintelė sąlyga, su kuria atsidaryti visi keliai ryšiams užmegzti. Tai būtų pradžia naujos eros lietuvių-lenkų santykiuose.

Romanas tarp politinių diskusijų

Baltistikos studijų konferencijoje gegužės 12 d. Toronte David M. Crowe skaitė referatą „The Baltic Countries in Holocaust Literature“. Aš į jo paskaitą nenuėjau, nes jau buvo atsibodę vis tuos pačius baltiečius metamus kaltinimus girdėti, be to, turėjau atsivežęs knygą, kurią norėjau toliau skaityti. Referentas tos knygos negalėjo paskaityti, nes ji lietuviškai parašyta, o jeigu ir būtų skaitęs, tai vistiek jos nemintų, nes ji aprašo įvykius „ne iš tos pusės“, kaip jam rūpi.

Imu toliau skaityti. Vidutinis Lietuvos miestelis 1941-1944 metais, vokiečiams šeimininkaujant ir veikiant šiokiai tokiui mūsų savivaldai. Lietuvių policijos viršininkas Adomas Vaišnora yra ūkininko sūnus, vos išvengęs išvežimo ir buvęs partizanas, noris padėti savo žmonėms ir tarnauti Lietuvai.

Jis paleidžia ir porą pagautų lietuvių komunistų, taip juos pamokydamas: „Mes — mažą tautą, gyvename tarp dviejų didelių kaip grūdų žiupsnys tarp girnų. Turime būti plieniniai, kad nesutrintų. Mūsų jėga — vienybė. Rusai primetė mums klasių kovą, kurstė brolį prieš brolį, kad išsiskerstume: tada jiems būtų buvę lengviau valdyti. Kai kas („sakysim, ponas komendantas...“) — juo buvo suvokietietis klaipėdiškis Ropas, B.J.) ir šiandie norėtų valdyti panašią politiką, tik, žinoma, iš kito galo, bet mes neiešim! Taip, mes neiešim... Lai-kinoji Lietuvos vyriausybė savo žodyje ir tauta aiškiai pasisakė šiuo klausimu: tokią prabangą — tarpusavio piautybę — gali sau leisti tik šimtamilijoninės tautos, o mums brangus kiekvienas žmogus. Mes norime visus paklydusius grąžinti savo tautai...“ (psl. 71).

Tačiau Vaišnora dabar turi naujus viršininkus, komendantą Ropą ir Gestapo viršininką Kristupą Dangelį, atrodo, iš Rytprūsijų, bet visai suvokietietis ir cinišką išsigimėlį, su kuriu jis bando pasiderėti, bet vistiek turi vykdyti jo įsakymus. Kartą komendantas pasiukviečia Vaišnora svarbiu reikalui. Jo kabinete rado dar Dangelį ir esesininką Lemkė. „Ponas Vaišnora, — Dangelis pasisuka į Adomą, — šiandien reikia įvykdyti vieną operaciją, kurioje turės garbės dalyvauti ir jūsų policija... Policija įjunginama į naikintųjų grupę, kuriai vadovaus hauptšarfiureris Lemkė... Komendantas paaiškino: — Operacijai įvykdyti, savaime suprantama, mus pakaktų savų jėgų, bet einamasis momentas reikalauja aštriau užakcentuoti vokiečių-lietuvių bendradarbiavimą... Adomas nusišluostė delną šalta prakaitu... Ponas Ropas leido sau nusišypsoti, pašaipiai pastebėdamas: — Iki šiol jūs nebuvo teipatingai darbštūs, ponas polimeisteri... — Jūs neturite man ko prikišti, ponas komendant, — pralemeno Adomas. — Kai reikėjo, aš nebijoju ištraukti ginklą. Bet šaudyti beginklius žmones... — Žmones? — nusistebėjo Dangelis. Žydiškas komunistas jums žmogus! Raupšai ant žmonijos veido, puvesiai, juos nuvalyti mes pašaukė istorija... — Mūsų tautos moraliniai principai... — Iškaukti, kol kitas papiaus viščiuką, o paskui suvalgyti jį, — pagriebė Dangelis... Vokietija, išgelbėjusi Lietuvą nuo Maskvos lagerių, kraują lieja už Naująją Europą, o lietuviai bernai kirkina mergas savo kamara... Devyniolika nulis nulis būti su savo vyrais prie komendantūros.“

Adomas matė, kad šiuokart išsisukti nepavyks. Jam nedviprasmiškai pagrąsino. Liepė vyrams susirinkti, bet nesakė, koks bus uždavinys. Vyrai spėjo: „Matyt, rusai kokį parašutininką nuleido. Teks kaimus pakratyti. O jeigu tai numatyta padaryti kur nors apie Ventės miškų, galime turėti malonų susitikimą su banditais,“ nusprendė vyrai.

Nuvažiavę į mišką, jie pamatė, koks bus uždavinys — šaudyti žmones, apie penkis šimtus. Vienas policininkas neišlaikė: „Budreika, kad anuos suvarė prie duobės, nusikabino automatai ir nusivėdė ant žemės. „Mes ne skerdikai, ponas hauptšarfiureri...“ Lemkė iššiepė. Man pasirodė, kad ne šūvis, o tas baltas dantų ruoželis kaip durklas susmigo Budreikai į nugarą. „Jūs nemokate palaikyti drausmės, Herr

Polizeichef.“ Perrikiavo eilę. Penki jų (vokiečių) — vienas policininkas, penki jų — vienas policininkas. „Feuer!“ Trenkė... Ir vėl mes gerėme. O Budreika gulėjo padrėbtas ant kiemo be diržo, nuplėštais antpečiais... Ir mes verkėme. Tu netiki, kad galėtume verkti, bet tikrai verkėme. Toks vyras!“ (psl. 226-232). Su malonumu žmones šaudė tik toks Zakaitis, kuris buvo milicininkas prie bolševikų, tik jam nepasisekė pabėgti su rusais, buvo pagautas, ir dabar stropiai stengėsi savo kaltę atpirkti (psl. 69 t.t., 185 t.t.). Tai taip buvo su tais šaudymais.

Kitas atsitikimas, aprašytas toje pat knygoje. Į Adomo Vaišnoros kabinetą įsibrovė toks Kučkailis, bernas iš to paties kaimo, „visų galų meistras, jam vis vien, šulnį ar duobę žmogui iškasti.“ Jis turėjo ką sušnipinėjęs. Girdi, Nemunij šeimai slepia sušaudyto žydo Freitkės berniuką. „Stengiesi?“ — išsunkė pro dantis Adomas, nežiūrėdamas į Kučkailį. — Reikia, ponas viršininke. Aš už Lietuvą be žydu. Adomas atstiso jo. — Gali eiti! Tie žodžiai buvo sviesti tarsi akmuo pridurmu: „Nešdinkis, po velnių, nes galiu kulka paleisti į nugarą.“ Kučkailis, nustebeš ir nusivylęs, pažvelgė į Adomą. (psl. 191 t.) Ką gi, Vaišnora vistiek turėjo pranešti Dangelui, kad čia yra toks įtarimas... Rezultatas buvo žiaurus: ne tik tas žydukas, bet ir visa Nemunij šeimą buvo vokiečių esesininkų sulikviduota. Paskui žmonės kalbėjo: „Nelaiminga šeima. Tėvus esesininkai nugalabijo, vieną seserį išniekino, nusižu-

dė, kita išprotėjo... Be reikalo jie iš karto užsėgnė to Freitkės vaiko, nes vokiečiams viskas buvo pranešta... Ag jau kas to nežino, galėjo pigiau išsipirkti. Tėvai, kas be ko, būtų sušaudyti — toks įstatymas — bet abi mergaitės išlikusios. Tikėjosi, kad neatras. Juk slėptuvė tikrai buvo gerai įruošta, po svirnų, landa iš aruodo. Ogi dabar vokiečiai Genutę tyčia tėvų ir Jūlytės akyse... Jūlytė ir pakriko... Nebeištvėrė, parodė...“ (psl. 211 t.t.).

Visa tai skaitome ne kokiame R. Spalio ar A. Kairio veikalė, išleistame čia „fašistinių emigrantų“, bet ten anapus Jono Avyžiaus jau trečios laidos sulaukusiame romane: „Sodybų tuštėjimo metas“ (Vilnius, „Vaga“, 1976 m., 613 psl., tiražas: 30.000 egz.). Jeigu veikalas su tokiais aprašymais galėjo ten pasirodyti ir pereiti visas cenzūras, tai, matyt, tokių faktų buvo nemažai, ir jie derinasi su „socialistiniu realizmu“. Ten gana realiai atvaizduota to meto padėtis Lietuvoje. Žinoma, yra tendencijų atitinkamose vietose, pvz. koks beviltiškas dalykas yra svajoti apie nepriklausomybę, kaip beprasminga kovoti su bolševikais, tuo pačiu padedant naciams ir už tai nieko negaunant. Bolševikai visur turi laimėti. Tačiau ir lietuviai ten pavaizduoti ne kaip žvėrys, bet kaip žmonės ir gana humaniški, palyginus su vokiečiais. Daug ką lemia aplinkybės, o silpnųjų turi visi mirtingieji. Pravartų būtų tą veikalą paskaityti ir seniems, tada daug kam aiškiau pasidarytų, kokia beviltiška padėtis tada buvo mūsų tėvynėje.

B. Jonaitis

Pabiros „Holocaustui“ praėjus

AL. GIMANTAS

Įtakingo ir plačiai skaitomo savaitraščio „Time“ š.m. gegužės 15 d. laidoje, 61 puslapy, tarp eilės visų kitų izraelitų autorių teigimų, skaitome dar vieną „deimancuką“ lietuvių adresu: „The Poles and Lithuanians turned out to be almost as bad as the Bolsheviks.“

Ar tik nepirmą kartą lietuviai lyginami ar gretinami ne su naciais, bet su bolševikais. Toks teiginys yra savotiškai neauktas ir netikėtas. Galimas dalykas, kad tuoj pat atremti tam nevykusiam ir visiškai netiksliam kaltinimui lietuviškių ji sluogsniui yra visiškai nepasiruose. Mat, iki šiol visa antilietuviška akcija buvo bandoma grįsti tariamu lietuvių bendradarbiavimu su užuomarštin skubiai nudarđėjusia nacine vokiečių imperija.

Dabar jau tenka kalbėti apie du lyg ir atskirus frontus. Jei iki šiol vis būdavo bandoma lietuvių gretinti su nacių talkininkais, tai dabar, pagal „kažkieno“ išdirbtą lyg ir naują strategiją, norima lietuvių vardą kompromituoti, gretinant ar lyginant su bolševikais.

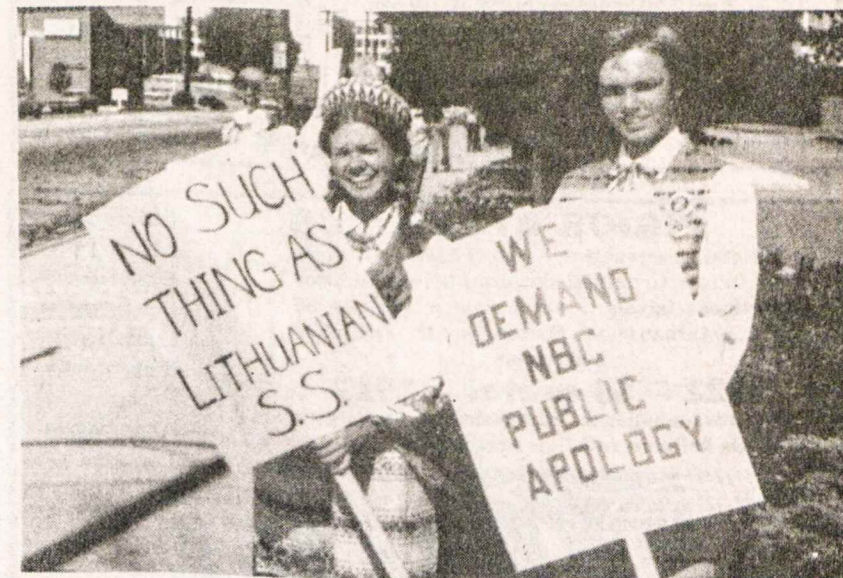
Tiesa, negali sakyti, kad mūsiškiai nebandė gintis ar aiškintis. Po jų visų „Holocaust“ televizinių spektaklių buvo bandymų piketuoti NBC būstinę ir jos filialines televizijos stotis, buvo rašomi laišukai ir memorandumai. Taipogi pastebėta eilė lietuvių rašytų laišukų įvairioms laikraščių redakcijoms. Betgi bandyti tvirtinti, kad tais visais, tegu laiku ir vietoje atliktais veiksmais lietuviams pavyko pakreipti ar pakeisti susidariusią viešosios opinijos nuomonę, — tebutų savęs apgaudinėjimas. Toji opinija, deja, ir toliau lieka maždaug nepalan-

kiai nusiteikusi lietuvių atžvalgų ir pakankamai šališka mums nepalankia prasme. Tokie yra faktai, su kuriais beveik kasdien susiduriame ir su kuriais, nori ar nenori, tenka skaitytis.

Dabartinė mūsų reakcija yra daugiau partizaninio pobūdžio, menkai organizuota ir planuota. Todėl ir rezultatai tėra riboti, nevysada efektyvūs. Truputį keista, kai apie visa tai kalbame, svarstome jau porą dešimtmečių, duodame patarimus vieni kitiems, o pagrindinio plano efektyviam atkūrimui taip ir neturime iki šios dienos Po kiekvieno naujo išsūkių pykstate, perkūstajame ir įieškome savų veiksmų tarpe tų „atpirkimo ozių“, kuriems norėtūsi tekšti visą kaltės sunkumą už deramos akcijos stoką.

Tuo tarpu Niujorko didmiesčio izraelitų vyresnieji (tai pati didžiausia amerikiečių žydų kolonija), jei tikėti laikurių vietinių lietuvių teigimu, ir toliau, išgirdę lietuvių vardą, paniekos ženklą nusispjauna... Visa tai rodo problemos gilumą, kartu ir tam tikrų žydų bendruomenės vady paviršutiniškumą, linkstantį pritariti nepagrįstam požiūriui lietuvių atžvalgiu.

Atvirumo momento pagauti turėtume ir mes drįsti prisipažinti, kad ir nevenas mūsų tautiečių mano, jog kiekvienas žydas yra komunistų simpatikas ar rėmėjas... Visa tai reiškia visapusiškai apgallėtiną padėtį, rodančią, kaip toli abi pusės yra nutolusios pusiau dirbtinai sukurtyuose pasauliuose. Keliems dešimtmečiam prasin-kus, dar vis įieškomi tikri ar tariami kaltininkai, kurių nevienatveju jau nebėra gyvųjų nėjimas. Toji opinija, deja, ir toliau lieka maždaug nepalan-

Amerikos NBC televizijos tinklas keturis vakarus rodė filmą „Holocaust“, kuriame keliose vietose neteisingai vaizduojami lietuviai. Kalifornijos lietuviai, daugiausia jaunimas, surengė Los Angeles mieste, prie NBC būstinės, demonstraciją, reikalaujančią atsaukti neteisingus tvirtinimus bei išdripti atitinkamas vietas, juodinančias lietuvių. Šioje Algirdo Gustaičio nuotraukoje matyti du demonstracijos dalyviai su plakatais. Buvo apie 40 plakatų

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

APARATAS "ER-11K1"

Kauno eksperimentinė automati-zacijos priemonių gamykla baigė rinkti ir derinti penkis bandomosios serijos rotacinius elektrofotografi-nius kopijavimo aparatus "ER-11K1". Juos sukūrė Vilniaus specia-laus konstravimo biuro dėstytojai, vadovaujami vyr. projekto konstruk-toriaus V. Mamėno bei konstrukto-rių skyriaus vedėjo A. Stramkaus-ko. Aple jų kūrinių K. Rubikis "Kom-jaunimo Tiesos" 86 nr. rašo: "Tai pirmas šios klasės aparatas, sukurtas biure. Aparatas skiriamas opera-tyviam dalykinės ir techninės infor-macijos bei kitos dokumentacijos kopijavimui ir dauginimui. Per mi-nutę šiuo aparatu padaroma 10 ko-pijų. Programinis valdymas leidžia užprogramuoti aparatą ir gaminti paeiliui nuo 1 iki 99 kopijų iš vieno originalo. Numatoma šį labai reika-lingą laudies ūkiui elektrofotogra-finį aparatą pradėti gaminti seriji-niu būdu".

AUGANTYS ZARASAI

Zarasų pakrastyje, kaliojoje plen-to į Daugpilių pusėje, pradedamas statyti naujasis šio miesto mikrora-jonas. Dviejuose daugiabučiuose na-muose gyventojai jau atšventė įkur-tuves. Čia numatyta pastatyti 280 vietų vaikų darželį, vidurinę 1.280 vietų mokyklą, įrengti prekybos cen-trą. Zarasų ekskursijų biuras, pernai aptarnavęs 114.000 turistų, šiemet tikisi susilaukti dar didesnio jų skaičiaus. Keturiasdešimt ekskur-santams skirtų kelionių šiemet pa-pildyta dar trimis. Jiems bus siūlo-ma pakeliauti tautiniame Lietuvos parke, aplankyti J. Stalino įsaky-mu sušaudyto sovietų karvedžio J. Uborevičiaus gimtinėje ir Švenčion-ių rajono Antanų miške, kur II D. karo metais buvo šiaurinės Lietuvos srities kompartijos štabas. Šiaurės rytų Lietuvos muzėjus bus įrengtas senoje sodyboje Gražučių miške, Sa-manų ežero pakrantėje.

MOKSLEIVIŲ VASARA

Gegužės 19 d. "Tiesa" paskelbė pasirušimimus atėjantį moksleivių vasarai. Įsteigus 62 naujas stovyk-las, jų bendras skaičius esąs padidintas iki 1.360. Tose įvairaus pobū-džio stovyklose dalį savo vasaros atostogų praleis 167.000 moksleivių. Vyresniųjų moksleivių laukia darbo ir poilsio stovyklos. Jose dirbs ir ilsės apie 56.000 moksleivių. Sto-vyklos mieste pasiliekantiems vai-kam organizuojamos prie švietimo įstaigų ir sporto bazių. Sergantiems vaikams numatyta 14 sanatorinių pi-jonierių stovyklų.

Buvo suimta Jurgutienė

1978 m. gegužės 16 d. Mari-jai Jurgutienėi pavyko prasi-veržti į JAV ambasadą Maskvo-jė. Jai išėjus iš ambasados, prie vartų laukė juodas limuzinas su civiliai apsirengusiais saugu-miečiais, kurie ją suėmė. Nusi-vežę į KGB būstinę, visą dieną tardė, grasinod, kad daugiau ne-besilankytų JAV ambasadoje ir kad nustotų reikalavimus leidi-mo išvykti į JAV. Priešingu at-veju ji būsianti teisama už an-tisovietinius veiksmus. Vakare ji buvo paleista.

M. Jurgutienės apsilankymo JAV ambasadoje tikslas—įteikti vicekonsului Robert Pringl nuorašą jos laiško, rašyto JAV prezidentui Carteriui. Šis laiš-kas 1977 m. kovo 14 d. buvo iš-siųstas registruotu paštu. Po kiek laiko So. Sąjungos pašto valdyba oficialiai pranešė Jur-gutienėi, kad jos laiškas buvo pristatytas adresatui. Paskuti-nėmis žiniomis, Baltieji Rūmai šito laiško dar nėra gavę.

VASAROS SKRYDŽIAI

Naujajame Šiaulių aerodrome darbą pradėjo nauja keleivių stotis. Iš Šiaulių dabar pradėta susisieki-mo linija į Vilnių ir Kijevą. Naujų linijų nuo birželio 1 d. susilaukė ir Vilniaus aerodromas. Ilgiausia yra Vilnius—Alma Ata, turinti net 4.000 km. Minimi nauji maršrutai: Vilnius — Kijevas — Zdanovas — Suchumis ir Vilnius — Doneckas — Anapa. Iš Vilniaus į kitus miestus yra net 50 tiesioginių skrydžių. Vasaros mė-nešiais iš Vilniaus į Palangą numato-ma kasdien turėti po 12 skrydžių. Ši kelionė kainuos 9 rublius, o iš Kau-no — 6 rb. Per pirmuosius keturis šių metų mėnesius buvo pervežta 126.000 keleivių.

NUBAUDE PLEŠIKUS

"Tiesos" korespondentas J. Meš-kauskas gegužės 24 d. laidoje paskel-bė pranešimą iš teismo salės apie Kapsukę (Marijampolėje) vykusią dviejų plėšikų bylą. Paskutinįją jų auka buvo kun. Kazimieras Juškevi-čius. J. Meškauskas pasakoja: "Bu-vo vidurnaktis. Slapta įsibrovę į bu-tą, du neprašyti svečiai pernai rug-pjūčio mėnesį užpuolė Kapsuko ra-jono Plutiškių parapijos kleboną Kazimierą Juškevičių. Naudodami smurtą, jie pagrobė penkis tūkstan-čius rublių, vertingų daiktų. Teisin-gumo organai išsiskino, kad nusikal-timą padarė ne kartą teisti Petras Zupkus, gim. 1946 m., ir Stasys Bri-lius, gim. 1932 m. Abu buvo neblaivūs, abu užsigeidė parazitiniams gy-venimui pasiplešti turto..." P. Zub-kus ankščiau buvo apiplėšęs O. Ja-nušauskienės butą, plėšiko amatu vertėsis Kaune. Panašiais darbeliais pasižymėjo ir kalvarijietis S. Bri-lius. Kapsuko rajono laudies teis-mas P. Zupkui paskyrė 10 metų ka-lėjimo, S. Briuliui — 9. Abiems taip-gi priteista atsilųginti kun. K. Juš-kevičiui už padarytus materialinius nuostolius.

PAGALBA SIBIRUI

Dvi lietuvių specialistų grupės iš-vyko dirbti į Sibirą. Kazachstane jau ketvirtą kartą darbuosis 50 veteri-narijos gydytojų su veterinarijos la-boratorijos skyriaus vedėju A. Pan-cekausku. Kazachstaniečiams jie pa-dės nustatyti, gydyti kaikurias gyvu-lių ligas. Hidrotechnikos ir meliora-cijos instituto direktoriaus P. Balza-revičiaus pranešimu, šio instituto darbuotojai tiria Rytų Sibiro nusau-sinimo galimybes Amūro srities "Priamurjės" kolchozo laukuose. Čia pagal lietuvių paruoštą projektą už-daru drenazų jau esąs nusausintas 150 ha plotas. Netrukus bus išban-dyta technologija paruošti kultūri-nėms pievoms.

ZOOLOGIJOS SODAS

Kauno zoologijos sodas, įsteigtas Tado Ivanausko 1938 m. liepos 1 d. A. Mickevičiaus slėnyje, šiemet mi-nės savo keturiasdešimtmetį. Darbas buvo pradėtas su 40 gyvūnų, ku-riuos padovanėjo vietiniai medžio-tojai. Per metus sodo gyvūnai pa-gausėjo iki 150, bet didžioji jų da-lis žuvo II D. karo metais dėl maisto stokos. Pokaryje buvo pastatyti liūtų, meškų paviljonai. Dabar Kau-no zoologijos sodas užima beveik 23 ha plotą ir turi 2.789 gyventojus. Jame yra 135 rūšių paukščių, 121 rūšies žinduolių. Jame pirmą kartą sėkmingai auginami juodieji pante-riukai — didžiausias kauniečių lai-mėjimas, nes jų nepavyko užsiau-ginti kitiem zoologijos sodam. Tarp įdomesnių gyvūnų minimi avijautis Ailenas ir kajauga. Naujajame tira-rume apgyvendinta 11 rūšių varlia-gyvių ir 48 rūšys roplių. Naujo pa-statito susilauks ir žirafos. Kauno zo-ologijos sodo darbuotojai bendra-darbiauja su kolegomis R. Berlyno, Leipcigo, Helsinkio ir Rygos zoolo-gijos soduose. Gausių lankytojų su-silaukiama ne tik iš Lietuvos, bet ir kitų respublikų. V. Kst.

Edmontoniečiai patenkinti Motinos Dienos minėjimo programa

Nuotr. A. D.

HAMILTON ONT

HAMILTONO ATEITININKAI IR

SAULIAI rengia bendrą išvyką-ge-gužinę birželio 18, sekmadienį, 3 v. p.p., medžiotojų klubo patalpose prie Kaledonijos. Šios išvykos-gegu-žinės organizatoriai kviečia visus at-vykti ir praleisti sekmadienio popie-tę gamtoje. Išvykos metu bus įvai-rių žaidimų. Programa baigsis lau-žu su dainomis. J. P.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems sa-vo mieliems giminaičiams ir bičiū-liams, kurie paslapčiom suorganiza-vo mūsų 15-kos metų vedybų sukak-ties proga tokią nelauktą staigmeną. Mums buvo tikrai miela ir malonu su jumis visais tą vakarą kartu at-švesti vedybinę savo sukaktį. Dabar, viskam paaiškėjus, norime padėkoti ir viso to organizatorėms — mielai mamai G. Vindašienei, tetai K. Gel-zienienei, už tarsi pasveikinimo žod-žiuoliui, A. Vindašiui ir visiems žmōd-žiams už taip gražų kristalų rinkinį: R. ir D. Alderdice, V. ir A. Apanavičius, A. ir S. Aušrotams, J. ir Br. Bane-vičius, V. ir R. Bartinkams, Z. Čekauskui, J. ir T. Cipariams, D. Cipariui, J. ir O. Deveikiams, P. ir S. Gaidauskams, A. Gaidauskaitė, D. Gaidauskaitė, V. ir K. Gelži-niams, G. Gelžintei, J. ir L. John-ston, B. ir G. Juodeliams, J. ir J. Kamaičiams, D. Libbaga, B. ir D. Ma-čiams, J. McCandless, K. Mileriui, V. ir Br. Perkauskams, J. ir R. Plei-niams, W. ir D. Porter, L. ir P. Pritchard, A. Rickienė, L. ir Z. Robinson, P. ir Z. Sakalams, A. ir J. Sarpaliams, A. ir B. Šilgaliams, P. ir D. Vaitiekūnams, V. ir I. Va-siliauskams, B. ir L. Vasiliauskams, Aleksui Vindašiui, G. Vindašienei, A. ir P. Vindašiams, V. ir S. Zadurs-kiams, J. ir A. Zukauskams, K. ir G. Zukauskams.

Pasiliekam nuoširdžiai dėkingi — Eleonora ir Pranas Cipariai

PADEKA

Tariu nuoširdų aciu Onutei ir Adolfui Godeliams, Elytei ir Petriui Balytom už taip gražiai praleistą laiką kartu su Jumis. Nors aš iš-skridau į tolimą kraštą, bet Jūs pa-silikote mano širdyje ir atmintyje. Ačiū Jums, brangios sesutės ir svai-niai, už tokias vertingas dovanas, kuriomis mane apdovanojote. Taip pat ačiū už dovanas A. Daukantui, J. J. Kamaičiams, B. J. Kažkauskams ir E. Šventickienei (iš Londo-no).

Jums dėkingas — Vitukas Pachutka, Lenkija

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems da-lyvavusiems, sveikinusiems žodžiu bei raštu ir įteikusiems mums bran-gias dovanas mūsų 25 metų vedybi-no jubilėjaus proga. Dėkojame prel. dr. J. Tadaraukui ir kun. B. Pace-vičiui už atlaikytas šv. Mišias ir pa-laiminimą. Didelę padėką: sporto klubui "Kovas", A. J. Asmenavi-čiams, E. P. Bružams, E. Dirsienai, M. Doucette, J. M. Didžballiams, D. Eitmonams, J. Fisk, A. J. Gudavi-čiams, J. Gimžauskui, G. A. Grajaus-kams, D. Grajauskaitė, E. K. Gu-dinskams, E. Gocentali, O. K. Iva-nauskams, D. M. Jonikams, D. P. Juškevičiams, V. C. Johnston, J. Ja-kienė, L. J. Kriauciūnams, M. Z. Kalvaičiams, N. Kisiūnienė, N. J. Kisiūnaitėms, M. V. Kazlauskams, J. L. Koperskiams, A. Kunceviči-nei, A. M. Kereševičiams, dr. H. Ke-reševičiutei, E. V. Kybartams, E. Kairienai, A. A. Laugaliams, K. A. Lauciams, A. J. Mačiulaičiams, M. Marien, H. P. Molnar, R. Milroy, A. Maulionui, J. V. Narušiams, Aldo-nai ir Ričardui, E. K. Norkams, A. J. Norkams, A. A. Pilipavičiams, R. Pilypaičiui, A. L. Plūramas, R. Plū-rai ir Sue, R. J. Pleiniams, Rožans-kams, S. S. Rakščiams, H. Rickienė, S. Rickutei, A. Rickui, A. Styrui, F. J. F. Rickams, G. D. Smith, L. J. Stungevičiams, J. V. Senūnams, S. Sams, Z. P. Sakalams, J. Sviliui, C. Lat, A. P. D. Styroms, A. J. Skais-čiams, K. V. Suopiems, V. R. Tiri-liams, M. A. Tumačiams, J. Trum-pickui, C. E. Toth, J. J. Valiuliams, M. P. Vaitoniams, M. V. Venckevi-čiams, čikagiškiams — D. J. Vizgir-doms, A. P. Vizgirdoms, J. J. Viz-girdoms, M. J. Vizgirdoms, J. J. Vizgirdoms, (iš Lietuvos), A. K. Žilvičiams ir Leniui, E. A. Žilvi-čiams, I. Žilvitytei, krikšto dukroms — R. Styraitei, R. Gudavičiutei ir N. Smith už gėles.

Ypatinga padėka mūsų vaikams Vaidai ir Joniui, kurie įdėjo daug darbo ir meilės, ruošdami šias vai-šes. Ačiū p.p. Jonikams, padėjusiems mūsų vaikams ne tik patarimais, bet ir darbu. Ačiū mieloms draugėms už skanius pyragus.

Jums dėkingi —

Zosė ir Juozas Rickai

METINIS FESTIVALIS "It's Your Day" Gage Parke įvyks birželio 24-25 d.d., 1 v.p.p.—6 v.v. Lietuvių pa-viljone bus parduvinėjami įvairūs lietuviški valgiai bei gėrimai, bus ir įvairių tautinių dirbinių parodėlė.

St. Petersburg, Fla.

VASAROS METU į šią vasarvietę atvyksta lietuvių iš įvairių vietovių Kanadoje ir JAV-se. Reguliarios sekmadienio pamaldos laikomos Ho-ly Name šventovėje 1 v.p.p. Lietu-vių klube kiekvieną sekmadienį ruo-šiami pietūs, į kuriuos atsilanko ne-mažai vasarotojų iš Kanados ir JAV. Pietūs dažnai jungiami su kokio nors įvykio ar sukakties minėjimu. Gegužės 7 d. paminėta Romo Kalan-tos šešerių metų mirties sukaktis, gegužės 14 — Motinos Diena, bir-želio 11 — sibiriniai treminiai.

KLUBO VALDYBOS vicepirm. J. Jasinską gegužės 7 d. dalyvavo Iz-raelio valstybės sukakties minėjime, kurį rengė St. Peterburgo žydų bendruomenė.

MISRUŠ CHORAS, vadovaujamas muz. Petro Armono, rengiasi daly-vauti dainų šventėje Toronte. Bir-želio 3 d. jįs surengė dainų vakarą klubo salėje. Po dainų šventės ir choras, ir sekstetas atstogaus iki rudens.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOME-NĖS St. Peterburgo apylinkės val-dyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Ant. Grudzy, vicepirmininkai — A. Klierienė, dr. H. Lukoševičius, J. Jasinską, V. Kulbokienė, G. Jasin-skienė, A. Ragelis, S. Velbasis, sek-r. St. Vaškys, ižd. K. Urbšaitis. Valdy-ba sėkmingai renka aukas Pasaulio Lietuvių Dienoms.

ALF. IR ANGELE ŠMIGELSKIAI paaukojo \$100 lietuvių klubui, pa-gerbdami a.a. dukterį Reginą meti-nių proga.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MISIJOS vadovas kun. T. Degutis, OFM, iš-vyko atostogų į Kanadą. Jį pavaduo-ja kun. J. Gailiūsis, OFM, ir kun. Ant. Prapakas, OFM. Kor.

Cambridge – Kitchener – Waterloo, Ontario

TAUTOS FONDUI 1978 m. auko-jo \$25: L. A. Dvarionas; \$20: M. Ce-putis, J. Gris, V. Jagučianskis, St. Saldžiūnas, Bl. Smatavičius, B. A. Petrušaitis, R. Zubrickas, Br. Zno-tinas; \$15: V. Buttinger, J. Buškevi-čius; \$10: Vl. Bardziliauskas, A. Barštys, J. Juschna, F. Lazauskas, H. Luters, J. Stundza, J. Trečiokas, Al. Kybartas, W. Kukujuk, A. Stur-mas, S. Sibilskienė, V. Danyla, P. Misevičius ir kiti. Iš viso — \$470. Nuoširdi padėka aukotojams ir tų vietovių Tautos Fondo įgaliotiniui J. Zazekui.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

Taip pat lietuvių dalyvavo tautinių vienetų pasirodyme. Kviečiame vi-sus dalyvauti. Apylinkės valdyba

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

DIEKRASTIS "THE DAILY ECONOMIST", leidžiamas Čikagoje, gegužės 21 d. paskelbė savo bendra-darbio R. Hanania pasikalbėjimą su kun. Stasiu Yla, buvusiu Stutthofo koncentracinės stovyklos kaliniu. Antraštyje teigiama, kad lietuviai gali pradėti bylą prieš NBC televizi-jos bendrovę dėl jų apšmeižimo fil-me "Holocaust". Skaitytojams pri-menama kun. S. Ylos atsiminimų knyga "A Priest in Stutthof", at-kreipiamas dėmesys į vieną filmo epizodą, kuriame rodomi SS unifor-momis apmokyti lietuviai. Pateikiamas kun. S. Ylos paaiškinimas, kad Lietuva buvo vienintelė nacių oku-puota šalis, neturėjusi jų įkyriai peršamo SS legijono. Kartu su kun. S. Yla 1943 m. buvo suimta apie 40 kitų lietuvių kaip tik dėlto, kad jie pasipriešino įsakymui sudaryti lie-tuvių SS legijoną. Kun. S. Ylos duo-menimis, koncentracinės nacių sto-vyklose buvo apie 29.000 lietuvių, o žuvo apie 6.250. Jėgu ir buvo paski-ryti lietuvių, įsijungusių į žydų žudy-mą, dėl jų veiksmų negalima kaltinti visos lietuvių tautos. Tačiau su tokia propaganda lietuviai susiduria jau daug metų. Lietuvių kancijos ir dabar nėra pasibaigusios — daug lietuvių ir šandien tebeskursta Si-biro stovyklose, kaikurie net nuo II D. karo pabaigos. Kun. S. Yla pri-mena mūsų tautos kaltintojams, kad jo brolis buvo suimtas sovietų ir mirė Sibire. Dėl lietuviams prime-tamos kolaboracijos su naciais bu-vo sumažinta pagalba dabartiniams politiniams lietuviams kaliniams. Lyginant lietuvių ir sovietų žydų ko-va, pastebimas aiškus lietuvių igno-ravimas. Lietuva ir jos žmonės nesu-silaukia pakankamo dėmesio ne dėl-to, kad jo nebūtų verti, o tik dėl sudaryto klaidingo vaizdo. Pasak kun. S. Ylos, kaltė iš dalies tenka amerikiečiams, žydams bei kitiems asmenims, propaguojantiems tokius filmus, kaip "Holocaust".

MELBURNŲ KREDITO DRAU-GIA "TALKA" jau turi savo sky-rylį Adelaidėje, o antrasis skyrius bus įsteigtas Sydnejuje. Šis nutari-mas padarytas iniciatorių susirinki-me Sydnejuje, padarius pranešimą Melburno "Talkos" pirm. P. Baltu-čiui ir sekr. V. Aleknei. Sydnejaus "Talkos" valdybą išrinkti: M. Sumskas, A. Danta ir M. Petronis. Steigiamajame susirinkime nariais įstojo keliolika Sydnejaus lietuvių.

Urugvajus

MOTINOS DIENOS MINĖJIMA gegužės 14 d. Montevideo mieste su-rengė Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos valdyba. Minėjimą įjadi-niu žodžiu pradėjo lietuvių parapij-os klebonas kun. J. Giedrys, SJ. Dainų ir deklaracijų programą atli-ko mažieji "Rintukai", paruošti B. Mačanskienės ir R. Liesniskienės. Tautinius šokus šoko A. G. Sleivio vadovaujami vyresnieji "Rintukai" ir "Ažuolyno" ansamblis, kuriam dabar vadovauja dr. A. Stanevičius.

Britanija

ROMO KALANTOS MINĖJIMA Bradfordo lietuviams surengė šio miesto DBL Sąjungos skyriaus val-dyba. Mišias už a.a. R. Kalantą ir kitus mūsų tautos didvyrius Sv. Onos šventovėje atnašavo kapello-nas kun. J. Kuzmickis, pasakydamas: "Šiai progai skirti pamokslą. Ofi-cialiąją dalį "Vycio" klube pradėjo pirm. A. Bučys. Paskaitą skaite kun. J. Kuzmickis, išryškindamas sovie-tinėje santvarkoje išauginto R. Ka-lantos bei kitų jaunuolių meilę Lie-tuvai. Jis taipgi skaitė savo eilėraš-tį, skirtą R. Kalantai, o A. Lesinskas padėklamavo K. Bradino eilėraš-tį. Minėjimas užbaigtas sol. R. Dauno-ro bei kitų V. Vokietijoje gyvenan-čių lietuvių ir juostelės įrašytomis giesmėmis.

LONDONE VIEŠEJO čikagietis kun. V. Bagdanavičius, MIC, atvykęs pakeisti Sv. Kazimiero parapijos kle-bono kun. J. Sakevičiaus, MIC. Pa-starasis buvo išvykęs Čikagon aplankyti sunkiai sergančios savo mo-tinos. Ji mirė gegužės 26 d. ir buvo palaidota gegužės 31 d.

A. a. ALBINAS VELICKA staiga mirė Londone gegužės 11 d. Veli-onis buvo gimęs 1914 m. Marijampolėje, pasižymėjęs bokso srityje. Palaidotas iš Sv. Kazimiero šventovės gegužės 18 d.

A. a. STASYS ČERESKEVICIUS, miręs sausio 16 d. Birminghame, sa-vo testamentu 365 svarus sterlingų paliko lietuvių organizacijoms ir spaudai: Vasario 16 gimnazijai — 100, Tautos Fondui — 100, "Euro-pos Lietuviui" — 65, Britanijos lie-tuviams skautams — 50, žurnalui "Pasaulio Lietuvis" — 50. Jo paliki-nių perėmė ir paskirstys D. Britani-jos Lietuvių Sąjungos valdyba.

Italija

NAUJI KUNIGAI. Gegužės 13 d. vienoje Romos parapijos šventovėje kunigystės šventimus gavo du lie-tuvių Sv. Kazimiero kolegijos auklėti-niai — dijakonas Albertas K. Sta-lioraitis ir japonų kilmės amerikie-tis dijakonas Bruce Kiyoshi Natsu-hara. Naujieji kunigai pirmąsias šv. Mišias aukėjo gegužės 14 d. — kun. Stalioraitis, sv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, gi kun. Natsuhara — se-serių vienuolyno šventovėje.

Vokietija

MOTINOS DIENĄ Luebecko lie-tuviai paminėjo kun. V. Sarkas at-laikytomis Mišiomis ir pamokslu Svč. Jėzaus Širdies šventovės krip-toje gegužės 14 d. Pamaldose gau-siai dalyvavo abiejų konfesijų lie-tuviai, lenkai ir vokiečiai. Vaikės Si-mono namų prieglaudos salėje, skir-toje užsieniečiams katalikams, pa-ruošė S. Stungurienė su kitomis mo-tinomis. Sunkų lietuvis motinos ke-lią ilgąje mūsų tautos istorijoje nu-švietė kun. V. Sarka. Motinas pa-sveikino ir rožių žiedais apdovano-ja VLB Luebecko apylinkės valdy-bos pirm. Pranas Kotkis. Kadangi pobūvyje dalyvavo beveik visi šios apylinkės lietuviai, jįs pasiūlė nu-statyti metinio VLB susirinkimo da-tą naujai valdybai išrinkti. Dallyva-vusieji vienbalsiai patvirtino dabar-tinę valdybą sekančiais kadencijai, atsisakdami rinkimų. VLB Luebe-cko apylinkei ir toliau vadovaus: pirm. Pr. Kotkis, vicepirminkinis ir sekr. Vanda Simionienė, ižd. Erna Liegus. Revizijos komisijoje yra Bronius Medelinskas ir Rikardas Macaitis.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadie-niais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savait-golius šeštadieniais uždaryta. **Nemokama** gyvybės ir asm. paskolų drauda. **Nemokamas** pilnas čekių patarnavimas. **Kapitalas** — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.)6%
santaukas7½%
term. depozitus 1 m. 8¾%
term. depozitus 3 m. 9¼%
pensijų fondus9%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas10%
noliniu. turto pask.9¾%

PIGIOS ATOSTOGOS

• Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos • Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

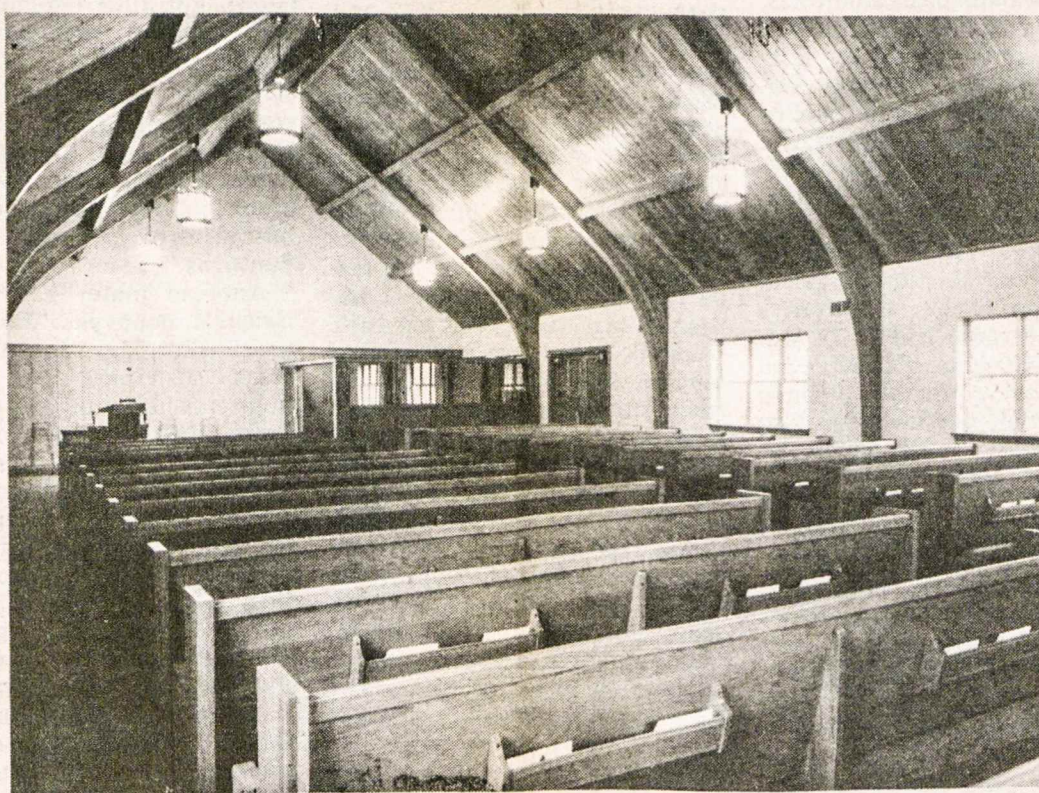
1922 – 55 metai – 1917
• Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
• Visais keliionių reikalais kreipkitės į

Las

TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East (East of Sanford)

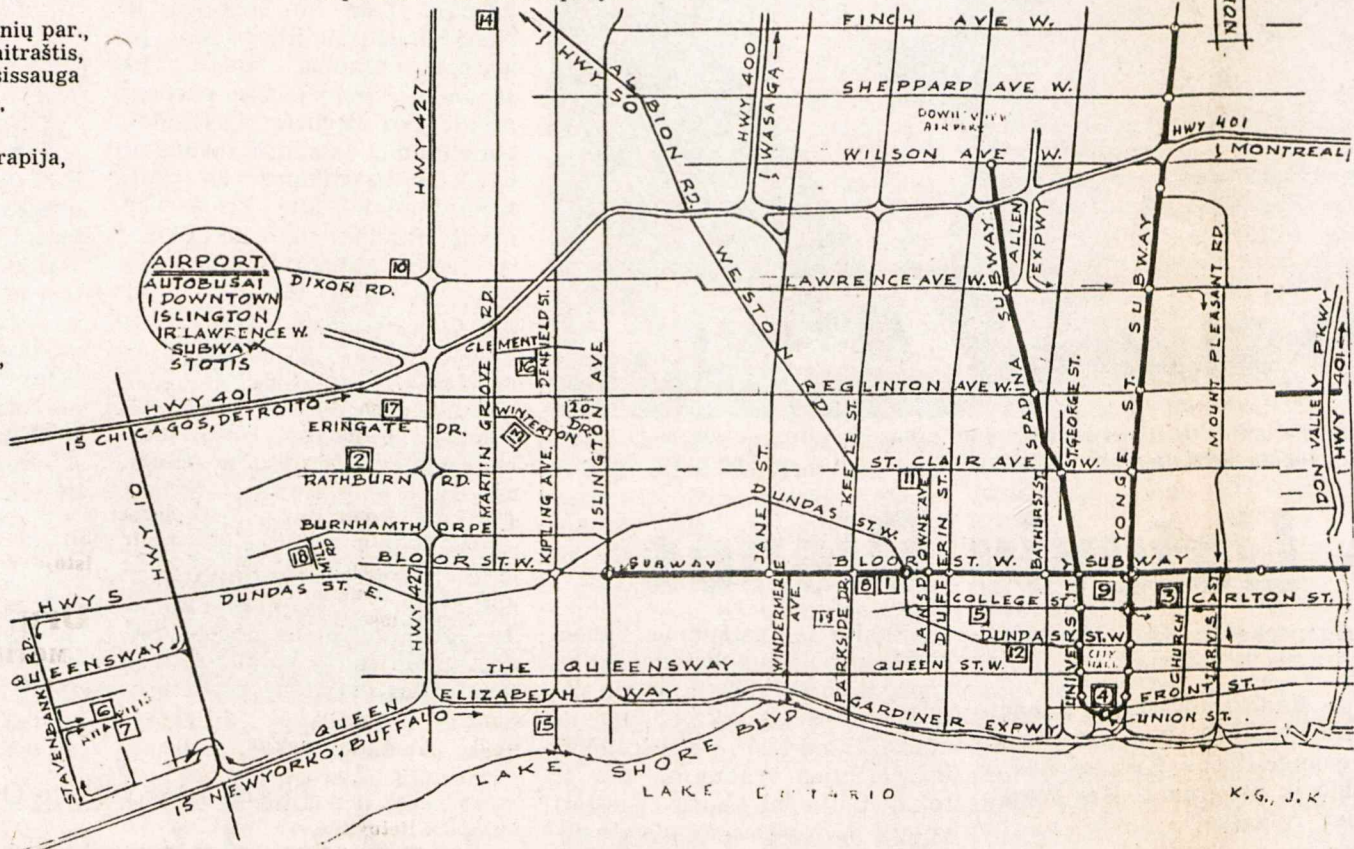
Telefonas: 528-6303 HAMILTON, Ontario

Pasaulio Lietuvių Dienos Toronte

Informacinis pagrindinių renginių žemėlapis

1978.VI.26 — 1978.VII.3

Informacijos Centras, Lietuvių Namai, 1573 Bloor St. W., Tel. 533-9030 (Dundas Subway St.)
PLS Zaidynės, Etobicoke Olympium, 590 Rathburn Rd.
Dainų šventė — Maple Leaf Gardens, 60 Carlton St. (College Subway St.)
PLB seimas, Royal York Hotel, 100 Front St. W. (Union Subway St.),
susipažinimo vakaras ir pokylis

- 5 Prisiikimo parapija, 1021 College St.
- 6 Anapilis, Lietuvos Kankinių par., Tėviškės žiburiai — savaitraštis, 2185 Stavebank Rd., Mississauga
- 7 Sv. Jono lietuvių kapinės, Mississauga
- 8 Evangelikų liuteronų parapija, 1691 Bloor St. W.
- 9 The St. George Campus, University of Toronto
- 10 Holiday Inn, 970 Dixon Rd., Rexdale
- 11 Earls Court Park, St. Clair - Lansdowne
- 12 Trinity - Bellwoods Park, Queen - Gorevale
- 13 Martingrove C.I., 50 Winterton Dr.
- 14 West Humber C.I., 1675 Martin Grove Rd.
- 15 New Toronto S.S., 350 Kipling Ave.
- 16 Westway H.S., 10 Denfield St.
- 17 Vincent Massey C.I., 105 Eringate Dr.
- 18 Silverthorn C.I., 291 Mill Rd.
- 19 High Pk. teniso klubas, Bloor - Parkside Dr.
- 20 Nr. 2, 11-19 pažymėtos vietovės vyks sporto žaidynės
- 21 Richview C.I.

Pasaulio Lietuvių Dienų programa

Galutinai nustatyta, kad PLD prasideda 1978 m. birželio 26 d., 9 v.r., sporto žaidynėmis ir baigiasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo posėdžiais liepos 4 d.

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės

BIRZELIO 26, PIRMADIENĮ
Sportininkų registracija (rungtinių nebus)

BIRZELIO 27, ANTRADIENĮ
Krepšinis, stalo tenisas

BIRZELIO 28, TREČIADIENĮ
Lauko tenisas

BIRZELIO 29, KETVIRTADIENĮ
Lengvoji atletika, tinklinis, šachmatai, šaudymas. 7.30 v.v. oficialus Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių atidarymas Etobicoke "Olympium"

BIRZELIO 30, PENKTADIENĮ
Plaukimas, golfas. 7 v.v. — Sportininkų susipažinimo vakaras Toronto Lietuvių Namuose

LIEPOS 1, ŠEŠTADIENĮ
Krepšinio ir tinklinio baigminiai žaidimai

LIEPOS 2, SEKMADIENĮ
7 v.v. — Jaunimo atsisveikinimo vakaras Toronto Lietuvių Namuose

LIEPOS 3, PIRMADIENĮ
Futbolo rungtynės
Tikslius laikas ir žaidynių vietas bei jų adresai spausdinami Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių programoje. Dėl trijų krepšinio komandų iškritimo iš programos programa yra pakeista
Bilietai parduodami ir atskiras arba vienas bilietas ir visas sporto varžybas.

Nakvynės rezervuota 400 lovų (kiekviena \$44-55 savaitė) The St. George Campus, University of Toronto. Taip pat rezervuota 300 kambarių "Holiday Inn", 970 Dixon Road, Rexdale, Ontario.

PARIEGŪNŲ ADRESAI:

Organizacinio k-to pirm. — Pr. Berneckas, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3. Tel. 1-416-763-4429.

Varžybinio k-to pirm. — A. Klaimas, 223 Church Street, Weston, Ont. Tel. 245-7210.

Informacijos koordinatorius — J. Karpis, 34 Warwood Rd., Islington, Ont. M9B 5B3. Tel. 622-4742.

Nakvynių k-jos pirm. — Kęst. Budrevičius, 519 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6H 2W3. Tel. 535-9755.

Zaidynių leidinio redaktorius — archit. Alg. Banelis, 410 Davenport Rd., Toronto, Ont. M4V 1B5. Tel. 924-6450.

Bendravimo, informacijos ir priežiūros k-jos pirm. — Br. Stundžia, 53 Yorkleigh Ave., Toronto, Ont. Tel. 247-5634.

Parėngimų k-jos pirm. — J. Budrys, 329 Runnymede Rd., Toronto, Ont., M6S 2Y5. Tel. 769-1254.

Medicinos pagalba — dr. J. Vingilis, 1 Beaverbrook Ave, Islington, Ont. Tel. 231-1310.

PLSZ organizacinį komitetą sudaro — pirm. Pranas Berneckas, vicepirm. Vincas Ignaitis, sekr. Jonas Karpis, išd. Jonas Nešukaitis, varžybiniams reikalams Kazys Sapočkinas, lėšų telkimo reikalams Paulius Dunderas, ūkiniams reikalams Leonas Baziliauskas.

Dainų šventė

Dainų šventė įvyks 1978 m. liepos 2, sekmadienį, 3 v.p.p., Maple Leaf Gardens, 60 Carlton St., Toronto, Ont. Jau yra užsiregistravę daugiau kaip 40 chorų su virš 1000 dainininkų. Be to, šventės programoje dalyvaus apie 500 mokyklinio amžiaus choristų, tautinių instrumentų muzikinis vienetas, estų dūdų orkestras ir simfoninis Toronto orkestras.

Bilietų kainos: \$6, \$8, \$10. Bilietus galima įsigyti pas platintojus ir prie įėjimo. Auditorija talpina apie 16,000 žiūrovų, tad lengvai visi atvykusieji galės į dainų šventę patekti.
Dainų šventės organizacinio komiteto pirm. — J. R. Simanavičius, vicepirm. L. Skripkutė, sekr. J. Andrulis, išd. V. Bireta.

Koordinatoriai — J. Karasiejus ir dr. Kvedaras.
Šventės muzikinės k-jos pirm. — muz. V. Verikaitis, 80 Dorval St., Toronto, Ont., M6P 2B8. Tel. 1-416-534-3120.

Dainų šventės leidinio redaktorius — C. Senkevičius.
Nakvynių k-jos pirm. — Vl. Dauginis, 1613 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6P 1A6. Tel. 1-416-533-1121. Šiuo adresu nakvynių rezervacijas gali gauti ne tik DS dalyviai, bet ir PLD svečiai. Prašoma rezervacijas gauti iš anksto.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas

PLB seimo posėdžiai prasidės liepos 1, šeštadienį, 9 v.r. "Royal York" viešbutyje, 100 Front St. W. (plane nr. 4). Posėdžiai truks iki liepos 4 d. imtinai. PLB seimo posėdžiai bus vieši, ir norintieji galės dalyvauti diskusijose. Visuomenė kviečiama seimu domėtis.

PLB seimui rengti Toronte yra sudarytas komitetas: pirm. dr. J. Sungaila (tel. 1-416-239-1047), inform. reikalams A. Rinkūnas (tel. 239-7268), sekr. dr. S. Čepas, išd. inž. E. Čuplinskis, narys K. Manglicias.

PLB seimo leidinio redaktorius — St. Barzdukas.

Pamaldos ir kiti renginiai

PLD pamaldos katalikams bus liepos 2, sekmadienį, 10.30 v.r., Anapilio sodyboje prie Laisvės paminklo, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario (plane nr. 7).

Mišios PLB seimo dalyviams ir kitiems — 12 v. "Royal York" viešbutyje.

PLD pamaldos lietuviams evangelikams įvyks liepos 2, sekmadienį, 11 v.r., St. Andrews Latvian Lutheran Church, 383 Jarvis St. ir Carlton St. kampas.

PLD metu, birželio 27-30 d.d., įvyks Kanados-JAV lietuvių mokytojų studijų savaitė "Royal York" viešbutyje (plane 4).

PLD metu organizuojama kanadiečių lietuvių dailininkų meno paroda "Royal York" viešbutyje (plane nr. 4).

PLD metu Toronte vyks tautybių savaitė — Karavanas. Paviljonai būna įrengti skirtingose vietovėse.

Lietuvių paviljonas "Vilnius" bus Prisiikimo parapijos patalpose (plane nr. 5). Ten bus pardavinėjami suvenyrai, lietuviški valgiai ir vakarais atliekamos kultūrinės programos. Paviljonai atidaryti nuo 6 v.v. iki 11 v.v. "Vilniaus" paviljonu rūpinasi KLB Toronto apyl. valdyba.

BIRZELIO 29, KETVIRTADIENĮ, PLJS rengiamas vakaras — šokiai laive 7.30 v.v. Registruotis iki birželio 22: Regina Knox 222-2969.

DIDYSIS PLD SUSIPAŽINIMO VAKARAS bus liepos 1, šeštadienį, 8 v.v., "Royal York" viešbutyje (plane nr. 4), Convention Floor, kur telpa apie 3000 svečių. Bilietų kaina — \$8.

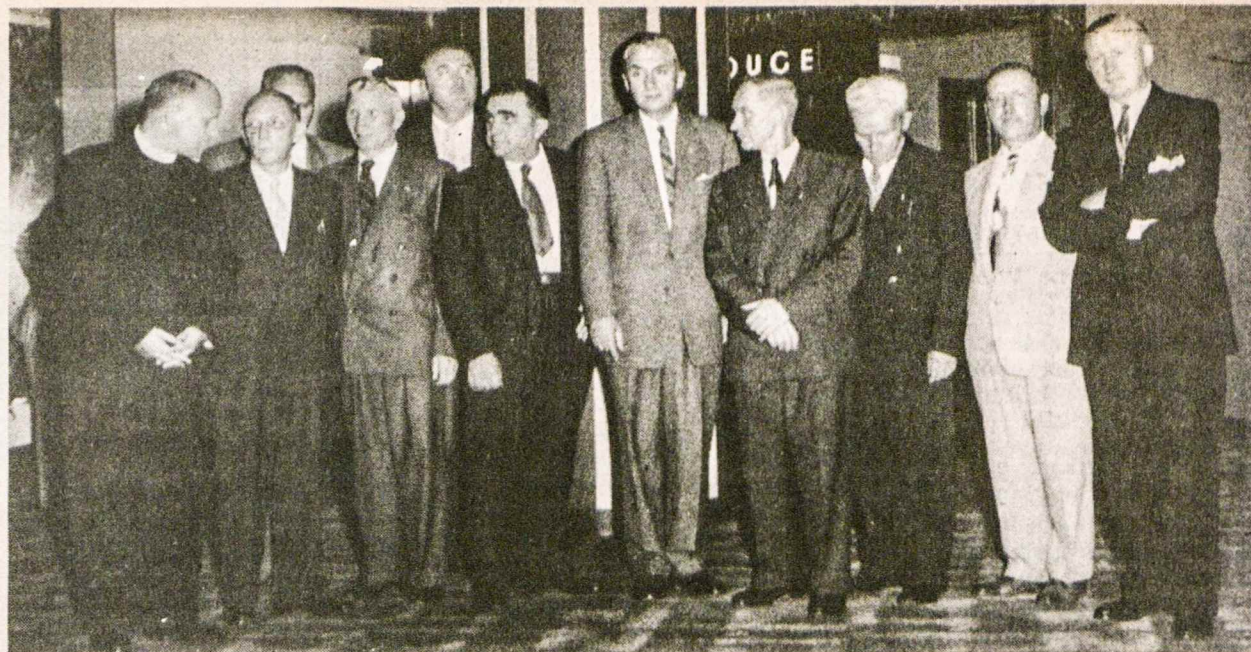
UŽBAIGIAMASIS PLD POKYLIS su oficialia ir trumpa kultūrine programa bus liepos 2, sekmadienį, 7 v.v., "Royal York" viešbutyje. Bilieto kaina \$15 asmeniui.

JAUNIMO LAUŽAS, rengiamas PLJS, liepos 3, pirmadienį, 8 v.v. - 10 v.v. Centre Island saloj. Įėjimas namokamas.

PLD metu bus galima įsigyti sporto ir dainų šventės suvenyrų, ženklukų ir pan.

PLD informacija vyks Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Tel. 533-9030. Taip pat informacijos skyrius tel. 532-2911 veiks: nuo pirmadienio iki penktadienio 6 v.v. — 10 v.v., šeštad. 10 v.v. — 2 v.p.p., sekmad. 12 v. — 4 v.p.p. Bilietai gaunami ir Cikagoje, J. Vaznelio prekyboje, 2501 W. 71 St. Tel. 471-1424.

PLD Organizacinis Komitetas

Kanados Lietuvių Bendruomenės delegacija pirmajame PLB seime Niujorke 1958 m., sudariusi pirmąją PLB valdybą. Iš kairės: prel. J. Tadarauškas, K. Grigaitis, J. Strazdas, J. Ramanauskas, J. R. Simanavičius, dr. A. Sapoka, V. Meilus, J. Mikšys, J. Vaidotas, A. Januška, dr. J. Sungaila (trūksta J. Matulionio, J. Kardelio ir Iz. Matusevičiūtės)

Pirmoji iš torontiečių sudaryta PLB valdyba antrojo PLB seimo metu Toronte. Iš kairės: J. Matulionis, E. Čuplinskis, Br. Vaškėlis, dr. J. Puzinas (svečias iš JAV), J. Kralikauskas, dr. J. Sungaila (trūksta V. Meilais ir J. Kardelio)

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą pasitinkant

Toronto, o kartu ir visos Kanados lietuviams tenka garbė antrą kartą būti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo rengėjais bei šeimininkais. Antrasis PLB seimas, įvykęs Toronte 1963 m., užbaigė pirmąjį PLB organizavimo ir veiklos penketį, kuriam vadovavo pirmoji PLB valdyba, sudaryta iš torontiečių bendruomenininkų. Žvelgiant atgal ir stebint PLB valdybų darbą per paskutinius tris penketmečius, tenka konstatuoti, kad pirmoji "torontiečių" valdyba surado tinkamą kelią tolimesnei PLB veiklai ir atliko jai patikėtas sunkias pareigas.

Nėra abejonės, kad PLB seimas yra pati reikšmingiausia institucija lietuviškos išeivijos gyvenime. Ji sulaukia daug dėmesio ir okupuotoje Lietuvoje tiek iš okupantų, tiek ir iš patriotinės lietuvių visuomenės. Šis seimas tačiau vyksta ypatingose aplinkybėse — jis yra tik vienas iš Pasaulio Lietuvių Dienų renginių šalia sportinių žaidynių ir dainų šventės. Kad seimas neliktų kitų renginių šešėlyje ir nenustotų savo orumo bei svarbos, jo atstovai turės parodyti gilų visų lietuviškų reikalų supratimą, vieningumą ir orumą, derantį šiai institucijai.

Penktojo PLB seimo darbotvarkė

Seimas vyks Toronte, Kanadoje, "Royal York" viešbutyje, birželio 30 — liepos 4 d.d.

Birželio 30, penktadienis	10.15 Sveikiniai	Liepos 3, pirmadienis
6.00 v.v. Registracija		Veiklos planų paruošimas
8.00 Susipažinimo pobūvis (seimo atstovams ir svečiams)	PLB valdybos pranešimai	8.30 v.r. Lituanistinis švietimas ir auklėjimas (J. Kavaliūnas)
	10.45 v.r. Pirmininko	
	11.00 Vicepirmininko švietimo reikalams	10.30 Lietuvos reikalai (A. Gureckas)
Liepos 1, šeštadienis	11.15 Vicepirm. kultūros reik.	Pietų pertrauka
8.30 v.r. Registracija	11.30 Vicepirm. jaunimo reik.	1.30 v.p.p. Kultūrinė veikla ir ryšiai (R. Kasparas)
9.30 Seimo atidarymas	11.45 Vicepirm. finansų reik.	3.30 Jaunimas (G. Juozapavičiūtė). Salfass.
10.00 Prezidiumo ir komisijų sudarymas	12.00 PLJ S-gos pirmininkės	Vakarienes pertrauka
	12.15 v.p.p. "Pasaulio Lietuvio" — redaktoriaus ir administr. Salfass S-gos atstovo	7.30 v.v. "Lietuvos kultūros židyns Vakarų pasaulyje" (prof. dr. R. Silbajorio paskaita)
	12.30 Garbės teismo ir kontrolės komisijos.	Liepos 4, antradienis
	12.45	8.30 v.r. PLB valdybos lėšos (K. Dočkus)
	Pietų pertrauka	10.30 Nutarimų priėmimas PLB konstitucijos papildymas
	2.00 v.p.p. a. Pranešimų diskusijos b. PLB valdybos darbų vertinimas	Seimo pabaiga
	4.00 v.p.p. PLB kraštų valdybų pranešimai (kiekvienam kraštui po 15 min.)	1.00 v.p.p. Naujosios PLB valdybos žodis. PLB v-bos pirm. Br. Nainio žodis. Seimo uždarymas: seimo rengėjų komiteto žodis, Tautos himnas.
	Liepos 2, sekmadienis	
	8.00 v.r. Diskusijos dėl LB kraštų pranešimų. Kraštų pagedavimai PLB valdybai. PLB valdybos pagedavimai kraštams.	Pastaba: Si darbotvarkė yra paruošta PLB valdybos, bendradarbiaujant su seimo rengėjų komitetu. Kaikurie pakeitimai gali būti padaryti seimui susirinkus.
	10.00 PLB valdybos rinkimai. Jaunimo posėdžiai, komisijų posėdžiai. Pokalbio su kraštais tęsinys.	
	12.00 Pamaldos seimo dalyviams	
	3.00 v.p.p. DAINŲ ŠVENTĖ	
	8.00 v.v. PLD balius (oficialioji dalis ir vakarienė)	

ALEKSANDRAS VAKSELIS, Pasaulio Lietuvių Dienų komiteto JAV-se pirmininkas, kalbėdamas JAV Lietuvių Bendruomenės rytinio pakraščio pirmininkų suvažiavime, pareiškė, kad numatytoji \$50.000 suma bus surinkta. Tai bus parama PLD, kurios įvyks š.m. birželio 26 — liepos 4 dienomis Toronte, Kanadoje Nuotr. K. Čikoto

Vancouver, B.C.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES 60 metų sukakties minėjimas įvyko vasario 19, o Motinos Dienos — gegužės 14 toje pačioje Ceval mokyklos auditorijoje. Dr. J. Sakalauskas gražioi kalboi iškėlė Vasario 16 reikšmę lietuviams. Užbaigė jo kalbos žodžiai skambėjo: "Laisvės troškimas yra mūsų vilčių pagrindas". Meninėje dalyje dalyvavo: Leonarda Maciauskienė, Aldona Goranson, Elena Gumbelienė, Katarina Smilgenė ir dr. J. Sakalauskas. Dainos, eilėraščiai, scenos vaizdėlis perkėlė mus į tuos mielus nepriklausomybės laikus, kuriuos sugrįžė žiauri okupanto ranka šaudymais, išvežimais, vo V. Skabeikis. Meninėje dalyje kankinimais.

MOTINOS DIENOS kalbėtoju bu-pasirodė duetas — L. Maciauskie-

nė ir dr. J. Sakalauskas su dainomis: "Gimtajame namelyje", "Žilvičiai pražydo", "Tau, Mamyte, pirmieji žiedai". E. Gumbelienė padėklamavo "Lauk, močiute, aš sugrįšiu", T. Cesnaitienė Grigaitytės "Motinai" ir L. Maciauskienė "Prie motinos kapo". Visų dalyvavusių sugiedotas Tautos himnas, žuvusieji pagerbti tylos minute. Abiejuose minėjimuose dalyvavo gana gausus skaičius tautiečių. Bendruomenė yra labai dėkinga apylinkės valdybai, surengusiai šiuos patriotinius minėjimus. Dalyvis

• Mes greičiau būsime linkę pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvynėje likusieji neša kur kas sunkesnę našą negu mes... J. ERETAS

Visų laisvųjų kraštų tautiečiai, dalyvaukime
Pasaulio Lietuvių Dienose!

Atostogos išgelbėjo gyvybę

Gdytojo Vlado Gutausko ir jo šeimos odisėja

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ
Mūsų bendradarbė Venecueloje

S.m. gegužės 2 d. gydytojas Vladas Gutauskas atšventė 70 metų amžiaus ir 44 metų gydytojo darbo sukaktį.

Sukaktuvinkas, baigęs mediciną Lietuvoje, ilgiausiai dirbo Panevėžio apskrities ligoninėje, chirurgijos skyriuje, kartu su kolegomis, kurie vėliau tapo kankiniais, būtent, Juozu Žemguliu, tos ligoninės direktoriumi, Stasiu Mačiuliu ir A. Gudoniū. Vl. Gutauskas išsigelbėjo nuo žiaurios mirties tik todėl, kad tuo metu buvo atostogose. 1941 m. birželio mėn. rusai, besitraukdami nuo vokiečių, įsiveržė į Panevėžio miesto ligoninę ir prie durų laukė, kol gydytojas St. Mačiulis ir A. Gudonis baigs sužeistų rusų kareivių operacijas. Po to suėmė juos ir gydytoją Juozą Žemgulį, tos ligoninės direktorių, liepė iškelti augstyn rankas ir išvarė į gatvę. Taip su iškeltomis rankomis varė juos per Panevėžio miestą į vieno namo rūsi. Rūsį gydytojas išgelbėjo iš žemės ir beginklius iš užpakalio sušaudė. Šis žiaurus rusų pasielgimas neturėjo jokio pateisinimo. Ligoninėje įvyko susišaudymas su lietuvių partizanais, kurie norėjo nuginkluoti rusų kareivius.

Į užsienį

Nuo 1941 m. spalio mėn. sveikatos ministerija paskyrė gyd. Vl. Gutauską dirbti Biržų miesto apskrities ligoninėje direktoriumi ir chirurgijos skyriaus vedėju. Ten išdirbo iki 1944 m. rugpjūčio 15 d. Vasarą jis išvežė savo žmoną ir sūnelį į Palangą atostogų, o pats grįžo į darbovietę. Po mėnesio jis vėl nuvažiavo į Palangą aplankyti savo šeimos. Būdamas Palangoje išgirdo per radiją, kad rusai užėmė Biržų miestą. Nespėję pasiimti būtiniausių reikmenų, 1944 m. rugpjūčio 31 d. išvažiavo į Austrijos Vieną, o iš ten į Glashenbacho stovyklą. Įvažiavimo sąlygos į Venecuėlą kaip gydytojui buvo komplikotos, nes imigracijos komisija reikalavo tik darbininkų. Gerų pažinčių dėka reikalas susitvarkė, ir 1947 m. rugsėjo 19 d. išvažiavo į Venecuėlą.

Naujakurio dienos

Venecueloje Vl. Gutauskas buvo paskirtas gydytoju ir Barbacoas miesteli. Jame ir kituose provincijos miesteliuose išdirbo 26 metus. Pirmaisiais me-

tais gydytojui gyvenimas provincijoje nebuvo lengvas, nes medicininis gyventojų aprūpinimas buvo primityvus, ligoniai išsibarstę po didelius plotus, darbo valandos nenormuotos. Tekdavo net nakintis lankyti ligonius. Ypač trūko kelių ir eismo priemonių. Ligonius tekdavo lankyti jojant arkliais ir asilais. Po 15 metų darbo, norėdamas gauti oficialias gydytojo teises, turėjo išlaikyti valstybinius egzaminus. Išdirbęs 26 metus, išėjo į pensiją ir atsikėlė gyventi į Karako miestą — Venecuolos sostinę, kur nusipirko butą ir kitoje vietoje atidarė savo darbo kabinėtą. Šiuo metu verčiasi privačia praktika.

Šeimos židinyje

1936 m. Vl. Gutauskas vedė Elena Urbšytę (tuo metu užsienio reikalų ministerio seserį), kilusią iš Panevėžio apskrities. Elena Gutauskienė, baigusi humanitarinio fakulteto istorijos skyrių, mokytoja Žeimelio progimnazijoje, Šiaulių miesto mergaičių ir Panevėžio gimnazijoje. Gutauskai išaugino du vaikus. Abu laisvai kalba lietuviškai. Duktė Aldona baigė psichologijos mokslus, sūnus Juozas — medicinos fakultetą Otavoje, Kanadoje, ir ten dirba kaip chirurgas.

Gyd. Vl. Gutauskas turi vyresnį brolį prel. Juozą Gutauską, žymų spaudos ir visuomenės darbuotoją, gyvenantį Anglijoje, Glasgovo mieste. Ten jis yra Glasgovo lietuvių dviasio vadas.

Venecuolos sostinėje

Karako lietuvių kolonija labai didžiausią naujų gyventojais. Abu, nors ir vyresnio amžiaus, noriai įsijungė į lietuvių bendruomenės gyvenimą. Mokytoja Elena Gutauskienė, kol veikė lietuviška mokyklėlė, metus laiko buvo jos vedėja ir mokytoja, be to, dirbo dar ir kultūros fonde. Gyd. Vl. Gutauskas 1977 m. buvo išrinktas į naują centro valdybą. Abu yra uolūs lietuviškų pamaldų lankytojai. Joks lietuviškas pobūvis neapsieina be jų dalyvavimo. Nelaimės ištiktiems tautiečiams visur padeda, kuo tik gali. Lietuvių bendruomenėje jaučiama jų draugiška ir broliška parama; sielojasi visais mūsų bendruomenės reikalais, noriai remia lietuvišką spaudą.

Dvigubam sukaktuvinkui gydytojui Vladiui Gutauskui ir jo žmonai Venecuolos lietuvių bendruomenė linki ilgiausių metų ir sveikatos.

DR. V. GUTAUSKAS su savo žmona, vaikais ir anūkais Venecueloje

Politinė jaunimo konferencija

S.m. birželio 17-18 d.d. Čikagos Jaunimo Centre įvyks Pasaulio, JAV ir Kanados lietuvių jaunimo sąjungų rengiama politinė konferencija. Jau sutiko dalyvauti šie paskaitininkai: JAV gamtos apsaugos pareigūnas Valdas Adamkus, "Ukrainian Echo" redaktorius ir vienas iš Morozui ginti komiteto vadų Andrij Bandera, JAV valstybės departamento sovietų skyriaus pareigūnas, kuriam

tenka rūpintis ir Baltijos kraštų reikalais, Mohlon (Jim) Henderson. V. Adamkus skaitys įvadinę paskaitą apie politinę įtaką. A. Bandera kalbės kūrbiško protesto tema, o Hendersonas kritiškai žvelgs į baltiečių pastangas paveikti Amerikos kongresą ir vykdomąją valdžią.

Viktoras Nakas
2608 N. 18th St.
Arlington, VA 22201, USA

MAMYTEI mirus,

duką EDVINĄ, žentą BRONIŲ PETRONIUS ir sūnų LEONĄ DIEDONĮ su šeimomis nuosirdžiai užjaučiame —

Petras Kuosa

Vincas ir Paulina Kuzmai

London, Ont.

Baltiečių meno parodoje, kuri buvo surengta Toronte baltistikos studijų dienų proga. Iš kairės — vienas iš lankytojų, Estu Meno Centro vadovė S. Kerson, rengėjų komisijos pirm. M. Puhm

Pasaulio Lietuvių Dienos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bendra visų renginių sąmata yra \$175.000. Ši suma yra pats minimumas. Jeigu reikėtų apmokėti pilnai visų atvykstančių chorų, sportininkų ir seimo narių išlaidas, biudžetas siektų \$425.000.

— PLD yra pirmas tokio pobūdžio bandymas. Ar lengvai pavyko suderinti gana skirtingus dalykus — sporto žaidynes, dainų šventę, PLB seimą, mokytojų savaitę, dailės parodą?

— Suderinti visus šiuos renginius organizaciniam komitetui nebuvo sunku, tačiau šių renginių gausumas kėlė ir dar vis kelia finansinių rūpesčių. Didžiausias rūpestis yra su sporto žaidynėmis. Visi sutinkame, kad sportuojant lietuvišką jaunimą turime remti ir sportą puoselėti, tačiau sportas finansiniu atžvilgiu yra gana brangus. Net ir valdžios įstaiigos, iš kurių prašome ir tikimės finansinės paramos, sportui nieko neskiria; duoda tik tautinės kultūros renginiams, kaip dainų šventę, meno parodą, mokytojų studijų savaitę, leidiniai sava kalbą. Sportas daug kam yra ne tautinės kultūros pasireiškimas, bet daugiau tarptautinis dalykas.

— Su kokiomis kliūtimis teko rengėjams daugiausia susidurti ir ar visos jos buvo nugalėtos?

— Visos iki šiol pasitaikiusios kliūtys buvo nugalėtos, nes mūsų pajėgus organizacinis komitetas savo nuosirdžiu darbu, vieni kitų supratimu sugebėjo visa tai atlikti be didelių sunkumų. Mes, Kanados lietuviai, didžiuojamės tuo, jog esame vieningi bendruose visuomeninio gyvenimo darbuose.

— Didžiausiose lietuvių renginiuose Čikagoje dalyvavo žymūs JAV valdžios atstovai ir prezidentų žmonos. Ar PLD Toronte bus žymių Kanados valdžios atstovų?

— Paskutinės dviejose tautinių šokių šventėse Čikagoje dalyvavo JAV prezidentų žmonos ir kiti žymūs to krašto valdžios atstovai. Mes irgi esame pakviesti į V-ją dainų šventę Kanados ministerį pirmininką P. E. Trudeau, opozicijos vadą Joe Clark, Kanados gubernatorių, Ontario premjerą W. Davis, Ontario gubernatore, Toronto miesto burmistą D. Crombie ir kitus valdžios atstovus. Šiuo metu turime teigiamą atsakymą iš Ontario gubernatorės, Mrs. Pauline M. McGibbon su vyru. Ar kiti kvietieji svečiai atvyks, šiuo metu dar nežinoma. Tikimės, kad dalyvaus visų valdžios sluoksnių atstovai bei kitų tautybių kvietieji svečiai.

— Neseniai įvykusiose panašiose lenkų dienos Toronte buvo susilaukta nemažai dėmesio kanadiškoje spaudoje ir televizijoje. Ar planuojama ir PLD proga pasirodyti viešumai eiti-nėmis bei kitais būdais, kurie atkreiptų ir kanadiškos visuomenės dėmesį?

— Stengiamės, kiek galėdami atkreipti dėmesį į PLD ir didžiosios spaudos, televizijos bei radijo. Tam yra sudaryta speciali komisija. Planuojamos eitynės padėti vainikuoti prie žuvusiųjų paminklo. Toronte miesto vadovybė sutiko visai savaitei (nuo birželio 25 d.) išskirti Lietuvos vėliavą ir tą sa-

vaite paskelbti Lietuvių Savaitę.

— Rodos, numatytos ir centrinės PLD pamaldos katalikams ir evangelikams. Kur jos bus ir kokia jų programa? Kas tvarko šiuos reikalus?

— Centrinės pamaldos katalikams liepos 2, sekmadienį, 10.30 v.r., numatytos Anapilyje prie žuvusių už laisvę paminklo (k a p i n ė s e). Lietaus atveju pamaldos bus perkeltos į didžiąją Anapilio salę. Koncelebracijos Mišias atnašaus vysk. V. Brizgys, pamokslą sakys vysk. A. Deksnys. Lietuviškas Mišias, sukomponuotas muz. A. Mikulskio, giedos Čiurlionio ansamblio choras, lydimas kanklių ir kitų liaudies instrumentų orkestras. Be to, katalikams bus atnašaujamos Mišios ir "Royal York" viešbutyje 12 v. ten posėdžiaujantiems PLB seimo nariams. Pamaldų reikalus tvarko specialiai komisija, sudaryta iš katalikų ir evangelikų parapijų klebonų.

— Rengdamiesi PL Dienoms, turbūt stengėtės informuoti visus laisvojo pasaulio tautiečius per spaudą ir radijo programas. Ar ši talka iki šiol buvo pakankama?

— Organizacinio PLD komiteto sudaryta informacinė komisija labai stengėsi informuoti visus laisvojo pasaulio lietuvių per spaudą, radijo programas, Čikagos lietuvių televiziją. Ar pakankamai buvo reklamauta, sunku pasakyti. Tiem, ku-

rie skaito laikraščius ir klauso radijo programų, užteko, ir jie viską žino. Gi visi tie, kurie ne-taip kruopščiai seka spaudą ar klauso radijo, nusiskundžia informacijos trūkumu. Yra ir tokių tautiečių, kurie ruošiasi vykti į savo vasarnamus atostogauti, kai vyks šios PLD.

— Kaip informuosite apie įvairius PLD renginius savo tautiečius, dalyvaujančius šioje šventėje? Turbūt bus ir tradiciniai leidiniai?

— Apie PLD renginius informuosime ir išleistuose leidiniuose. Jų bus 3: dainų šventės leidinys su plačia informacija ir šventės programa bus prieinamas kiekvienam (red. Č. Senkevičius); Pasaulio Lietuvių Dienų informacinis leidinys su verslo skelbimais, mecenatais, sveikinimais (red. A. Rinkūnas); PLB seimo darbų leidinys (red. St. Barzdukas). PL Sporto žaidynių leidinys, gausiai iliustruotas, planuojamas išleisti pasibaigus PLD su sportinių laimėjimų duomenimis.

— Ką galėtumėt palinkėti būsimiems PLD dalyviams ir Toronto lietuviams?

— Linkiu gausaus visų lietuvių atsilankymo PL Dienose, malonaus visų tautiečių pavendravimo, susipažinimo, kovos ryžto už Lietuvos laisvę stiprinimo. Toronto lietuviams linkiu būti svetingiems ir palikti visiems gerus įspūdžius bei prisiminimus. Iki malonaus susitikimo!

Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J. R. SIMANAVIČIUS, vadovaujantis Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjų komitetui. Nuotr. Vyt. Maco

EKSKURSIJOS I EUROPA IR VILNIŲ 1978 METAIS

DAR YRA VIETŲ:

Liepos 12 – 27	(dvi savaitės)
Liepos 26 –	
Rugpjūčio 10	(dvi savaitės)
Rugpjūčio 9 – 24	(dvi savaitės)
Rugpjūčio 9 – 29	(trys savaitės)
Rugsėjo 6 – 21	(dvi savaitės)
Lapkričio 14 – 22	(viena savaitė)

Visos ekskursijos praleis septynias dienas Vilniuje, vieną dieną Maskvoje, o likusį laiką — Europos miestuose pagal pageidavimą (jei susidarys bent penkių keleivių grupė).

Skambinti: 1 - 416 - 533 - 3531

V. BAČENAS All Seasons Travel

1551 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A5

Vokietijos lietuvių lankė vyskupas

BR. LIUBINAS

Saaro krašte lietuvių gyvena nedaug ir jų bendruomeninė organizacija nėra pati iš veikiausiųjų Vokietijoje. Tačiau jau keletas metų jie susirenka į pakraštį Saaro krašto esantį Homburgo miestą gegužės pradžioje paminėti Motinos Dieną ir pabuvoti bent keletą valandų drauge. Tuos susibėgimus jie ruošia kartu su Rheinlando pakraštį esančia Miesau LB apylinkė. Siemet tas parengimas įvyko gegužės 6. Pradėta pamaldomis atskirai evangelikams ir katalikams. Evangelikams jas laikė kun. Fricas Skėrys iš Mannheimo, o katalikams iš Romos atvyko jų ganytojas vysk. dr. Ant. Deksnys, kuris pasakė pamokslą apie Dievo Motiną Mariją, savo mintis susiūdamas su lietuvių motina tėviškėje ir svetimuose kraštuose. Pamaldų pabaigoje buvo sukalbėta Marijos litanija ir užbaigta Tautos himnu. Vyskupui asistavo vietos lietuvių kapelionas kun. Br. Liubinas su svečiu iš Dieburgo kun. Alfonsu Bernatoniū, OFM Cap. Po pamaldų abi grupės susirinko bendram pobūviui ir katalikų parapijos sale. Čia visus pasveikino Saaro krašto LB apylinkės pirm. A. Palavinskas, o po jo

kalbėjo vysk. A. Deksnys, vyriausybės atstovas Bohrmann, S. Nagelienė ir M. Palavinskaitė.

Meninėje dalyje šoko tautinius šokius, dainavo lietuviškas dainas ir deklamavo eilėraščius Vasario 16 gimnazijos moksleiviai, paruošti ir vadovaujami M. Dambriūnaitės. Po to grojo maloni muzika, ir susirinkusieji šoko, kalbėjosi bei vaišinosi bent keletą valandų. Iš viso buvo gera šimtinė dalyvių.

Tarp Schwetzingeno ir Homburgo yra per 100 kilometrų. Pusiaukelėje yra Frankenthal miestas, kuriame klebonauja kun. Br. Liubinas, lietuvių kapelionas abiejose minėtose vietovėse. Tad vysk. Deksnys nakčiai atvyko į Frankenthal, o sekmadienį aplankė lietuvių Schwetzingene. Tai buvo oficialus vyskupo vizitas. Svečių pasveikino 8591 LS lietuvių kuopos vadas LS maj. Jonas K. Valiūnas. Pamaldose vysk. Deksnys pasidžiaugė gausiu dalyvavimu ir kalbėjo apie Motiną Mariją ir lietuvių motiną. Mišioms baigiantis, buvo sukalbėta Marijos litanija. Susirinkusieji pamaldas lydėjo gražiu giedojimu. Po pamaldų buvo bendri pietūs, o po jų visi praleido pora valandų draugėje.

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Juodina dabartinę santvarką

J. KAIRYS

Šitai daro svetimieji ir savei jie komunistai su kaikiškais kairiaisiais. Visi jie siekia nu-teikti svetimuosius prieš V. Vokietiją, o savuosius vokiečius — prieš dabartinę tvarką. Ši akcija yra pirmoje eilėje nukreipta į moksleivius, studentus ir kitą jaunimą. Tuo būdu rengiamas kelias komunizmui į V. Vokietiją.

* * *

Juodinimas yra dengiamas hitlerizmu, neonacizmu ir kitaip. Gsdinimas hitlerizmu pradėtas nuo pat socialistų-liberalų atėjimo į valdžią. Bet juodinimo neužimsima nė žodžiu apie tai, kad atėjus nacionalistai ir valdžia, milijonai komunistų raudonų savo marškinus pakeitė į rudus ir ėjo Hitleriui į talką; nemini, kad Hitleris buvo susidraugavęs su Stalinu ir abu sutartinai pradėjo grobti svetimus kraštus bei tautas; kad jiedu puolė Lenkiją ginklu, o Stalinas puolė dar ir Suomiją; kad bolševikinė Rusija ir kiti kraštai išžudė dešimteriopai daugiau nekaltų žmonių nei nacionalistai; nemini, kad raudonieji savo kruviną darbą tebetęsia dar ir dabar; kad Leninas su Stalinu pirmieji pradėjo ir kacetų steigti; kad kankinimui bei naikinimui sau nepageidaujamųjų Lenino ir Stalino įpėdiniai įstėgė net psichiatrinę institucijų, kurių neturėjo Hitleris.

Taigi, bolševikinė Rusija yra toli pralenkusi hitlerizmą, ir jos niekad nepralengs neonacizmas. Dabartinė Vokietijos nacionalinė partija NDP, kairiųjų neonacials vadinama, palyginus ją su komunistų partija, yra tik miniatūra. Be to, kaip ir teismas yra nustatęs, NPD įstatai

bei jos veikla neprieštarauja V. Vokietijos konstitucijai.

* * *

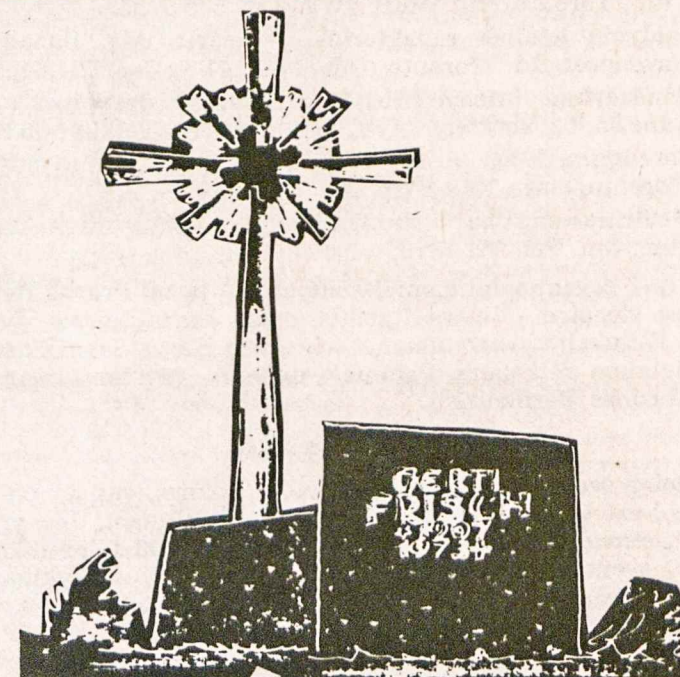
Juodina V. Vokietiją ne vien pavieniai komunistai su savo talkininkais, bet ir organizuotai. Tarptautiškumo vardu juodino ją ir trečiasis tarptautinis Russellio tribunolas. Kaip žinom, Russellis buvo Anglijos matematikas, filosofas, "pažangusis" humanistas. Komunistai su savo talkininkais pradėjo naudoti jį savo propagandai.

Siemet tas tribunolas posėdžiavo Frankfurte, V. Vokietijoje. Jį sudarė vien komunistai su kitais kairiaisiais. Tarp jų buvo net evangelikų teologų. Jame ir kaltintojai, ir teisėjai buvo tie patys. Jokio pareigų pasiskirstymo nesilaikė.

Tribunolas svarstė žmogaus teisių padėtį V. Vokietijoje. Jis laikė V. Vokietiją fašistine valstybe, kaltino ją lauzymu demokratinių principų, žmogaus teisių, ypač komunistų nepriėmimu ir augštesnės tarnybos. Buvo iškelta ir klausimų, liečiančių teroristus, ypač jų laikymą iki teismo ir po nubaudo. Šlaip nei kaltinime, nei iškeltų dalykų nagrinėjime nebuvo jokio rimtumo ir objektyvumo. Tai savo rūšies agitacija prieš V. Vokietiją, nors apie joje esamą laisvę komunistinių kraštų žmogus negalėtų nė sapnuoti. Kad V. Vokietija yra laisvės kraštas Europoje, parodo ir paties tribunolo posėdžiavimas jos teritorijoje. Ar galėtų kas nors surengti panašų teisimą bolševikinėje Rusijoje ar kituose komunistiniuose kraštuose ir kaltinti bei teisti jų vyriausybes dėl žmogaus teisių pažeidimo? Aišku, kad negalėtų. Gi žmogaus teisių pažeidimų ten yra kiekviename žingsnyje.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESE" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

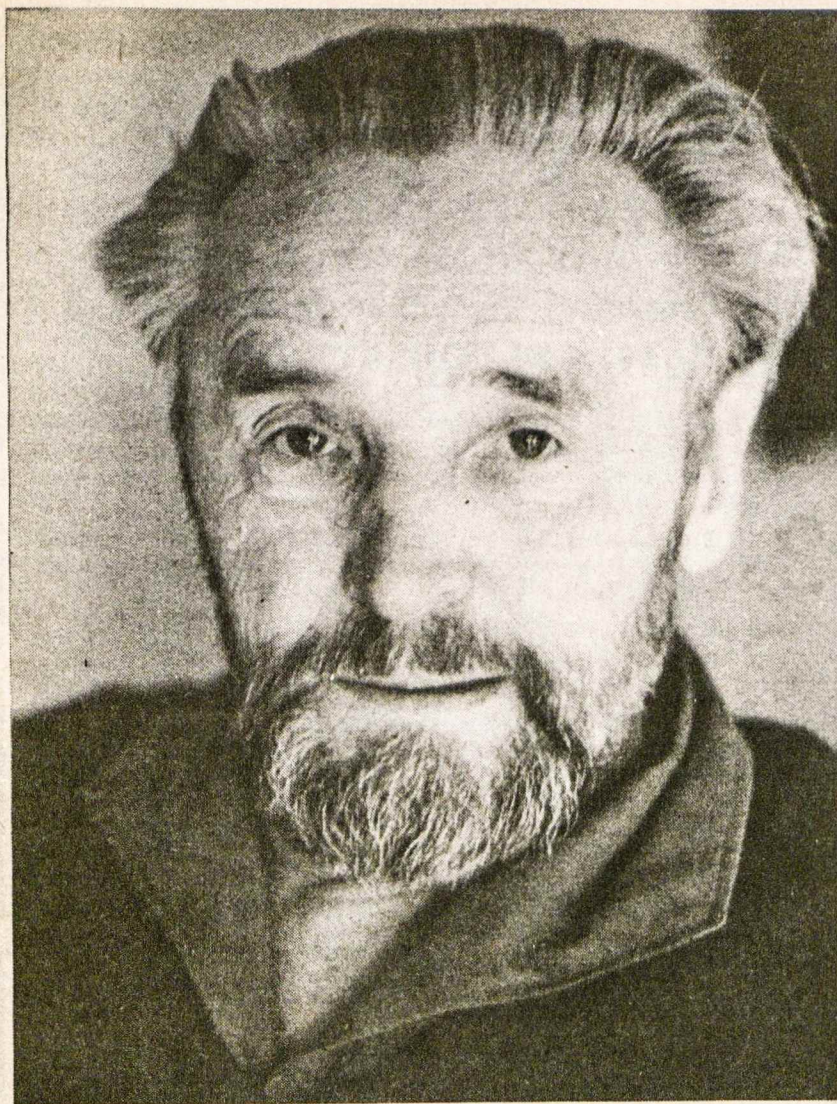

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton), Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Žymusis dailininkas a.a. JONAS RIMSA, miręs š.m. gegužės 13 d., 3 v.r., Los Angeles mieste. Buvo gimęs 1903 m. Švedasose. Kurį laiką mokėsi Rusijoje. Lietuvon grįžo 1920 m. Tėvas buvo siuvinėjas ir norėjo, kad sūnus imtųsi tokio pat darbo. Jonas betgi išsklavo P. Amerikon, kur iškilo kaip žymus dailininkas, ypač Bolivijoje

Nuotr. L. Baškauskas

Daugiakultūrio švietimo konferencija

Gavęs federacinės valdžios pašalpą, pedagoginis Toronto un-to fakultetas surengė trijų dienų simpoziumą - konferenciją daugiakultūrio švietimo reikams svarstyti liepos 4-6 dienomis. Nagrinėtos šios temos: daugiakultūrio politika — prof. J. Burnet iš Glendon College; daugiakultūris švietimas atskirose provincijose — S. Cipynyk iš Saskačevano, prof. M. Laferriera iš Montrealio, T. Johnston iš Nova Scotia; rasizmas, mokytojų vaidmuo daugiakultūrio politikoje — prof. D. Ray iš Western Ontario un-to; kas yra etninė grupė — prof. D. Taylos iš McGill un-to; daugiakultūrio švietimo administracija — I. Stevenson iš Winnipeg, J. Berryman, K. McCutcheon, D. Leckie iš Toronto; daugiakultūriškumas mokyklų programose — eilė kalbėtojų iš universitetų, mokyklų tarybų, švietimo ministerijų, mokytojų organizacijų, darbo uniųjų ir atskirų etninių grupių; psichologiniai daugiakultūriškumo aspektai — A. Wolfgang iš OISE Toronto, dr. G. A. Da Costa iš Clark instituto Toronto; daugiakultūriškumas indėnų ir Ontario prancūzų akimis — prof. G. McDiarmid ir prof. R. Lamerand iš Toronto.

Kelios paskaitos vyko tuo pačiu metu keliose vietose, tad "TZ" atstovas pasirinko tai, kas arčiausiai mūsų reikalo. O tai buvo paskaitos, praktiškai liečiančios trečiosios kalbos mokymą mokyklose. Kanados šiaurėje vyrauja indėnų, eskimų, anglų ir prancūzų kalbos, tad teko dalyvauti pietų Ontario studijose. Pasirodė, kad labai panašių problemų ir mokyklų turima ir prerijų provincijų pietuose bei Britų Kolumbijoje. Tuo reikalu būdingiausia buvo prof. O. Bilash, ukrainietis iš Institute of Ukrainian Studies, esančio Alberto un-te Edmontone. Pagal ją, daug mokyklų Albertoje yra dvikalbės — anglų ir ukrainiečių. Kaikuriose mokyklos pusę dienos kalbama angliškai, o kitą pusę — ukrainietišškai. Kitkas — panašiai kaip pas mus: ukrainiečių kalbos ir kultūros pamokos būna po reguliarių pamokų arba šeštadieniais, gal tik su tuo skirtumu, kad tokios vakarinės ar šeštadieninės mokyklos yra provincijos pilnai išlaikomos. Esant tokiai būklei, išskyla mokytojų pažymėjimų klausimas. Kadangi sunku rasti mokytojų, kurie gerai moka ir angliškai, ir ukrainietišškai, Edmontono universitete įvestas specialus kursas, kurį baigę gauna teisę dėstyti dvikalbės anglų-ukrainiečių mokyklose arba vien ukrainiečių mokyklose, valdžios išlaikomose.

Ilgėsnės diskusijas sukėlė klausimas, ką daryti su ukrainiečių jaunimu, kurie nebemoka savo kalbos, bet nori ir toliau likti ukrainiečiais? Paskaitininkės nuomone, tokiems reikia steigti kursus ir leisti knygy apie Ukrainą anglų kalba. Kiti simpoziumo dalyviai buvo priešingos nuomonės, teigdami,

kad kas metė savo tautos kalbą, tas savotiškai išsiurbė ir iš savo tautos.

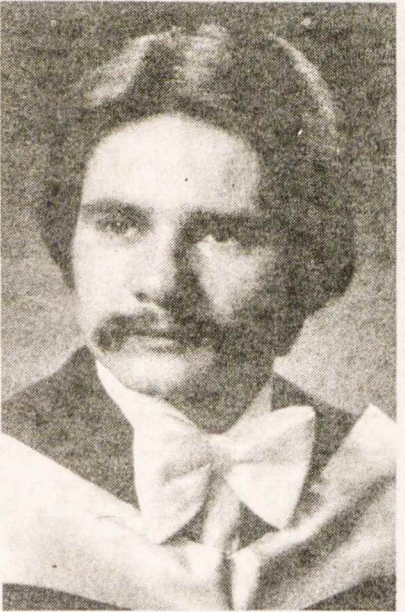
Po jos kalbėjo du Toronto švietimo vadybos atstovai — pirmininkas ir viena moteris. Jiedu teigė, kad Toronte daugiakultūris švietimas panašiai tvarkomas kaip Edmontone, išskyrus dvikalbes mokyklas, kurių esą neleidžia švietimo ministerija. Toronto mokyklose esą 64% mokinių, kurie yra ne anglosaksų ir ne prancūzų kilmės. Dalis jų namie kalba angliškai, bet visdėto 38% mokinių anglų kalba yra antroji kalba, nes namuose jie angliškai nekalba. Kiniečių atstovas perskaitė raštą, kurį prieš kiek laiko jų grupė įteikė Ontario švietimo ministerijai, konstatuodama, kad dabartinė Ontario švietimo sistema atskiria vaikus nuo tėvų, nes vaikai užmiršta kinietiška ir sunkiai susikalba su tėvais, angliškai nemokančiais. Ministerijos atstovas paaiškino, kad mokyklose, kuriose yra 80% vienos tautybės vaikų, galima būtų įvesti tos tautybės kalbą reguliarių pamokų metu.

Aplamai, ši konferencija turėjo daug temų ir perdaug pakaitininkų — nebuvo laiko sustoti ties kuriuo nors vienu svarbesniu klausimu ir jį akademiškai išdiskutuoti. A. R.

Atsiųsta paminėti

LAISKAI LIETUVIAMS, trys 1978 m. vasario, kovo ir balandžio numeriai. Mėnesinis religinės ir tautinės kultūros žurnalas, leidžiamas Tėvų Jėzuitų, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

ATEITIS, 1978 m. nr. 1, nr. 2, nr. 3 — sausis, vasaris ir kovas. Mėnesinis Ateitininkų Federacijos žurnalas jaunimui, administruojamas J. Polikajčio, 7235 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

EIMUTIS J. BIRGIOLĀS, B.Sc., DDS, šį pavasarį baigęs odontologiją Western universitete, Londone, Ont. Jis yra Jono ir Adelės Birgiolų sūnus, gimęs 1952 m. kovo 26 d. Mokėsi Toronto Maironio mokykloje, buvo jūrų skautu. Baigė Šv. Mykolo gimnaziją Toronte, ketverius metus studijavo Toronto un-te ir gavo gamtos mokslų bakalaurą laipsnį. Moksle tęsė Western un-te, kurį baigė odontologijos daktaro laipsniu (Doctor of Dental Surgery). Savo kabinetą atidarė Toronte, 2299 Dundas St. W.

Minėtinas išeivijos šviesulys

A. KALNIUS

Amerikos Lietuvių Biblioteka, Inc., pateikė mums trečią savo leidinį, šį kartą anglų kalba, "Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago Until World War II", parašytą David Fainhauzo.

Kadangi knygos autorius yra svetimtautis, tad pirmiausia su juos ir reiktų susipažinti. Deja, knygos applanke apie jį yra parašyta tik 14 eilučių, kur nurodytas tik jo pasirošimas profesiniam darbui. Čia neužsimename nei apie jo gimimo laiką, nei vietą, nei tautybę, nei bent apie vieną kitą gyvenimo bruožą. Tiesa, virš eilučių yra autoriaus portretas. Jo apačioje yra pasakyta, kad jis baigęs Vilniaus universitetą ir gavęs filosofijos daktaro daipsnį Leningrado universitete. Kurį laiką dėstė Vilniaus un-te, Varšuvos mokslo akademijoje ir Jeruzalės hebrajų un-te. Taip pat yra mokes ir Prancūzijoje. Savo studijom tęsti yra gavęs paramos Prancūzijoje, Vokietijoje ir JAV-se. Jo studijų objektas buvo XIX š. Rytų Europos istorija. Štai dėlko jis buvo labai kompetentingas parašyti ir šią Čikagos lietuvių istoriją, kuri kaip tik ir yra XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios pasekmė.

Dar reiktų šiek tiek dirstelti į laikurius pokarines datas. Autorius nurodo kun. F. Kemėšį, kuris teigė, kad 1924 m. Čikagoje ir jos priemiesčiuose buvo apie 90.000 lietuvių. Prof. K. Pakštas sakė, kad 1929 m. ten buvo 100.000. Kun. Kemėšio ir prof. Pakšto teigimai beveik sutinka. Betgi M. Biržiška nustatė, kad 1929 m. Čikagoje gyveno daug mažiau — 63.918. D. Fainhauzas į šį klausimą žiūri gana kritiškai ir, atrodo, yra nuomonės, kad tikro lietuvių skaičiaus šiame mieste pagal turimus duomenis nustatyti negalima. Jis viečiau yra linkęs jų skaičių šiek tiek apkarpyti.

Susipažinus su Čikagos lietuvių istorija, pirmiausia reiktų pasakyti, kad ji ir kitos istorijos ateities kartoms gali turėti neapramatomos reikšmės, jeigu jų daliai ir vėl tektų bėgti nuo savo amžinių priešų grėsmės. Tada Pensilvanijos, Čikagos ir kitų kraštų bei miestų tremties lietuvių vargai, nelaimės ir kančios turės pamokytį ir patartį, kad jie iš anksto pasiruoštų su tikti jų laukiančią nedaliai ir pasistengtų planingai emigruoti. Gal tada jie išvengtų tokių skaudžių valandų, kokias patyrė mūsų pirmieji išeivijos pionieriai.

Kad tie pamokymai būtų sėkmingesni, reiktų atskiras tremties istorijas sujungti į vieną, kuri taptų Lietuvos istorijos dalimi, būtų dėstoma Lietuvos mokyklose. Juk ir dabartinės tremties bangos dalininkai argi nepatyrė didelių nelaimių ir nepadarė klaidų, nepasimokę iš praeities pavyzdžių?

Si trečioji lietuviškos spaudos leidyklos knyga yra, kaip ir anos dvi pirmosios, albuminio pobūdžio ir tokio pat formato, labai gražiai apipavidalinta, spausdinta ant geros rūšies popieriaus stambiomis raidėmis, paildyta 125 nuotraukomis, kurios daug ką paaiškina. Dėlto ją lengva skaityti ir papuošti savo namus. Čia pat norėčiau pastebėti, kad kiekviena knyga lygiai taip pat puošia kambarį, kaip ir paveikslas. Aš net manyčiau, kad kultūringiau atrodo tie namai, kuriuose yra kelios gerų knygų lentynos, negu keli geri paveikslai.

Gerai knygai išleisti, be autoriaus, dar reikia nemaža ir asmeninės sudėties patyrusių žmonių: redaktorių, dailininkų, fotografų ir t.t. Visus šiuos žmones leidykla ir sutelkė Čikagos lietuvių istorijai išleisti. Kadangi jie visi yra savo srities žinovai, dėlto ir jų pastangų vaisius išėjo toks patrauklus.

Kokie gi istoriniai reiškiniai čia yra pateikiami ir svarstomi? Visų pirma autorius suteikia ties emigracijos pradžią ir jos motyvais. Ji masiškai Lietuvoje prasidėjo XIX š. aštuntame dešimtmetyje ir truko beveik iki pat I D. karo. Per tą laiką iš savo krašto iškeliavo apie 635.000 lietuvių, vadinasi, apie 20% visos tautos. Mūsų tautiečių kraustynės į užjūrius buvo pačios didžiausios visoje Europoje, išskyrus Airiją, iš kurios emigracija vyko didesniu mastu, kaip iš Lietuvos. Amerika buvo tasai kraštas, į kurį lietuviai patraukė gausiausiai, betgi nemaža jų atsikūrė ir kituose kraštuose: Anglijoje, Kanadoje, Pietų Afrikoje ir net pačioj Rusijoje.

Svarbiausi motyvai kurie vertė lietuvius emigruoti iš savo tėvynės, buvo šie: rusų vergijos žiaurumas, sunkios pragyvenimo sąlygos, vengimas tarnauti rusų kariuomenėje, karo grėsmė ir pan.

Toliau autorius kalba apie kliūtis, kurias emigrantai patyrė išsivajotoje šalyje. Nemokėjimas kalbos, nepažinimas krašto ir jo papročių, paliktos tėvų

nės ir artimųjų ilgesys, sunkūs ir neįprasti darbai, vietinių gyventojų neteisumas naujiems ateiviams, išnaudojimas senosios emigracijos kartą gramzdinto gramzdino ir nevilties sūkurius. Nevienas iš jų tokio gyvenimo krūvio nepakėlė ir, užsidirbę pinigų laivakartei, grįžo atgal į tėvynę. Didžioji betgi dauguma pamažu apsisprato, prisitaikė ir ilgainiui visai padoriai įsikūrė.

Daugiausia lietuvių emigrantų suplaukė Čikagą. Prieš I D. karą joje buvo apie 50.000. Žinant, kad maždaug tuo pačiu metu (1912) Kaune buvo apie 84.000 gyventojų, išeitų, kad Čikaga buvo trečias savo didumu "Lietuvos" miestas. Lietuviai, žinoma, Čikagoje buvo ne vieninteliai. Miestui dar tik prasidėjus plėstis ir jo pramonė augti, į jį ėmė veržtis įvairių kraštų naujakuriai, kurie tautybėmis jau aumonet buvo susiskirstę ir apie 20 skirtingų grupių.

Dar reiktų šiek tiek dirstelti į laikurius pokarines datas. Autorius nurodo kun. F. Kemėšį, kuris teigė, kad 1924 m. Čikagoje ir jos priemiesčiuose buvo apie 90.000 lietuvių. Prof. K. Pakštas sakė, kad 1929 m. ten buvo 100.000. Kun. Kemėšio ir prof. Pakšto teigimai beveik sutinka. Betgi M. Biržiška nustatė, kad 1929 m. Čikagoje gyveno daug mažiau — 63.918. D. Fainhauzas į šį klausimą žiūri gana kritiškai ir, atrodo, yra nuomonės, kad tikro lietuvių skaičiaus šiame mieste pagal turimus duomenis nustatyti negalima. Jis viečiau yra linkęs jų skaičių šiek tiek apkarpyti.

Paminėti tautos švyturiai

Pagerbti — rašytoja Marija Pečkauskaitė ir prof. dr. Antanas Ramūnas

Š. m. gegužės 7 d. Otavos universiteto pedagogikos fakulteto patalpose Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Otavos židinyse surengė rašytojos Marijos Pečkauskaitės 100 metų gimimo sukakties minėjimą. Dauge buvo prisimintas prieš ketverius metus Otavoje miręs Lyginamosios Pedagogikos Instituto direktorius prof. dr. Antanas Ramūnas.

Minėjimo pradžioje už a.a. dr. A. Ramūną šv. Mišias aukėjo Otavos židinio vicepirm. kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas. Savo pamoksle jis iškėlė gilų velionies religingumą, kuris atsispindėjo gyvenime, darbuose ir galvojime. Raidėmis AMDG (didesnei Dievo garbei) yra sužymėti visi dr. A. Ramūno knygų ir rankraščių pirmieji puslapiai. Kun. V. Skilandžiūnas priminė, kad Velionis, pats būdamas plataus masto mokslininkas, nuolatos ragino lietuvius neužsidaryti vien tik savo tautybės ratelėje, bet siekti pripažinimo tarptautinėje plotmėje. Taurus ir kuklus savo asmenybe, jis gerbė žmogų ir vertino kiekvieną jo kūrybinę pastangą. Prof. Ramūnas, savo studentų vertinamas ir mylimas,

Man gi kartais dingteli į galvą mintis, kad patys pasaulio lietuviai galėtų praversti savo tautiečių surašymą kiekviename krašte, mieste ir pačiose mažiausiose kolonijose. Ir kodėl gi ne? Juk tai būtų be galo naudinga patirtis.

* * *

Kas yra skaitęs tos pačios leidyklos knygą "Pensilvanijos angliakasių Lietuvą", tas lengvai įsivaizduos ir Čikagos lietuvių pradžią gyvenimo svetimame krašte. Be to, ir II D. karo tremtinių bangos susidūrė su panašiomis problemomis, nors jas dažniais atvejais pasitiko senieji ateiviai ir pagelbėjo įsikurti. Betgi tėvynės nelaimė ir jos ilgesį visi pergyveno vienodai. Skirtumas galėtų būti tik tas, kad naujieji tremtiniai dėl tėvynės ilgesio grįžti namo, regis, nesirijo nė vienas, nes jų grįžimas būtų baigęs labai tragiškai, kai tuo tarpu seniesiems tai buvo įmanoma padaryti.

* * *

Vargų ir nelaimių pamuojamas žmogus dažniausiai paguodas randa Dievuje, ypač religingasis. Senųjų ateivių ir religinis gyvenimas vyko labai drumstoje atmosferoje. O tai jiems buvo tikra nelaimė, nes buvo iš namų atsivežę gyvą tikėjimą. Kampininkauti svetimoje šventovėje ir bandyti melstis nesuprantama kalba reikišia neatsiskleisti maldoje. Dėlto didysis jų rūpestis buvo kuo greičiausiai susiorganizuoti į parapijas ir pasistatydinti nuosavas šventoves. Pasiaukojimai (Nukelta į 9-tą psl.)

mokytojo - pedagogo uždavinį aptarė kaip priemonę — "nurodyti žmonijai augštesnį, pilnutinį gyvenimo kelią, pirma pačiam juo einant ir gyvu pavyzdžiu kitus vedant."

Antroji popietės dalis buvo skirta 1930 m. nepriklausomoje Lietuvoje mirusiai rašytojai ir pedagogei Marijai Pečkauskaitėi - Šatrijos Raganiui paminėti. Apie rašytoją ir jos kūrybą referatą skaitė tuo tikslu atvykusi iš Toronto Angelika Sungailienė. Ji apibūdino Mariją Pečkauskaitę kaip romantiškosios literatūros krypties atstovę, gilią estetę, pačią katalikiškiausią iš visų lietuvių moterų rašytojų, kuri ne tik subtilaus grožio raštais, bet ir visu savo gyvenimu liudijo giedrą krikščionišką humaniškumą ir gėrio siekimą.

Židinio pirm. dr. Marija Ramūnienė kalbėjo apie M. Pečkauskaitę - pedagogę, vieną iš pirmųjų auklėtojų, atnešusių į Lietuvą Vakarų Europos pedagogines idėjas, išvertusią eilę svarbių šios srities veikų į lietuvių kalbą ir pašventusią gyvenimą savo mylimos tautos auklėjimui bei švietimui. D.

A.a prof. dr. ANTANO RAMŪNO-PAPLAUSKO ir rašytojos MARIJOS PEČKAUSKAITĖS pagerbtuvės Otavoje. Viršuje kun. dr. V. Skilandžiūnas atnauja Mišias universiteto kambarėje, dalyvaudant įvairių artimųjų. Apačioje: dr. M. Ramūnienė ir kun. dr. V. Skilandžiūnas, įteikiantis dovaną — dr. A. Ramūno knygą paskaitininkei A. Sungailienei iš Toronto

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ POEZIJOS DIENOS, penktą kartą surengtos Čikagoje, buvo pradėtos vertimų vakaru Jaunimo Centro kavinėje gegužės 26 d. Įvadinį žodį Jaunimo Centro vardu tarė kun. A. Saulaitis, S.J., apie poezijos vertimus į lietuvių kalbą ir mūsų lietuvių poetų į kitas kalbas prabilo Poezijos Dienų programos organizatorius Kazys Bradūnas. Jis ypač džiaugėsi pokarinės lietuvių poezijos antologija "Selected Post-War Lithuanian Poetry", kurią išleido "Manlyland Books" leidykla, vadovaujama Stepo Zobarsko, o paruošė ir eilėraščių anglų kalbon išvertė dr. Jonas Zdanūnas. Skaitovai — kun. V. Rimšelis, MIC, M. Eivaitė, J. Dainauskas, Liūnė Suteima, C. Grincevičius, D. Markelytė ir L. Rimkus pateikė gausų pluoštą klasikinių autorių poezijos graikų, lotynų, ispanų, prancūzų, vokiečių, lenkų, latvių, anglų kalbomis ir lietuvių autorių poezijos tomis kalbomis. Tuo būdu šis vakaras tapo tarptautiniu, kurio jungiančia gija buvo lietuvių poezija. Antrąjį gyvųjų mūsų poetų vakarą gegužės 27 d. pradėjo K. Bradūnas pranešimu apie Lietuvius Rašytojų Draugijos 1977 m. premijos paskyrimą Danguolei Sadūnaitėi už jos rinkinį "Baltas įjevos medis". Vertintojų komisija šį sprendimą padarė prieš porą valandų. Naujoji laureatė buvo sutikta stiprių visų dalyvių plojimu. Po šio įvado Vitalija Bogutaitė skaitė savo eilėraščius iš "Apokalipsės" ir "Kelionės" ciklų, Viktoras Dirda — poetinės-draminės kūrybos ištraukas iš ciklo "Prie Tauragnų ežero". Seselė Ona Mikalaitė savo kūrybos skaitymą pradėjo miniatiūriniais eilėraščiais, o užbaigė religinių temų ciklu "Atgimimo giesmės". Pirmąją vakaro dalį užbaigė laureatė Danguolė Sadūnaitė jai būdingu gausių temų įvairumu. Antroji buvo skirta iš Bostono atvykusiam mūsų humoristinės poezijos veteranui Antanui Gustaičiui. Pirmiausia savo fejletonu "Poetai ir poezija" jis nupiešė lietuvių poeto portretą Išeivijoje, o po to pažėrė seriją humoristinių eilėraščių, plakančių Lietuvos okupantus, mūsų visuomenės ydas. A. Gustaitis užbaigė Poezijos Dienas Čikagoje, kur jos yra tapusios gražia tradicija.

APZVALGINĖ SAVO DARBU PARODA, trukšančią iki birželio 30 d., Rochesterio, N.Y., galerijoje "Gallery 696" gegužės 6 d. surengė šiam mieste gyvenantis dail. Alfonsas Dargis. Galerijos išsintintame pranešime atkreipiamas dėmesys į A. Dargio studijas Lietuvoje, Vienos dailės akademijoje, Ročesteryje 1961 m. laimėtas premijas. Minimias jo dalyvavimas grupinėse parodose Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje, Iranė, Turkijoje, Pakistane ir JAV. Neužmiršamos ir individualios parodos, amerikiečių galerijos bei muzėjai, įsigiję jo kūrinių.

RALTIEČIŲ PIESINIŲ PARODA Niujorke, Manhattano ukrainiečių institute, surengė baltiečių meno draugija "Baltija". Su įvairia technika atliktais darbais parodoje dalyvavo 7 estai, 9 latviai ir 8 lietuviai dailininkai, pateikę apie 50 darbų. Lietuviams atstovavo: Albinas Elskus, Regina Ingelevičienė, Elena Kalpalaitė, Vida Kristolaitė, Vytautas Sakalauskas, Elena Urbaitytė, Vladas Žilius ir Jadvyga Paukštinė. Atsintusi dvi pastelės iš Čikagos. Ateityje "Baltija" numato surengti baltiečių dramos vakarą, bendrą koncertą, nuotraukų parodą ir antrąją skaidrių popietę, kuri bus skirta dailininkų Wiralto, Purvyčio ir Čiurlonio kūriniams.

ČIURLIONIO GALERIJA, veikianti Čikagoje, Midlando banko patalpose, praneša specialios metinės \$500 premijos įsteigimą tapybos, skulptūros ar grafikos kūriniams. Šiai premijai, įamžindamas mirusios žmonos atnina, \$5.000 parūpino dail. Mikas Šileikis. Galerija rudenį surengs dvi parodas: dail. M. Šileikio — jo 85 metų amžiaus sukakties proga ir dail. Adomo Varono, švenčiančio šimtąjį gimtadienį. Direktorių taryba naujojo valdybon išrinko — pirm. inž. D. Adomaitį, vicepirm. teisės reikalams adv. F. Zogą, vicepirm. meno reikalams dail. M. Šileikį, sekr. E. Kolbiene ir ižd. A. Plaušaitį. Kontrolės komisijon išrinkti — M. Mackevičius, A. Brazis ir dail. J. Tričys. Direktorių tarybon pakviesta dail. B. Morkūnienė.

WORCESTERIO MAIRONIO PARKO salėje koncertavo Hartfordo dainos vienetas "Paslaptis", įsteigtas ir vadovaujamas jaunesniosios kartos muziko Jurgio Petkaičio. Jį sudaro jaunesnieji Hartfordo Springfieldo intelektualai — I soprano I. Petkaitienė, II sopranas G. A. Alienė, mezzosopranas G. Aleknavičienė ir baritonas dr. I. Alis, kuriam tenka ir solisto pareigos. "Paslaptis" solo, duetas, tercetais ir pilnu kvartetu atlieka estradinės muzikos kūrinius, daugiausia lietuvių kompozitorių, bet nevengia ir kitataučių, išverstų lietuvių kalbon. Koncertą Worcesterį surengė vietinė Dr. V. Kudirkos vardo šaulių kuopa pavasario vakaro rėmėuse. Dalyvių buvo susilaukta net iš Bostono.

DVIDESIMTAJAME KINO MEGĖJŲ PAVASARYJE Vilniuje buvo peržiūrėti 45 mėgėjiški filmai. Vertintojai geriausiu vaidybiniu filmu pripažino vilniečių V. Gaigalo ir A. Slavinsko komediją "Pergalės kvapas", geriausiais pieštais filmais — J. Lauraičio "Magos" ir V. Kasevičiaus "Valio", geriausiu eksperimentiniu filmu — V. Valento "Refleksijas". Dokumentinių filmų konkursui buvo pateikti 22, bet didžioji jų dalis pasižymėjo minties sekumu, formos šabloniškumu. Geriausiais laikomi — V. Kažukausko "Sentimentaliai sustikimai", A. Maciulevičiaus "Žiemos šventė", D. Veličkos "Tikslumų portretas" ir A. Janušio "Charakteris".

V. Kst.

LIETUVOS KNYGŲ ROMAI, įsteigti Vilniuje 1945 m., turi apie 3.750.000 egzempliorių spaudinių. Direktoriaus Antano Ulpio teigimu, juose yra pilnas pokarinės Lietuvos spaudos kompleksas, o nepriklausomos Lietuvos rinkinys kasmet plečiamas, pasinaudojant antikvariatų bei privačių rinkėjų paslaugomis. Tokie leidiniai arba įsigijami, arba daromos jų fotokopijos, mikrofilmai. Telkiami ir užsienyje pasirodę lietuvių autorių leidiniai — knygos, periodika, gaidos, vaizduojamojo meno spaudiniai, o taip pat ir kita. Toliau, susieti su Lietuva. Knygų rūmai gauna po du kontrolinius kiekvieno leidinio egzempliorius iš Lietuvos liedyklų bei spaustuvių. Vienas jų egzempliorius įdedamas į specialias ugniai bei drėgmei atsparias dėžutes, kad būtų užtikrintas išlikimas atečiai. Apie naujausius bei ankstesnius spaudinius informuoja kas mėnesį leidžiamas "Spaudos metraštinis", kas savaitę — biuletenis "Ekspresinformacija". Šiuo metu spaudai baigiamas ruošti antrasis "Lietuvos TSR spaudos" tomas ir antrasis serijos A "Lietuvos TSR bibliografijos" tomas.

MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE Vilniuje Lietuvos Kinematografininkų Sąjunga surengė 1977 m. sukurty dokumentinių filmų vakarą "Filmai be kino žvaigždžių". Vyr. red. P. Puikys dalyvius supažindino su penkių debutavusių režisorių darbais: R. Gruodžio — "Pasitikėjimu", E. Zubavičiaus — "Kitų namų šiluma", A. Gaidelio — "Keturiolika akmenų Neptūnui", A. Satkauskos — "Noriu būti artistu", A. Jančoro — "Medis turi šaknis". Vakaro dalyviams taipgi parodyti filmai — rež. R. Verbos "Sveika, jaunyste", rež. R. Silinio "Savojo 'as' bejieskant", rež. G. Skvarnavičiaus "Džiokonda ketvirtame augšte", rež. L. Lazėno "Mano rankos".

"LIESMOS" LEIDYKLA Rygoje išleido V. Bubnio apysaką "Baltijos vėjas", latvių kalbon išverstą D. Auvočinios. Jos dėka jau anksčiau buvo išleisti V. Bubnio kūrinių — romanai "Po vasaros dangum", apysaka "Arberonos", pjesė "Kaltė". Jaunoji vertėje S. Auvočinia debiutavo su V. Dautaro kūriniu "Jis — kapitonas pramušgalvis".

PANEVŽIO DRAMOS TEATRE Jokūbo Josadės pjesės "Tardytojas" premjerą paruošė vyr. rež. J. Milintis su aktoriais — D. Banioniu, J. Blėdyte, R. Jansonu, J. Valužiu, A. Astrausku, A. Dūkšta, L. Maliauskaitė, G. Urbonavičiūte, M. Maslauskaitė ir E. Kačinsku. Scenovaizdžiai — dail. K. Vaičiūlio. Pjesės autorius J. Josadė yra Lietuvos gimęs žydas, reiškęsis žurnalistikoje.

V. JACHONTOVO VARDO studentų skaitovų konkurse Leningrade diplomą laimėjo Vilniaus konservatorijos trečiaklasė A. Cerečevaja, skaičiusi A. Verbos ir I. Zieduonio eilėraščius. Vertintojų komisijoje buvo Vilniaus konservatorijos docentė S. Nosevičiūtė.

ETNOGRAFINIS IR ANTROPOLOGINIS 1976-77 m. lauko tyrimų rezultatus svarstė mokslinė konferencija Jerevane, Armėnijoje. Lietuvos muzikologas A. Karaska, dalyvavęs "Liaudies muzikos ir choreografijos" skyriuje, skaitė pranešimą "Lietuvių liaudies instrumentų derinimas ir garsaillai instrumentinės sutartinės".

VILNIAUS KUTUZOVO AIKŠTĖJE dailės kūrinių mugėi savo darbų paripino apie 100 Lietuvos dailininkų. Vilniečiai turėjo progą įsigyti tapybos, dekoratyvinės dailės kūrinių. Aikštėje taipgi buvo pardavinėjami estampai, knygos, dailės albumai. Šia muge užbaigta tradicinė šventė propaguoti vaizduojamajam menui.

KAUNO DRAMOS TEATRAS paruošė S. Saltenio "Duokiškio balažių" premjerą. Spektaklį pastatė debutuojantis rež. E. Nekrošius. Jam panaudota S. Saltenio apysaka "Duokiškis", scenai pritaikyta paties autoriaus. Scenovaizdžius sukūrė dail. N. Gultiajeva, pagrindinius vaidmenis — aktoriai G. Balandytė, A. Mackevičiūtė, L. Zelčius.

KOMPOZ. VYTAUTO BARKAUSKO "Koncertas flautai, obojui ir simfoniniam orkestrui" premjeros susilaukė Erfurte, R. Vokietijoje. Šį lietuvių kompozitoriaus kūrinių atliko simfoninis Erfurto teatro orkestras ir solistai įvadiname "Tiuringijos muzikos dienų" koncerte.

DVIDESIMTAJAME KINO MEGĖJŲ PAVASARYJE Vilniuje buvo peržiūrėti 45 mėgėjiški filmai. Vertintojai geriausiu vaidybiniu filmu pripažino vilniečių V. Gaigalo ir A. Slavinsko komediją "Pergalės kvapas", geriausiais pieštais filmais — J. Lauraičio "Magos" ir V. Kasevičiaus "Valio", geriausiu eksperimentiniu filmu — V. Valento "Refleksijas". Dokumentinių filmų konkursui buvo pateikti 22, bet didžioji jų dalis pasižymėjo minties sekumu, formos šabloniškumu. Geriausiais laikomi — V. Kažukausko "Sentimentaliai sustikimai", A. Maciulevičiaus "Žiemos šventė", D. Veličkos "Tikslumų portretas" ir A. Janušio "Charakteris".

SPORTAS

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

VYČIO ŽINIOS

Pasiruošimai Žaidynėms artėja prie pabaigos. Registracijos įvairioms varžyboms jau beveik užsibaigė. Vėlyviausia registracija buvo šaudytojams — iki birželio 9 d. Tokios vėlyvos registracijos sulaukė galutinės programos paruošimą ir informaciją, tačiau ir šios jau baigiamos paruošti. Visos aikštės, salės ir kitokie įrenginiai Žaidynėms buvo parūpinti iš anksto — prieš metus laiko. Kviečiami teisėjai ir kiti pareigūnai, aptariama oficialioji dalis, atidarymas, parašas, svečių priėmimai, iškilmės; spausdinami paskutiniai pranešimai, programos ir Žaidynių leidinys. Galutinė Žaidynių informacija ir programa bus skelbiama spaudoje.

Lauko tenisininkai bus viena iš gausiausių grupių Žaidynėse. Numatoma, kad varžybos dalyvaus apie 150 tenisininkų. Tokiu atveju šios varžybos bus vykdomos keliose vietose: birželio 28 d., 9 v.r., Trinito aikštelėse prie Queen ir Belwoods — vyrai B; High Park klubo aikštelėse prie Parkside Dr. — vyrai A ir moterys A; Olympium aikštelėse — moterys B ir senjorai. Kiekvienoje vietoje yra mažiausiai 3 ar 4 aikštelės. Dar nenumatyta kur bus dvejetainiai ir jauni varžybos, kurios prasidės birželio 29 d. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Augščiausioje vyrų krepšinio lygoje šį sezoną žaidė dvi Lietuvos komandos — Kauno "Žalgiris" ir Vilniaus "Statyba". Pirmenybių lentelėje "Žalgiris" pateko į geriausią komandų aštuntuką, o vėliau ir į baigminį ketvertuką. Pirmenybės "Žalgiris" užbaigė su bronzos medaliu, išsikovodamas III vietą. Blogiausiai sekėsi Vilniaus "Statybai", neįstengusiai iškopti į pirmąjį aštuntuką. Su keturiomis silpniausiomis komandomis ji varžėsi tik dėl VIII-XII vietos. Dvi komandos, užėmusios šioje grupėje paskutines vietas, gali būti pažemintos ir perkeltos į pirmąją lygą, jeigu pralaimės atrankines kovas su pirmąja komanda pirmosios lygos atstovėmis. Šioje nedėkingoje pozicijoje atsidūrė Vilniaus "Statybos" ir Rygos ASK krepšinininkai. Kandidatėmis į augščiausiąją lygą buvo keturios geriausios pirmosios lygos komandos — Kijevo ASK, Krasnodaro "Stroitelis", Maskvos "Almazas" ir Nikolajev "Burevestnikas". Kiekviena komanda atrankinėse varžybose sužaidė po 10 rungtynių, kuriose visą laiką pirmavo Vilniaus "Statyba". Galutinė šių komandų rikiuotė paaiškėjo baigminiuose susitikimuose Kijeve. Kaip ir buvo tikėtasi, I vietą laimėjo "Statyba" su 8 taškais, II — Kijevo ASK su 7, III — Rygos ASK su 6, IV — "Stroitelis" su 4, V — "Almazas" su 4 ir VI — "Burevestnikas" su 1. Vilniaus "Statyba" užsitikrino teisę ir sekantį sezoną žaisti augščiausioje lygoje, bet iš jos iškrito Rygos ASK klubas, kurį dabar pakeis Kijevo ASK.

Lietuvos vandensvydžio čempijone tapo kauniečių "Raudonojo Spalio" komanda, baigėme nugalėjusi visus tris pagrindinius savo varžovus: Kauno "Politechniką" (II vieta) — 7:3, Vilniaus "Delfiną" (III) — 8:4, Klaipėdos "Svyturį" (IV) — 13:2. Sovietų Sąjungos sunkiaatlečių pirmenybėse Kieve naujus Lietuvos rekordus pasiekė: pirmajame pus-sunkiam svorėje — J. Liupkevičius, ištūmęs 200 kg ir dvikovėje iškėlęs 350 kg; pirmajame sunkiam svorėje — S. Mečius su 165 ir 370 kilogramų.

Sunkiasvoris J. Silevičius su sovietų jaunųjų boksininkų rinktinė dalyvavo komunistinių šalių bokso turnyre Plevene, Bulgarijoje. Nugalėjęs visus tris varžovus, išsikovojęs čempijono vardą. Baigminėje kovojė įveikė bulgarą P. Stojenovą. Kauniečių J. Silevičius, IV profesionalinės technikos mokyklos auklėtinis, treniruoja Z. Albrechtas. Šiuo metu J. Silevičius taipgi yra ir Sovietų Sąjungos jaunių čempionas sunkiajame svorėje.

Tarptautiniame krepšinio turnyre Lodzėje, Lenkijoje, dalyvavo Kauno "Žalgiris". Turnyrą laimėjo Suomijos rinktinė, baigminėje kovojė įveikusi žalgiriečius 110:98. "Žalgiris" užėmė II vietą, laimėjęs susitikimą su Lodzės sporto klubo komanda 92:86, su antrąja Lenkijos komanda — 93:90. Geriausi turnyro puolėju buvo pripažinti žalgirietis D. Laskys.

Sunkiasvoris J. Silevičius su sovietų jaunųjų boksininkų rinktinė dalyvavo komunistinių šalių bokso turnyre Plevene, Bulgarijoje. Nugalėjęs visus tris varžovus, išsikovojęs čempijono vardą. Baigminėje kovojė įveikė bulgarą P. Stojenovą. Kauniečių J. Silevičius, IV profesionalinės technikos mokyklos auklėtinis, treniruoja Z. Albrechtas. Šiuo metu J. Silevičius taipgi yra ir Sovietų Sąjungos jaunių čempionas sunkiajame svorėje.

Tarptautiniame krepšinio turnyre Lodzėje, Lenkijoje, dalyvavo Kauno "Žalgiris". Turnyrą laimėjo Suomijos rinktinė, baigminėje kovojė įveikusi žalgiriečius 110:98. "Žalgiris" užėmė II vietą, laimėjęs susitikimą su Lodzės sporto klubo komanda 92:86, su antrąja Lenkijos komanda — 93:90. Geriausi turnyro puolėju buvo pripažinti žalgirietis D. Laskys.

AUŠROS ŽINIOS

Pasaulio Lietuvos Sporto Žaidynėse "Aušra" dalyvaus šiose sporto šakose: krepšinyje (7 komandos), tinklinyje (3 komandos), vyrų, moterų ir mergaičių lengvojoji atletika, plaukime, lauko tenise, stalo tenise, šaudyme.

Klubui vadovauja — pirm. K. Sapokinas, E. Sleky, E. Norkus, A. Gataveckas, A. Underys, V. Plučaitė, J. Simonaitytė, V. Radziūnas, A. Nakrošius. Sekcijų vadovai bei treneriai — E. Sleky, E. Norkus, A. Sleky, G. Rautišas, V. Stončius, A. Morkūnas, A. Nausėdas, J. Janeliūnaitė, A. Stupis, J. Simonaitytė, I. Simonavičiūtė, L. Saplys, Malinauskaitė, G. Draugvilaitė, V. Stukys, M. Leknickas, O. Rautišas, A. Nakrošius, A. Gataveckas. K. S.

Ateitininkų žinios

Jieškomai stovykloms vadovai, kurie būtų apmokami. Koordinacinis ateitininkų komitetas gavo iš valdžios pašalpą, iš kurios gali samdyti 3 studentus vadovauti stovyklose 7 savaites. Reikalingi: stovyklos komendantas, berniukų vadovas ir mergaičių vadovė. Reikėtų vadovauti 2 savaites Priskelimo par. jaunimo stovykloje, 2 savaites ateitininkų stovykloje. Dvi apmokomos savaitės būtų stovyklos pasirušimui ir viena savaitė po stovyklos visko susumavimui — raportui, kuris reikalingas pristatyti valdžios įstaigoms. Kandidatai privalo būti studentai, gyvenę Kanadoje. Prašome skubiai kreiptis į dr. O. Gustainienę, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont. M3A 1T4. Tel. 445-4521.

Toronto ateitininkai sveikina Lietuvos Kankinių parapiją ir jos kleboną kun. P. Ažubalį naujos šventovės pašventinimo proga. Linkime, kad Sv. Dvasia per šią parapiją priartintų visus parapijos narius prie Jėzaus Kristaus ir taip pat stiprintų parapijos vadovybę.

Stovyklų mokesčiai: 1 vaikui už 1 savaitę \$55, už 2 sav. \$100; 2 vaikams už 1 sav. \$100, už 2 sav. \$195; 3 vaikams už 1 sav. \$150, už 2 sav. \$285. Tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja mūsų menininkams — I. Žiūraitienei, D. Kuolienai ir A. Ulbui už padovanotus loterijų paveikslus ir taip pat visiems, prisidėjusiems laimikiais bei darbu prie at-kų šventės pasisekimo. Pyragų ir gėlių išpardavimo pelnas buvo skirtas vaikų ekskursijai į Marineland.

Skautų veikla

• Birželio 28, trečiadienį, 6-11 v. v., ramovės diena Karavane vykdančią darbą KLB Toronto apylinkės valdybai. Bus keptų skanumynų. Programą atliks sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas. Visi kviečiami.

• Romuvai po \$100 aukoję: KLB Toronto apylinkės valdyba ir P. Gulbinskas, nuolatinis stovyklavietės remėjas, didelis skautų bičiulis. Ačiū už paramą.

• Skautų registracija į VI tautinę stovyklą baigiama birželio 15 d. Registruoti pas ps. Liną Saplą, 53 McCaul St., apt. 543, imokant \$20 mokesčio. Po birželio 15 d. "Rambyno" tuntas į stovyklą skautų neberegistruoja.

• Pasaulio Lietuvių Dienų proga iš visur suvažiuoja daug skautininkų. Dėlto yra numatoma Toronto skautininkų-kū susitikimas su svečiais birželio 30, penktadienį, 7.30 v.v., pas v.s. K. Batūrą, 102 Government Rd. Tel. 233-9917. Vietos skautininkai-kės su svečiais prašomi registruotis pas ramovės vadovus S. M. Kalinauskienę tel. 533-7506 ar s. V. Sendžiką tel. 233-4188 iki birželio 25 d. Č. S.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvius Namus) • Tel. 535-6252
Greitos patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ventojų teisėms užtikrinti. Federacinis Kanados parlamentas tokį premjero W. Davis sprendimą sutiko kritiškai, numatydamas galinčią kilti reakciją Kvebeke. Stebėtojai daro išvadą, kad W. Davis įstatymo priėmimą sustabdė dėl dviejų priežasčių. Pirmoji — įstatymo projektas buvo pasiūlytas ne premjero W. Davis vyriausybės, bet opozicinės partijos nario; antroji — įstatymo įgyvendinimas būtų pareikalavęs perdidelių išlaidų ir gal būtų susilaukęs premjerui W. Davis bei jo konservatoriams nepalankios Ontario anglosaksų reakcijos, kuri jam būtų žalinga sekančiuose provincinio parlamento rinkimuose.

Kanados paštininkų unija jau pradėjo ruoštis streikui, kuris greičiausiai įvyks šį rudenį, kai bus išsemtos tarpininkų tarnybos pastangos. Naujos sutarties klausimu jiems yra įteikta net 100 įvairių dokumentų. Unija reikalauja griežtų taisyklių technologijos įvedimui ir dar dar griežtesnių varžtų laikinai samdomiems talkininkams. Pašto ministeris G. Lamontagne teigia, kad pašto vadovybė negali atsakyti keturių pagrindinių principų: 1. technologijos įvedimo, 2. dalies pašto paslaugų perdavimo rangovams, 3. talkininkų samdomo, kai pašte būna per daug darbo, kurio neįstengia laiku atlikti nuolatiniai tarnautojai, 4. teisės tikrinti pašto tarnautojų atliekamo darbo kokybę bei kiekybę. Turint galvoje vėžiškai lėtas pašto paslaugas, šie principai iš tikrųjų yra būtini. Paštininkų sutartis pasibaigė prieš metus. Valandinis jų atlyginimas pagal pragyvenimo pabrangimą nuo to laiko automatiškai buvo padidintas 36 ct. ir greit pakils iki 46 ct. Unijos žmonės teigia, kad su pašto vadovybe neįmanoma susitarti dėl naujos sutarties. Šia proga betgi prisimintina laiskanėjų unija, laiku pasirašiusi naują sutartį be jokių ypatingų sunkumų. Atrodo, susitarti galima, kai norima, o no-

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

MILTON, ONTARIO, dviejų metų senumo puikus vienaauštis (bungalow, side split), brangūs kilimai, 2 šaldytuvai, krosnis, indams plauti mašina, šaldytuvas (deep freeze), bilijardo stalas; savininkas išvažiuoja į JAV.

HIGH PARK-BLOOR, atskiras 9 kambarių namas; naujos ažuolinės grindys, 3 virtuvės ir prausyklos atnaujintos; atskiras įvažiavas, garažas; gera vieta.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame augšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25.000.

INVESTAVIMAS ARTI HIGH PARKO, 8 butai su visais įrengimais; pajamos apie \$16.500, metams. Pastatas gerame stovyje; savininkai išvažiuoja į Floridą; įmokėti apie \$25.000.

Vakarais skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8½% už pensijų ir namų planą	
7% už taupymo s-tas	9¼% už mortgičius
6% už čekių s-tas (dep.)	
7½% speciali taup. sąsk.	

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakarų; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

REAL ESTATE — PERKANT — PARDUODANT — PASKOLŲ REIKALAIŠ prašoma kreiptis į

REALTOR
CO-OP TRUST

Patarnavimas greitas, malonus, profesionaliai kruopštus ir kompetentingas
CO-OPERATIVE TRUST COMPANY OF CANADA
Mūsų įstaigos veikia visoje Kanadoje
Toronto jums patarnaus
Stasys Jokūbaitis
1310 Bloor St. W.
Tel. 537-1245
Ilgametis jo patyrimas, remiamas didelės bendrovės, užtikrins gerą patarnavimą

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGEL E. KARNIENE Broker • Realtor Notary Public
Rezidencijos • moteliai • sklypai Dauglucčiai (kondominiumai) Nuomojimo patarnavimas
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Pritrys specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Lietuviška maisto krautuve
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

JANE-BABY POINT, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambarys; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolu.

ROYAL YORK-EGLENTON, gražus 6 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.

SWANSEA, atskiras, originalus tributas, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelio kilometrų senumo; garažas su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE-BLOOR, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolų; prašoma kaina \$64.900.

HIGH PARK-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaauštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD.-BLOOR, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas; garažas su plačiu privačiu įvažiavimu; namas be skolų.

JANE-ANNETTE — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaauštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.

16 JSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR ONTARIO PROVINCIJOJE.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555 namų 535-1584

Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų.....8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas.....8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas.....7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas.....6%
Penktadieniais 10-8	
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30-1	asmenines.....9½%
	nekiln. turto.....9¼%
	investacines.....10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atveju — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

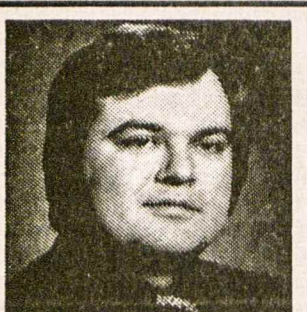
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP • registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudimo fondus mokslui eiti

THE CITADEL LIFE

365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Namai: 766-5857 • Raštinė: 255-5514

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. • Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. • Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius. 24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Jieškome nakvynių tautiečiams

I Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte birželio 26 — liepos 3 d.d. atvyks gausūs būrys tautiečių, ypač sportininkų ir dainininkų iš Australijos. Kadangi jų kelionės išlaidos labai didelės, mes, torontiečiai, turime atėti į pagalbą bent svetingomis nakvynėmis. Sportininkų nakvynėmis rūpinasi K. P. Budrevičius (tel. 535-9755) ir A. Abromaitytė (tel. 532-4793). Dalį nakvynių jie surado, bet dar gerokai jų trūksta. Dar neturima nakvynių dainininkams. Maloniai kviečiame torontiečius parodyti savo svetingumą tolimiems svečiams. Galintieji priimti prašomi paskambinti telefonui vienas iš šių asmenų: J. Cejevska 231-8832, J. Dauginis 533-1121, G. Tarvydienė 439-7059, J. Vingelienė 536-1785.

Cia spausdinamas sąrašas atvykstančiųjų Australijos lietuvių. Prašome pranešti, kas ir ką galės apnakvydinti.

Iš Adelaidės
Jonas Abukevičius
Izidorius Bakšys
Pranė Bakšienė
Birutė Budrienė
Marija Daugalienė
Birutė Duchauskienė
Pranas Duoba
Povilas Dziugelis
Magdalena Dziugelienė
Agota Kaminskienė
Jonas Kazėnas
Andrius Kriščiūnas
Antanas Krivickas
Anastazija Krivickienė
Elzbieta Marcinkevičiūtė
Povilas Matukas
Aleksas Merūnas
Jieva Pocienė
Eleonora Puidokienė
Regina Petkūnienė
Matilda Stankevičienė
Antanas Skiparis
Vytautas Skobeika
Valė Skobeikienė (Patkamarytė)
Vaclavas Sulcas
Joana Sulcienė
Eduardas Taparavskas
Romas Vierašius
Vytautas Vosylis
Irena Vosylienė-Gavilienė
Rapolas Zukelis
Teresė Zukelienė

Dainos Sambūrio išvykos dalyviai
Danutė Levickienė (dirigentė)
Vytautas Levickas (vyras)
Judita Baikauskaitė (14 m.)
Aldona Baikauskienė (motina)
Dana Baikauskaitė
Eleonora Balčiūnienė
Juozas Balčiūnas (vyras)
Ona Beržanskienė (motina)
Danutė Beržanskaitė (15 m.)
Pelagija Dargienė
Bronė Drežienė
Emilija Kriščiūnienė
Jadvyga Musčinskienė
Jonė Petrašiūnienė
Kostė Pilkauskienė

Birutė Popeliučienė
Popeliučka (vyras)
Sofija Pranskūnienė
Gailė Pranskūnaitė (14 m.)
Zita Prasmūtaite
Monika Sodaitienė
Brigita Szentimrey (15 m.)
Emilija Seikienė
Juratė Simkienė
Danutė Spokevičiūtė (17 m.)
Elena Spokevičienė
Jadvyga Vingrienė
Jonė Zalkauskienė
Monika Žiogienė
Pranas Aukštikalnis
Antanas Bakaitis
Elzbieta Bakaitienė
Rudolfas Galinis
Zigmas Jokūbaitis
Vytautas Krausas
Povilas Kviecinskis
Jonas Kvietelaitis
Vincas Lazauskas
Kęstutis Lynikas
Kazimieras Mieladzius
Mieladzius
Petras Morkūnas
Juozas Petrašiūnas
Antanas Raudys
Algirdas Šimkus
Pijus Vaičiūnas
Bronius Vingrys
Vincas Žiogas
Genutis Žvinakis
Marta Bučelienė
Liudvika Bučelis
Vincas Ališauskas (Sambūrio korespondentas)

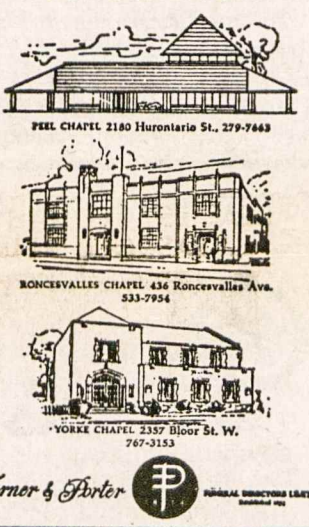
Pastaba. Petrašiūnai, Simkai, Vingriai ir Žiogai yra vyrai ir žmona. J. Baikauskaitė, A. Baikauskienė ir D. Baikauskaitė nakvynę jau turi.

Organizacinis PLD Komitetas ir nakvynių komisija

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni **PIGIA KAINA**.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

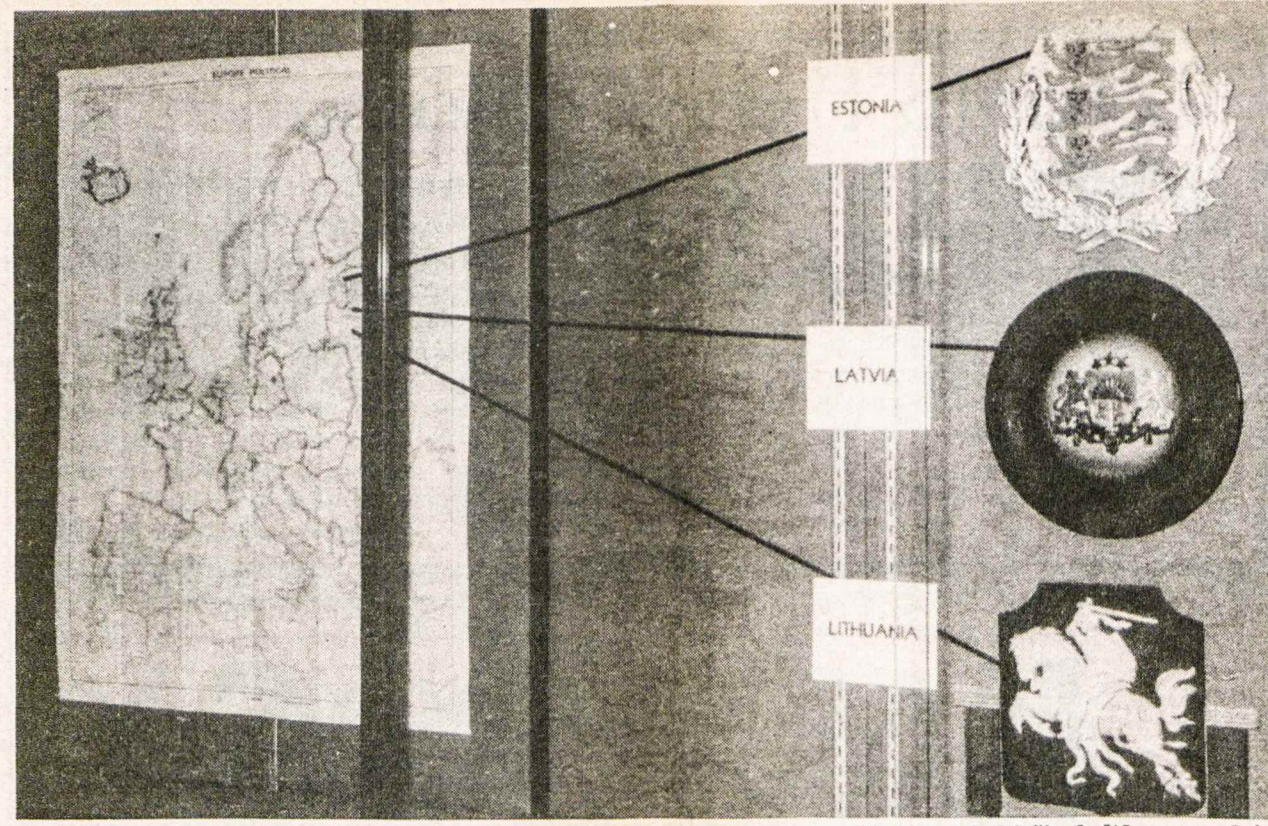
FLYNN'S gėlių krautuė
(savininkai latviai)
Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė **DIANA WALTERS** pataria ir sutvarko gėles vestuvėms.
Adresas:
139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

Simons TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto
Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO
FB
• namai • investacijos
• ūkiai • mortgičiai
ISTAIGOS **233-3323** NAMŲ **743-0100**

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGA
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 **531-3098** S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Sios strėlės rodo Baltijos valstybių vietą Europos žemėlapyje, kuris buvo išskabintas baltiečių kultūros parodoje J. P. Roberts bibliotekoje Toronte. Jos surengimui vadovavo O. Amolevičienė. Nuotr. S. Dabkaus

"Jūsų tikėjimas bus jūsų pergalė"

Popiežiaus atstovas pašventino Lietuvos Kankinių šventovę • Dalyvavo trys vyskupai ir tūkstantinė tikinčiųjų • Choras giedojo naujai sukurtas Mišias • Iškilmingas pokylis ir

Birželio 11, sekmadienį, buvo pašventinta ką tik baigta statyti Lietuvos Kankinių šventovę pagal architektę dr. A. Kulpos-Kulpavičiaus projektą. Kol pastarasis įgavo dabartinį vaizdą, daug pasidarbavo šildymo-vėsinimo įrengimų specialistas inž. E. Čuplinskas ir jo talkininkas inž. R. Sonda, elektros įrengimų specialistas inž. H. Lapas, elektrikai — J. Nacevičius, V. Paliulis, rangovai A. Kazilis ir kiti. Visų jų dėka šventovė tapo realybe.

Jau iš pat ryto šventovėje ir salėse triūsė ir kunigai, ir parapijiečiai, paruošdami detalės istorinei šventei. Didžioji salė atrodė kaip bičių avilys — vieni statė stalus, kiti tvarkė kėdes, tretieji puošė sceną. Ypač uoliai dirbo gausiai susirinkę jaunieji.

Vienuoliktą valandą per pamaldas vysk. V. Brizgys suteikė Sutvirtinimo sakramentą būreliui jaunų lietuvių. Tai buvo lyg ir įžanga į didžiąją iškilnę — šventovės pašventinimą.

Lygiai 3 v.p.p. Sv. Tėvo atstovas arkiv. Angelo Palmas — pranciškonas Kanadai su dviem vyskupais — T. B. Fultonu ir V. Brizgiu bei gausia kunigų palyda, dalyvaujant organizacijų vėliavoms bei jų atstovams, pradėjo iškilnę. Giedant chorui giesmę "Petro laivas", procesija sustojo prie didžiųjų šventovės durų, kur prasidėjo apeigos. Procesijai apėjus apie šventovę ir grįžus į vidų bei atlikus atitinkamas maldas, pranciškonas pasakė pamokslą anglų kalba.

Pamokslė jis pabrėžė lietuvių tautos herojiškumą: "Jūs esate šventųjų ir didvyrių tauta, ir ši šventovė, kurią pastatė Dievo ir savo kankinių garbei, liudija jūsų kaip krikščionių ir katalikų nepalaužiamą ryšą bei gyvastumą". "Būkite tvirti savo tikėjime, mano brangūs broliai, lietuviai! Jūsų tikėjimas bus jūsų pergalė".

Sventinimo akta, surašyta ant pergamento, pasirašė pranciškonas, vysk. Fultonas, vysk. V. Brizgys ir klebonas kun. P. Ažubalis.

Mišias lietuvių kalba atnašavo vysk. V. Brizgys su gausiu būriu kunigų. Pamokslą anglų kalba pasakė lietuvių bičiulis vysk. T. B. Fultonas, išskeldamas lietuvių užmojų platumą ir linkėdamas, kad ši šventovė, kartu su kitais Anapilio pastatais, būtų tikras religinis ir tautinis lietuvių židinys.

Pamaldose dalyvavo arti tūkstantio tautiečių — vos vos tilpo šventovėje. Parapijos choras giedojo muziko St. Gailevičiaus specialiai sukurtas Mišių giesmes pagal kun. St. Ylos tekstus. Giesmės skambėjo dingiai, maldingai, pagaujančiai ir lietuviškai. Iš jų sklido lietuvių sielos aidai Dievop. Tai jau antros St. Gailevičiaus kompozicijos Mišios pagal kun. St. Ylos žodžius. Girdėti, kad maestro rengiasi kurti ir trečias lietuviškas Mišias.

Baigiant pamaldas, klebonas kun. P. Ažubalis tarė padėkos žodį. Iškilmė baigta Kanados ir Lietuvos himnais.

Po įspūdingų pamaldų, 5 v.p.p., didžiojoje Anapilio salėje buvo suruoštas pokylis, kuriame dalyvavo apie 600 asmenų ir visa eilė žymių svečių. Valgyti palaimino pranciškoną arkiv. A. Palmas. Visiems pasiūpinus, programos vedėjas ir parapijos komiteto pirm. J. Žiuraitis kvietė garbės svečius prabilti į pokylio dalyvius. Pronuncijus savo kalboje pareiškė, kad lietuvių Kanadai davė savo darbštumą bei darbingumą, o Kanada jiems davė laisvę. Vysk. V. Brizgys skatino gelbėti jaunimą iš materializmo pavojaus, rūpintis dvasios vadų prieaugliu, kuris galėtų užtikrinti tęstinumą. Vysk. Fultonas gražiai įvertino klebono kun. Ažubalio iniciatyvą bei jo pasiektus laimėjimus ir klausė "what next?"

Gen konsulas dr. J. Zmuidzinas pasigėrėjo šventovės vardo parinkimu, vardo, kuris iškelia lietuvių tautos tragediją, liudija lietuviškumo apraiškas. Ši šventovė esanti religinis ir tautinis laimėjimas.

JAV konsulas J. R. Diggins, jr., pareiškė: lietuviai turi didžiulius šiuo savo laimėjimu, o jeigu kas juo nesididžiuoja, nesuvokia to, kas laimėta bei padaryta. Amerika esanti su lietuviu, kurie daug prisidėjo prie JAV išaugimo. Amerikos pozicija Baltijos kraštuose esanti aplinkybių padaras, bet kai ateis laikas "mes būsim su jumis".

Savo sveikinimus bei linkėjimus taip pat išreiškė KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius, lietuvių bičiulis Ontario piliečių teisių gynėjas A. Maloney, prel. J. Tadaravskas (Kunigų Vienybės vardu), senatorė J. Neimaniene, ev. klebonas kun. A. Žilinskis ir Prisikėlimo par. klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM. Iš negalėjusio dalyvauti dūgiakultūrių reikalų min. N. Cafiko gauta turininė telegrama. Nuoširdų padėkos žodį tarė klebonas kun. P. Ažubalis, susilaukęs daugiausia ovacijų. Kanadiečiams svečiams buvo įteiktos dovanos — knyga J. Daumanto "Fighters for Freedom", o lietuviams geradariams — A. Maceinos "Krikščionis pasaulyje".

Išvykstančiam pranciškonui buvo sudainuota "Sudiev, sudiev" ir įteikta dovana dail. Tiesoforo Valiaus paveikslas. Pronuncijus išvyko Otavon, džiaugdamasis lietuvių veiklumu. Privaciam pokalbyje jis pareiškė: lietuviai Kanadoje esą palyginti negausi grupė, bet ryžtinga, dinamiška ir daug pasiekianti.

Puikų koncertą atliko solistai — G. Capkauskienė, R. Strimaitis, akompanuojami J. Go-vėdo. Gintarių grupė pašoko keletą tautinių šokių.

Taip baigėsi istorinė, pilna iškilmių diena, palikdama gilius įspūdžius visiems dalyviams.

Iškilmės buvo filmuojamos, fotografuojamos ir reorduojamos. Tuo būdu jomis galės pasigėrėti ir plačioji visuomenė ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje.

Minėtų iškilmių proga gauta per \$14.000. Šalia finansinių aukotojų buvo daug ir tokių, kurie aukoję šventovei savo darbą, laiką, talentus bei sugebėjimus. Ypač pažymėtini gėlių aukotojai bei paruošėjai — J. ir M. Arštikaitiai, p.p. Gudelai, K. Dalinda, scenos bei salės puošėjai A. ir S. Kazlauskai bei jų draugai, tortų aukotojos, įvairios tarnybos... Visur buvo matyti didelis parapijiečių solidarumas. Malonų įspūdį paliko ir solidarūs bei gausūs evangelikų dalyvavimas su savo klebonu kun. A. Žilinsku priešakyje.

St. Catharines, Ont.

SEKMINGAS LIETUVIŲ DALYVAVIMAS. Nors nedidelis čia mūsų skaičius, nors jaunimo vis mažiau, tačiau lietuviai beveik visur dalyvauja ir visur pasirodo tinkamoje augstumoje.

Tradicinis tautybų festivalis prasidėjo gegužės 21 ir baigėsi birželio 4 d. Visos čia gausios tautybės turėjo progos pasirodyti.

Ir šiemet sunkios, bet garbingos "Miss Lithuanian Community" pareigos teko giliai patriotiškai nusiteikusiai Daivai Setikaitė. Nors turime ir kitų mergaičių, bet jos dėl savo jauno amžiaus negali pasiimti atsakingų pareigų. Daiva, pasipuošusi tautiniais drabužiais, gražiai lietuviams atstovavo "karalienių baletu". Ji taip pat su gražia gėlių puokšte važiuojo per miestą didžiuliu tautybų parade, kuriame žygiavo per 100 paradinį vienetų ir 10 orkestrų. Už lietuviškos trispalvės žygiavo šauiniai atrodančių nemuničių grupė, vadovaujama Stasės Zubrickienės.

Lietuvių — estų bendras paviljonas ir šiemet sutraukė pilną didžiulę salę svečių. Jų tarpe buvo federacinio parlamento narys Gilbert Parent, parlamento atstovas Jim Bradle, miesto burmistras Roy Adams ir kt. Čia vėl gerai pasirodė tautinių šokių grupė "Nemunas", ypač visus sužavėdama Sadute. Pora estų mergaičių nustobino baletine gimnastika bei sugebėjimu valdyti kaspinus. Žiūrovų dėmesį patraukė ir Stepo Kairio trys skudutininkai-birbynininkai bei viena kanklininkė.

Graži buvo ir lietuviška parodėlė. Po šešis savo naujaušius paveikslus išstatė A. Zubienė ir S. Setkus, o ant ilgojo stalo buvo skoningai išdėstyti lietuviški rodiniai. A. Zubienė dalyvavo ir bendroje kanadiečių dailininkų parodoje. Jos piešiniai pasižymi skaidrumu, gera technika. Ji yra dalyvavusi daugelyje parodų, laimėjusi nemažai premijų. Gaila tik, kad labai ribota vieta nesudarė galimybių plačiau pasireikšti. Tikimės kada nors pamatyti jos pilną parodą.

Ir šioje didžiulėje tautybų šventėje mūsų bendruomenė gerai pasirodė visų lietuvių dėka, nes kas galėjo, atėjo rengėjams į talką. Dienraštis "Standard" gražiai aprašė lietuvių-estų paviljoną, įdėdamas nuotrauką uolios šeimininkės Marijos Paukšienės, atvykusios į Kanadą iš Suvalkų trikampio, ir kitos jai talkiniosios tautietės.

TORONTO

Generaliniam Lietuvos konsulai dr. J. Zmuidziniui birželio 10 d. suėjo 80 metų amžiaus. Ta proga KLB krašto valdybos iniciatyva į konsulato būstinę susirinko visuomenės atstovų būrys ir kiti Baltijos kraštų konsulai pasveikinti sukaktuvininko. Estijos konsulas Heinsoo ir Latvijos konsulas dr. Upenieks pasveikino dr. J. Zmuidziną, linkėdami geros sveikatos ir ilgo amžiaus. Panašius linkėjimus išreiškė ir Kanados Baltiečių Federacijos pirm. ir centrinės estų tarybos pirm. L. Leivat. Lietuvių vardu sveikino KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius, Toronto apylinkės pirm. — jos pirm. J. Juzukonis. Sugiedojus "Ilgiausių metų", sukaktuvininkas stiltinga kalba visiems padėkojo, pabrėždamas, kad jis visuomet žiūri į gyvenimą pro Lietuvos laisvės bylos langą. Kai kyla koks nors problemiškas klausimas, esą reikia visų pirmą klausyti, ar tai naudinga Lietuvos laisvės bylai.

Sios sukakties proga dr. J. Zmuidzinas susirinkusiems svečiams jau galėjo parodyti pirmąjį egzempliorių atspausdintos knygos prancūzų kalba "Commonwealth polono — lithuanien ou l'Union de Lublin". Platesnė informacija apie šį leidinį "T2" bus paskelbta vėliau.

Pagerbtuvių proga dr. J. Zmuidzinas gavo įvairių dovanų, kurių tarpe buvo ir žymiojo Klaipėdos krašto veikėjo dukros Elzės Jankutės dovana —

meniškas audinys, gautas iš Lietuvos.

"T. Žiburį" skaitytojai labai skundžiasi lėtu pašto patarnavimu, ypač Toronte. Perkėlus centrinių paštą į Mississauga, "T2" pristatymas pablogėjo. Laikraščio administracija pakartotinai kreipėsi į atsakingus pašto pareigūnus, prašydama paspartinti laikraščio pristatymą. Atvykęs pašto pareigūnas į "T2" administraciją, patikrino visą siuntinėjimo sistemą ir rado, kad čia viskas paruošiama labai tvarkingai, pagal visus pašto reikalavimus. Žadėjo patikrinti paštą, kodėl vėluojamas laikraščio pristatymas prenumeratoriams. Sio metu Europoje "T2" gaunama greičiau nei Toronte. Tikimės, kad netrukus šis reikalas bus sutvarkytas. Tam reikia ir skaitytojų taktos. Pavėluotai (t.y. kitą savaitę) gaunantys "T. Žiburius" prašomi skambinti: Mr. D. Johnson, Large Mailing Coordinator, 624-2100.

A.a. Janinos Kaknevičienės, buvusios "T2" administratorės, atminimui paaukojo "T2" \$25: A. J. Aleliūnai, Forget, Sask.; \$20: R. R. Kazlauskai. Kun. V. Katariskis rašo: "Janinai Kaknevičienė ne laiku iškeliavus, bet spėjus išauginti sūnus lietuviškoje dvasioje ir paaukoti daug daug metų lietuviškai spaudai, — šviesiam jos atminimui skiriu \$10 auką "T. Žiburiams". Mieliems aukotojams reiškiamė nuoširdžią padėką.

MINĖTINAS IŠEIVIJOS ŠVIESULYS

(Atkelta iš 7-to psl.)
mas ir energija šią kliūtį gana greitai įveikė.

Štai keletas ištraukų iš laiškų, rašytų namiškiams, liudijančių jų religinius pergyvenimus:

1. Tegul geriausias Viespats Dievas duoda giaro sveikato, ilga amžių serksta nuog nelaimiu, to visko vėliu iš tikros širdies... 2. Tegul prilimpa liežuvis burnoje mano, jeigu asz užtylecio apsakineti Viešpatie apei garbę Tavo... 3. Taipogi ir mas kad visi butumem vienoje vietelėje linksmie giedodami alleluja žneketumeim apie visruzi tilpsui Jėzaus paveiksla kurs mus tap palinksimino.

Matyt, autorius ar redaktorai neturėjo po ranka rašyto laiško iš Lietuvos. Dėlto pateikti pradžia mano rašyto laiško, bet dikturoto motinos. Mat, buvau vyresnė didokas ir nežinojau nei kaip tą laišką pradėti, nei ką toliau rašyti. Betgi žodžius parašyti mokėjau: Mano mylimiausia dukrele, mano vienatien, savo lūpomis tariau — tegu bus pagarbysta Jėzus Kristus — ir laukiu iš tavęs atsakymo — ant amžių amžinybių. O dabar turiu tau pasiskusti, kad, tavęs liūdėdama, išbraidžiojau rąsas, išvaikščiojau palkaukes, praverčiau akis...

Panašių laiškų esu rašęs ir savo kaimynams. Nedaug kuo skirdavosi ir kitų rašyti laiškai Amerikon. Iš vieno ir kitų ma-

tyti skaudi išsiskyrimo drama ir atrama į Dievą. Nereikia stebėtis jų nemokėjimu rašyti. Ape 53 % tremtinių buvo berachiai.

Autorius gana plačiai rašo apie lietuviškąsias organizacijas, apie jų ir pavienių asmenų veiklą bei įnašą į miesto ir, žinoma, krašto pramonę, prekybą, kultūrą. Taip pat daug kuo pagelbėjo ir savo tėvynei.

Tik nusipirkus šią knygą ir ją perskačius, galima nuodugniau susipažinti su čikagiškių lietuvių vargana įsikūrimo istorija, kuri ilgainiui vis giedrėjo ir tarpo, pasivydama ir dažnai net pralendkama kitas tautines grupes bei pačius šeiminkus. Taip pat ją beskaitant, vis labiau išryškėja autoriaus veidas ir jo nuoširdios pastangos praversti duris į mūsų išeivijos istoriją.

Čia, žinoma, neverta nė minėti vienos kitos mažos kliūtėlės, bet reikia pasakyti vieno gerai žinančio anglų kalbą nuomone: "Siame veikale kalba yra žodinga, dalykiška ir lengvai skaitoma."

LITHUANIANS IN MULTI-ETHNIC CHICAGO UNTIL WORLD WAR II by David Fainhaus, (dedicated) to Helene: my wife and staunch companion on our Ellis island. Chicago, Ill. 1978. Price \$20.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario
• Namų — Gyvybės
• Automobilių
• Komerčiniai

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Praėjusį sekmadienį, birželio 11, iškilmingai pašventinta naujoji Lietuvos kankinių garbei dedikuota šventovė. Nuoširdi padėka Augščiau-šiam už palaimą, padėka parapijos komitetui, jo padaliniams, visiems statytojams ir gausiems geradariams už nuoširdų, vieningą darbą ir pasiaukojimą.

— Šventovės šventinimo proga gauta aukų \$14.725. Iš pavienių aukotojų pažymėtini: po \$1.000 — KL K Moterų Dr-jos šios parapijos skyrius, Prisikėlimo kredito kooperatyvas, J. D. Kaunaitės, O. Delkai; \$800 — J. A. Yčai; po \$500: A. V. Lukai, W. Drešeriai ir A. Viskontai; \$300: A. Sprainaičiai; po \$200 — P. A. Ščepavičiai, J. J. Valiuliai, J. M. Uleckai, R. I. Paškauskai; po \$100 — A. Simkienė, J. O. Gustainiai, P. Z. Linkevičiai, J. A. Strodomekai (Delhi, Ont.), A. Valiulis, S. E. Cepai, A. D. Bajorinai, A. Aulinskai, J. J. Rovai, K. V. Ottai, K. A. Rusinai; po \$50 — R. A. Karkos, A. D. Keršiai, P. V. Dalindos, I. Kryževičiūtė; \$80 — K. D. Batūros. A.a. Gedimino Prancėvičiaus prisiminimui paaukota \$200. Visiems geradariams nuoširdi padėka.

— Su šiuo sekmadieniu pradeda mėsos pamaldos Wasagoje 11 v.r. — Sibirinių tremimų sukakčiai paminėti šį sekmadienį 11 v.r., specialios pamaldos.

— Sv. Jono liet. kapinėse palaidotas a.a. Emilis Beržaitis iš Hamiltono. Velionis buvo 53 m. amžiaus. Paliko šešis vaikus ir žmoną. Velionies artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 10 v.r., už Bielašauskų ir Pavelkų šeimų mirusius; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Juozą Sinkevičių, 11 v. už a.a. Antaną Lapaitį ir a.a. Boguslavą Celejėvskį.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., paskutinę konfirmandų pamoką, po kurios us konfirmacijos repeticią.

— Sekmadienį, 11 v.r., 1978 m. konfirmacija. Iškilmingose pamaldose giedos parapijos choras. Šių metų konfirmandai yra: Silvija Sernaitė, Vida Sernaitė, Loretta Žilinskaitė, Kristupas Povilaitis ir Paulius Turūta.

— Pamaldos birželio 25 d. bus 9.30 v.r., tačiau liepos 2 d. Pasaulio Lietuvių Dienų proga iškilmingos pamaldos įvyks Sv. Andriaus estų ir latvių šventovėje 11 v. ryto. Giedos "Tėviškės" parapijos choras iš Čikagos ir kalbės senjoras Ansas Trakis.

— Sveikiname Lietuvos katalikų kankinių parapiją ir kleboną kun. P. Ažubalį naujos šventovės šventinimo proga.

Lietuvių Namų žinios

— Bilietai į Pasaulio Lietuvių Dienų šventę parduodami LN raštineje kiekvieną dieną darbo valandomis. PLD informacijų raštine veikia LN administracijos patalpose nuo pirmadienio iki penktadienio 6-10 v.v. ir šeštadieniais nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p. Čia galima įsigyti bilietus į visus PLD renginius. Be to, šie bilietai parduodami ir LN sekmadienio popietėse nuo 12 v. iki 4 v.p.p.

— PLD svečiams, atvykstantiems iš Europos, Australijos ir kitų kraštų, yra reikalingas nakvynės. PLD organizacinis komitetas prašo torontieškus lietuvius priimti svečius, skiriant keliom dienom kambarius, ir apie tai pranešti LN raštinei tel. 533-9030.

— LN valdybos pirm. J. Strazdas po sunkios ligos jau yra sustiprėjęs, dalyvauja valdybos posėdžiuose ir tikisi netrukus aktyviai įsijungti į LN veiklą.

— LN valdybai nutarus sumažinti administracijos tarnautojų skaičių, J. Varanavičius pasitraukė iš LN vedėjo pareigų. Jieškomas naujas vedėjas. Suinteresuotas prašome kreiptis raštu į LN valdybos administratorių S. W. Kuzmą (židr. skelbima).

— PLD birželio 26 — liepos 3 dienomis reikalingi talkininkai įvairioms paskirties darbams. Kviečiami visi torontiečiai ateiti į talką ir tuoju registruotis LN raštinėje tel. 533-9030 arba pas reikalų vedėją S. Dargį informacijų raštinėje tel. 532-2911.

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvauja per 150. Svečių knygoje pasirašė: V. Stončiūtė, D. Salikytė, V. Musonytė, S. Girmius, D. Staškevičiūtė, R. Kubiliūtė ir D. J. Sudaičiai iš Čikagos, K. Deltuva ir T. G. Skirgailos iš Los Angeles, P. Klimas iš Ročesterio, G. Rugienius iš Tillsnburgo, S. Jakubickas iš Delhi, G. Murauskas ir P. Mališka iš Montrelio, V. Kuncaitis iš Australijos.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVICIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas ir lignonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Naujos šventovės pašventinimo proga sveikiname Lietuvos Kankinių parapijos kleboną, kunigus ir visus parapijiečius.

— Birželio 11, sekmadienį, mūsų šventovėje, prisimenant sibirinių tremimų aukas, buvo meldžiamasi už nukentėjusius mūsų brolius ir seseris lietuvius. Po 11.30 v. Mišių buvo atskaitytos maldos už mirusius ir padėtos gėlės prie žuvusiųs už laisvę paminklo.

— Sveikiname Gundą Bričkutę ir Russell Champan, kurie susituokė mūsų šventovėje birželio 10 d.

— Registruotis į Aušros stovyklą galima betkada klebonijos raštinėje. Stovykloms rengėjams svarbu žinoti stovyklautojų skaičių iš anksto. Todėl prašome visus greitai užregistruoti. Aušros stovykla prasidės liepos 8 d., baigsis liepos 22 d.

— Parapijos biblioteka vasarai uždaryta. Dėkojame S. Miniotienai ir P. Jurėnui už bibliotekos priežiūrą ir patarnavimus.

— Pensiūnikų pobūviai vyksta trečiadieniais 2 v. p. p. jų patalpose. Pensiūnikai sveikina Toronto lietuvių pensiūnikų klubą, atšventintį savo veiklos penketmį. Mūsų pensiūnikų būrelio pirm. S. Miniotienė dalyvavo ir būrelio vardu sveikino.

— Pakrikštyta: Lina-Angelė, Algio ir Romos Sapijonių dukrelė; Nancy Marie, Teodoro ir Bernice Galinių dukra.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Jurgį ir Veroniką Ramanauskus, užpr. S. Kučinskienė, 8.30 už Joną ir Zigmantą, užpr. N. Pečiulytė, 9 v. už Sofiją Gustainienę, užpr. J. Gustainis, 9.20 už Mariją Stuikienę ir Joną Valatką, užpr. A. S. Stuičiai, 10 v. už Fabrijų šeimos mirusius, užpr. S. V. Vladą Jaskų, sekmadienį 8 v. už Vladą Jaskų užpr. E. Jaskūvienę, 9 v. už Mykolą Ramanauską, užpr. E. Norvaišienę, 10 v. šeimos intencija, užpr. M. Karasiejienę, 11.30 už parapiją, 7 v. už Joną ir Vladą Juskus, užpr. S. Dervinienę.

Pasaulio Lietuvių Dienų metu (birželio 26 — liepos 1 d.)

Toronto rengiama tautybų savaitė — Karavanas. Įvairių tautybų 58 pavidlonai bus įrengti skirtingose Toronto miesto vietovėse. Kiekviena tautybė stengiasi supažindinti su savo kultūra, valgiais, šokiais, knygomis ir pan. Lietuvių pavidlonas "Vilnius" bus įrengtas Prisikėlimo parapijos patalpose, 1011 College St. Paprastai stengiamasi kiekvieną pavidloną kuo prašmatniau įrengti, nes skiriamos premijos. Pvz. lietuvių pavidlonas praieityje yra laimėjęs premiją už skaniausiai pagamintus lietuviškus valgius, taip pat vieneriais metais Siminkevičiūtė laimėjo "Miss Caravan" titulą. Šiais metais "Vilniaus" pavidlono karalaitė išrinkta V. Jovaitė. Pavidlonai atidaromi 6 v.v. ir uždaromi 11 v.v. Pavidlonų lankymas savotiškai primena kelionę po svetimus kraštus, nes reikalingas pasas ("Vilniaus" pavidlone jie bus papiointai parduodami iki birželio 15 d.), kuris kiekviename pavidlone štampuojamas. Todėl minėtasis pasas po Karavano kelionių sudaro užsienio paso įspūdį. Ypač įdomiai įrengiami P. Amerikos, Azijos ir kitų kontinentų pavidlonai. "Vilniaus" pavidloną tvarko KLB Toronto apylinkės valdyba.

Kanados Lietuvių K. Kunigų Vienybės suvažiavimas rengiamas birželio 29, ketvirtadienį, 11 v.r., Toronto Prisikėlimo par. patalpose. Programoje — naujos valdybos rinkimai, einamieji reikalai, koncelebracija. Tikimasi, kad suvažiavime dalyvaus į Pasaulio Lietuvių Dienas atvykę vyskupai ir svečiai kunigai.

Vilniečių susirinkimas įvyks liepos 1, šeštadienį, 11 v. r., Toronto Lietuvių Namuose, III augšte, Pasaulio Lietuvių Dienų proga. Po susirinkimo bus bendri pietūs LN valgykloje. Atskiri kvietimai nebus siunčiami. Visi kviečiami šiuo pranešimu.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų tarybos posėdis šaukiamas Pasaulio Lietuvių Dienų proga liepos 1, šeštadienį, 2 v. p. p. Medical Centre patalpose 2299 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Bilietai į baigiamąjį Pasaulio Lietuvių Dienų pokylį (po dainų šventės) liepos 2, sekmadienį, gaunami Toronto L. Namų raštinėje ir PLD reikalų vedėjo būstinėje L. Namuose (vakarais 6-10 v.; tel. 532-2911).

Susijedavus Irena Simanavičiūtė su Alvydu Petrausku.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Toronto Lietuvių Namų GEGUŽINĖ

įvyks š.m. birželio 18, sekmadienį, 1 v.p.p., Humber Trails parke, River Glen rajone.

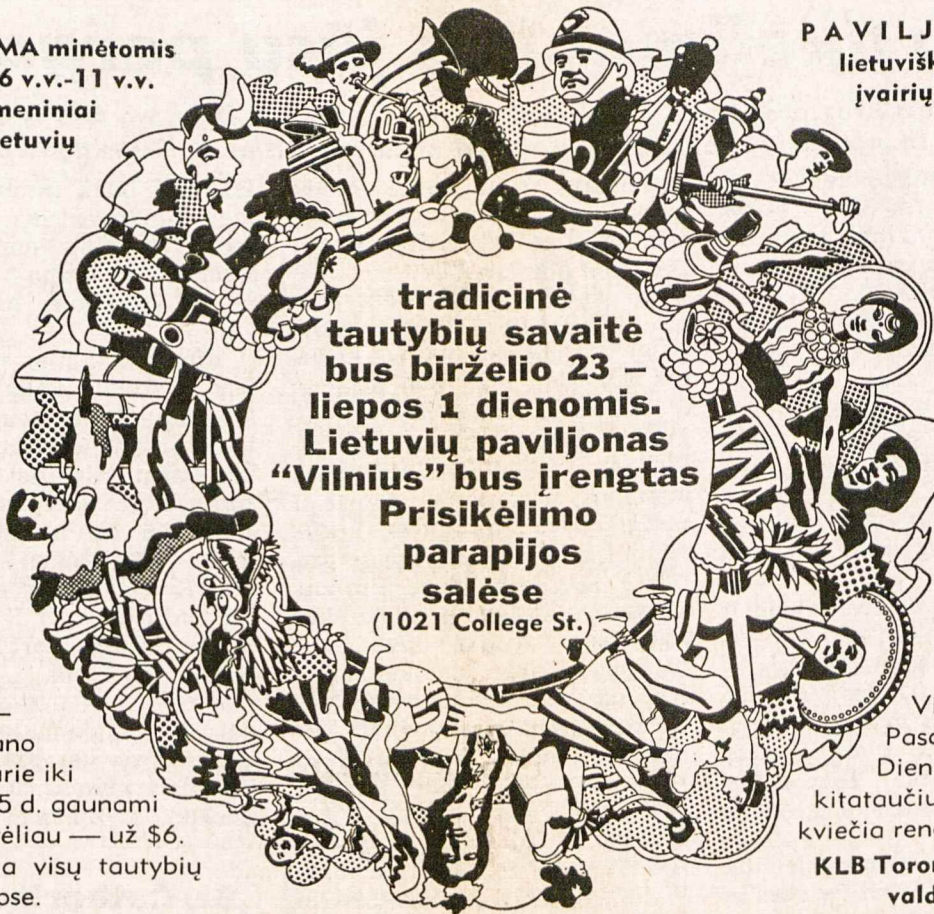
Gegužinės metu bus sportas su premijomis, turtinga loterija ir kitos pramogos. Užkandžiai, ledai ir vaisvandeniai bus gaunami vietoje. Užsakyti autobusai vyks nuo Lietuvių Namų 12.30 v.p.p. ir 1.30 v.p.p. Autobuso vietos rezervuokite Lietuvių Namuose tel. 533-9030 arba LN sekmadienį popie-

tėse. Bilieto kaina \$2.85 asmeniui. Humber Trails parkas yra 2,5 mylios į rytus nuo Nobleton miestelio, tarp 27 ir 400 kelio, prie Kingside Road. Maloniai visi kviečiami dalyvauti gegužinėje ir gražiame parke jaukiai praleisti sekmadienį.

Rengėjai — LN Vyrų Būrelis

DEŠIMTASIS KARAVANAS TORONTE

PROGRAMA minėtomis dienomis 6 v.v.-11 v.v. Ją atliks meniniai Toronto lietuvių vienetai.

tradicinė tautybų savaitė bus birželio 23 — liepos 1 dienomis. Lietuvių pavidlonas "Vilnius" bus įrengtas Prisikėlimo parapijos salėse (1021 College St.)

Įėjimas — su Karavano pasais, kurie iki birželio 15 d. gaunami už \$5, o vėliau — už \$6. Jie galioja visų tautybų pavidlonuose.

PAVILJONE bus lietuviškų valgių bei įvairių gaivinančių gėrimų.

Visus lietuvius, Pasaulio Lietuvių Dienų dalyvius ir kitataučius atsilankyti kviečia rengėjai — KLB Toronto apylinkės valdyba

"Jūratė ir Kastytis"

jaunimo šokiai laive "Trillium",

ekskursuojant po Ontario ežerą, birželio 29, ketvirtadienį, 8 valandą vakaro, Pasaulio Lietuvių Dienų proga.

Susirinkti 7.30 valandą vakaro Harbourfront-docks. Kaina asmeniui — \$8.00, įskaitant užkandį. Bilietai užsakomi pas Reginą Knox Toronte tel. 222-2969 (39 Lurgan Dr., Willowdale, Ontario M2R 1K7, Canada)

Paskutinė diena įsigyti bilietams — birželio 25!

Visų kraštų lietuvių jaunimą dalyvauti kviečia rengėja —

PASAUlio LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS VALDYBA

"AUŠROS" STOVYKLA

liepos 9-22 dienomis Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje

N. WASAGOJE. Priimami berniukai ir mergaitės nuo 6 iki 17 metų amžiaus. Bus dvi pagrindinės grupės — lietuviškai kalbančių ir lietuviškai nesuprantančių. Šiais metais stovykloje bus stipri, patyrusi vadovybė, sudaryta iš visos Šiaurės Amerikos. Skatiname jaunimą registruotis tuoj pat. Bus duodama \$10 nuolaida užsiregistruavusiems prieš liepos 9 dieną! Registruotis: Prisikėlimo parapijos raštinėje tel. 533-0621, arba pas Liną Kuliavienę tel. 766-2996, arba pas Vidą Juzukonytę tel. 231-6619.

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės Toronte 1978. VI. 26 — VII. 3 yra garbingas įrodymas kilnių mūsų siekių, kurie siejasi su pirmąja tautine Lietuvos olimpiada Kaune 1938 m.

Pakartotina kviečiame visus I-osios olimpiados dalyvius atsilankyti. Jūsų nuopelnai sportiniam nepriklausomos Lietuvos sąjūdžiui sustiprins jaunųjų lietuviškumą ir tikrojo sporto vertę mūsų gyvenime.

Pranas Berneckas, PLSZ Organizacinio Komiteto pirmininkas Jonas Karpis, sekretorius

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių nakvynių komisija praneša: dar trūksta nakvynių iš Australijos atvykstantiems sportininkams. Torontiečiai, galį pas save priimti nors vieną

Dr. EIMUTIS J. BIRGIOLAS

atidaro naują

dantų gydymo kabinetą

2299 Dundas St. W., suite 203, (Roncesvalles-Bloor rajonas), Toronto, Ontario

Telefonas 531-4633

sportininką, prašomi skambinti: 532-5793 Angelei Abromaitytei arba 535-9755 Kęstučiui P. Budrevičiui.

Kanados festivalis 111-tojo gimtadienio proga rengiamas birželio 24, šeštadienį, 3 v.p.p., Nathan Phillips Square. Programoje — karinis orkestras, etninių grupių šokiai, džiazo or-

kestras. Dalyvaus visa eilė žymių Kanados asmenų. Ledai bus duodami nemokamai. Šią išskilę rengia Kanados Vienybės ir Laisvės Federacija, pabrėždama krašto vienybės idėją. Ji kviečia gausiai dalyvauti ir lietuvius. Susijedavus Stasys (ne Jonas) Petrauskas su Kristina Kryževičiute.

MONTREAL

Buvome Kvebeko svečiais

1978 m. gegužės 25 d. sukako 10 metų nuo Kvebeko imigracijos ministerijos įsteigimo. Ta proga etninių grupių atstovai buvo pakviesti į Kvebeko miestą paminėti šios sukakties.

Šiltą, gražų gegužės 25 d. rytą du autobusai pajudėjo nuo McGill gatvėje esančių imigracijos įstaigos patalpų. Ekskursijoje dalyvavo apie 40 asmenų, atstovaujančių ateiviams nuo Baltijos jūros pakraščių iki Afrikos Zairo ir berberų genčių.

Kvebeko mieste prie "L'Auberge des Gouverneurs" atvykusius pastiko ir pasveikino pats imigracijos ministeris J. Couture.

Po užkandžių ir ministerio kalbos visi nužygiavome į parlamento rūmus (šiuo metu restauruojamus), kur buvome priimti parlamento pirmininko C. Richard, imigracijos min. J. Couture, min. C. Laurin, tautinės unijos vado R. Biron, liberalų atstovo G. Levesque ir kitų ministerių bei parlamento narių.

Po susitikimo, spausdami saujose bilietus į ministerio pirmininko galeriją, nuskubėjome į parlamento posėdžio atidarymą. Maloniai nustebino dviem oficialiom kalbom perskaitytas įstatymo projektas.

Pasiklausę ir pasižiūrėję, kaip sukasi demokratinės valdžios rateliai, nuskubėjome į autobu-

sus — apžiūrėti senojo Kvebeko. Gaila, kad tai tebuvo trumpa, greita kelionė, tačiau ir ji buvo neįprasta, nes vienam autobusui buvo duotas abiem kalbom kalbas malonus vadovas, o ir Place Royale istoriją bei restauravimo darbus angliskai aiškino guvi, simpatinga kvebekietė.

Pavargę, persisunkę ne tik Kvebeko istorija, žaviais vaizdais, bet ir prakaitu, grįžome į naują pastatą prie parlamento rūmų, kur iš klausėme pagrindinės imigracijos ministerio J. Couture kalbos. Jis nušvietė imigracijos ministerijos vaidmenį bei siekius ir kvietė imigrantus ne tik pačius įsijungti visokeriopai į Kvebeko gyvenimą, bet ir būti kelrodžiais tiems, kurie ateityje norės įsikurti Kvebeke.

Po vakarienės "Le Parlementaire" restorane, pavaišinti vyru ir dar viena min. J. Couture kalba, grįžome į nakties šviesomis žerintą Montrealį valandą prieš vidurnaktį.

Ekskursija buvo labai gerai suorganizuota, punktuai. Imigracijos įstaigos tarnautojai bei palydovai buvo malonūs ir paslaugūs. Pastaruoju metu jaučiamas "atolydis" pekistų elgsenoje, kurio nuosaikesni kvebekiečiai anksčiau labai pasigedo. Lietuviams atstovavo D. Staškevičienė. D.

Sol. G. Čapkauskienė birželio 11 d. koncertavo drauge su sol. R. Strimačiu Toronte - Mississaugoje, kur įvyko naujos Lietuvos Kankinių šventovės pašventinimo iškilmės. Jiedu giedojo per pamaldas ir atliko meninę programą iškilmingame pokilyje, kuriame dalyvavo trys vyskupai ir daug tautiečių.

Kun. St. Kulbis, SJ, dalyvavo Lietuvos Kankinių šventovės šventinime Toronte - Mississaugoje, atstovaudamas abiem parapijom.

Pašalpinė Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija gegužės 20 d. paminėjo savo veiklos 50 metų sukaktį spe-

cialiu pokyliu. Šios sukakties proga Draugiją sveikino vienas jos steigėjų M. Gudas, klebonas kun. dr. F. Jucevičius, Sv. Onos Dr-jos vardu M. Salčiūnienė, Lietuvos Literatūros Draugijos — J. Urbanavičius, Lietuvių Moterų Klubu — P. Bendžaitienė, Sv. Elzbiotos Dr-ja atsiumtė sveikinimą raštu ir dovanėlę. Draugijos pirm. J. Vilkelis apibūdino atliktus darbus ir išreiškė padėką pokylio rengėjoms bei rengėjams. Šioje Draugijoje spiečiasi daugiausia senosios ateivių tautiečiai, kurių žymi dalis ideologine prasme yra linke į kairę ir net komunistinį nusistatymą. Ks.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0 %	Asmenines	10.5 %
Taupomasis s-tas	8.25 %	Nekiln. turto	10.0 %
Pensijų planas	8.5 %	Cėkių kredito	12.0 %
Term. ind. 1 m.	9 %	Investicines nuo	10.5 %
Term. ind. 2 m.	9.25 %		
Term. ind. 3 m.	9.5 %		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

TORONTO LIETUVIŲ NAMAMS

reikalingas TARNAUTOJAS

Su augštesniosios mokyklos išsilavinimu, mokantis gerai lietuvių ir anglų kalbas, turįs patyrimo įstaigos darbuose bei vadovavime; ateityje galėtų perimti LN vedėjo pareigas. Prašymus su gyvenimo aprašymu siųsti šiuo adresu: Lietuvių Namų valdyba, S. W. Kuzmas, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6.

LEVIS

jūsų gimines Lietuvoje daro laimingais

MES TURIME NEPLAUTŲ DŽINSŲ TIK PO \$16,99

WORLD OF JEANS

1543 Bloor St. W. (prie Dundas gatvės)

SPRINGHURST BEACH, ONT., 51 gatvė, arti lietuvių salės, išnuomojami kambariai su atskiru įėjimu; tinkami dviem, trim ar keturiem žmonėm. Galima virti. Teirautis Toronte: E. Kulienė tel. 534-8112.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.